

**SOKIE 2014
INDUSTRI ENERGI**

**Gjelder fra 1. juni 2014
til 31. mai 2016**

TARIFFAVTALER

FOR ANSATTE PÅ

**FLYTTBARE
OFFSHOREINNRETNINGER**

**SAMT
BORING OG FORPLEINING PÅ
PERMANENT PLASSERTE INNRETNINGER**

PÅ NORSK KONTINENTALSOKKEL

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. VIRKEOMRÅDE	5
2. ANSETTELSE, OPPSIGELSE OG AVSKJED	5
2.1 ANSETTELSE	5
2.2 OPPSIGELSE OG AVSKJED	6
3. ARBEIDSTID OG SKIFTORDNINGER.....	6
3.1 DEFINISJONER.....	6
3.2 ARBEIDSTID.....	7
3.3 OPPHOLDSPERIODE.....	8
3.4 ENDRING AV ARBEIDSPPLAN, ARBEIDSSYKLUS ELLER ARBEIDSTED	8
3.5 ARBEIDSPERIODE	9
3.5.1 Svingskiftkompensasjon	9
3.5.2 Unntak/presiseringer	10
3.6 ARBEIDSTIDSORDNINGER VED VERKSTED OG I OPPLAG.....	10
3.7 RETT TIL Å GÅ I LAND PÅ FRITID.....	10
3.8 FJERNARBEID	11
3.9 ARBEID PÅ LAND.....	11
4. LØNSSYSTEM	11
4.1 LØNSGRUPPEPLASSERING (SE PROTOKOLLTILFØRSEL I PKT. 27).....	11
4.1.1 Tjenestetillegg	13
4.1.2 Lønnsansiennitet	13
4.1.3 Lønnsansiennitet for vikar	14
4.1.4 Nye stillinger.....	14
4.1.5 Fast stillingsutvalg	14
4.2 LØNNSTABELLER.....	14
4.2.1 Vikariat	14
4.2.2 Fast alternerende stilling	15
4.2.3 Kompetansetillegg.....	15
4.2.4 Kost og kostgodtgjørelse	15
4.3 OPPLÆRINGSSTILLINGER	15
5. OVERTID.....	15
5.1 GODTGJØRELSENS STØRRELSE	15
5.2 ARBEID UTOVER 12 TIMER I DØGNET	16
5.3 GODTGJØRELSE I FORBINDELSE MED FOR MEGET TID OM BORD	16
5.4 KORTE OVERTIDSPERIODER	16
6. ULEMPETILLEGG M.V.	16
6.1 IMPROVISERT NATTELOSJI	16
6.2 SIKKERHETSMØTER.....	16
6.3 MASKETILLEGG	16
6.4 SHUTTLING.....	17
6.4.1 Reise/venting ved transport mellom losji og arbeidssted	17
6.4.2 Reise/venting ved transport mellom plattformer	17
6.4.3 Reise/venting ved verkstedsopphold.....	17
6.5 OLJEBASERT BORESLAM	17
6.6 RØYKDYKKERE	17
6.7 SYKEPLEIER I TRYKKAMMER	17
6.8 ARBEIDSGRUPPENS STØRRELSE	17
6.9 EGEN LUGAR	18
6.10 RENGJØRING AV SMITTELUGAR	18

6.11	KLOAKKTILLEGG	18
6.12	DELING AV ENKELTLUGARER.....	18
7.	NATTILLEGG	18
8.	MØTER OG KONSULTASJONER	18
9.	KURS PÅLAGT AV ARBEIDSGIVEREN.....	18
9.1	KRAV OM KURS	18
9.2	KORTERE KURS.....	19
9.3	KURS AV LENGRE VARIGHET	19
9.4	HJEMREISE UNDER KURS	19
9.5	UTGIFTER I FORBINDELSE MED KURSET.....	19
9.6	KOST- OG LOSJIGODTGJØRELSE	19
9.7	MIDLERTIDIGE ANSATTE	19
9.8	MARITIME PERSONELLSERTIFIKATER	20
10.	FERIE OG FERIEPENGER	20
10.1	FERIELOVEN	20
10.2	FERIENS LENGDE OG DEN ALMINNELIGE ARBEIDSTID	20
10.3	FERIETID	20
10.4	FERIEPENGER FOR ANSATTE MED NORMAL MÅNEDSLØNN	20
10.5	FERIEPENGER FOR ANSATTE MED JUSTERT MÅNEDSLØNN	21
10.6	TILLEGG FOR ARBEIDSTAKER OVER 60 ÅR	21
11.	UTBETALING AV LØNN	21
12.	HELLIGDAGSGODTGJØRELSE.....	21
13.	REISEREGULATIV	22
13.1	ORDINÆR REISEPLAN	22
13.2	UREGELMESSIGHETER VED REISEN	22
13.3	UTGIFTER I FORBINDELSE MED ANDRE REISER	22
13.4	HJEMREISE GRUNNET SYKDOM.....	22
13.5	TJENESTEREISER	23
14.	PERMISJONER	23
14.1	GENERELLE BESTEMMELSER	23
14.2	BEDRIFTSVIS TILLEGGSPRAKSIS	23
14.3	PERMISJON UTEN LØNN	23
14.4	SKRIFTLIG MEDDELELSE	23
14.5	DEFINISJONER	23
14.6	TRANSPORT.....	24
15.	REPETISJONSØVELSER	24
15.1	GODTGJØRELSE	24
15.2	REFUSJON.....	24
16.	ARBEIDSTØY OG VERNEUTSTYR.....	24
17.	SYKDOM	24
17.1	LEGEUNDERSØKELSE.....	24
17.2	SYKEFRAVÆR OG ARBEIDSPPLAN	25
17.3	LØNN UNDER SYKDOM	25
18.	GRAVIDE ARBEIDSTAKERE	25
19.	FORSIKRING OG ANSATTES EFFEKTER	25
19.1	FORSIKRING	25
19.2	ANSATTES EFFEKTER	25
19.3	ETTERLØNN VED DØDSFALL	26
20.	VIKAR/RESSURSPPOOL.....	26
21.	PENSJONSKOMPENSASJONSORDNING (JFR. PROTOKOLLTILFØRSEL I PKT. 27)	26

22. ELDTRE ARBEIDSTAKERE/ARBEIDSTAKERE M/NEDSATT HELSE	26
23. INNVANDRERE	27
24. LÆRLINGER	27
25. GENERELLE AVTALER / VEDLEGG	28
26. REGULERINGSBESTEMMELSE	29
27. PROTOKOLLTILFØRSLER	29
28. IKRAFTTREDEN - VARIGHET	31
BILAG 1 OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND	32
BILAG 2 AVTALEFESTET PENSJON (AFP)	34
BILAG 3 AVTALE OM SLUTTVEDERLAG	49
BILAG 4 PENSJON	58
BILAG 5 INNLEIE AV ARBEIDSTAKERE OG UTSETTING AV ARBEID M.M.	61
BILAG 5A ANSATTE I VIKARBYRÅER	64
VEDLEGG OM FERIE	65
BILAG 6 FELLESEKTLÆRING OM LOKALE VIKAR-/RESSURSPPOOLAVTALER	68
HOVEDAVTALEN	72

AVTALE FOR ARBEIDSTAKERE PÅ MOBILE OFFSHOREINNRETNINGER I VIRKSOMHET PÅ NORSK KONTINENTALSOKKEL OG FOR PLATTFORMBORING OG FORPLEINING PÅ PERMANENT Plasserte INNRETNINGER PÅ NORSK KONTINENTALSOKKEL

1. VIRKEOMRÅDE

Bestemmelsene får anvendelse for arbeidstakere som arbeider på flyttbare innretninger (uavhengig av om innretningen er innført i skipsregister) på norsk kontinentalsokkel i stilling som avlønnes i henhold til overenskomstens lønnsdel.

Bestemmelsene får også anvendelse for arbeidstakere som arbeider med plattformboring på norsk kontinentalsokkel, i stilling som avlønnes i henhold til overenskomstens lønnsdel. Med plattformboring menes også oppdrag om vedlikehold av boreutstyr for slik virksomhet.

Bestemmelsene får også anvendelse for arbeidstakere i forpleiningselskaper på permanent plasserte innretninger på norsk kontinentalsokkel og hvor forpleiningselskapet har meldt denne virksomheten inn i Norges Rederiforbund.

Denne overenskomst kan gjøres gjeldende som tariffavtale i bemanningsforetak/vikarbyrå som har ansatte som blir leid ut, og som utfører arbeid under denne overenskomstens virkeområde.

Så lenge denne overenskomst gjelder mellom organisasjonene kan ingen av partene inngå nye overenskomster for andre arbeidsgivere med fast ansatte på flyttbare innretninger og/eller plattformboring på norsk sokkel som inneholder bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår som avviker fra bestemmelsene i denne overenskomst.

Protokolltilførsel:

Ved tariffrevisjonen 1996 anmodet Industri Energi om å få inn en bestemmelse om at ansatte på innretningene gjennom underentreprenører, og som naturlig hørte inn under stillingsområdet, skulle betraktes å være dekket av overenskomsten. NR hevdet at dette kunne medføre juridiske og/eller kommersielle komplikasjoner. NRs medlemmer skal imidlertid søke å påvirke slike underentreprenører til å bli part i overenskomsten og på forespørsel fra de lokale tillitsvalgte kunne redegjøre for hva som er gjort i så måte. Partene viser for øvrig til den tariffplikt som foreligger til ikke å inngå nye overenskomster som avviker fra nærværende.

2. ANSETTELSE, OPPSIGELSE OG AVSKJED

2.1 Ansettelse

Arbeidsavtale inngås i henhold til gjeldende lovbestemmelser. Ansettelse skjer ved skriftlig kontrakt undertegnet av den ansatte og arbeidsgiver. Kontrakten skal være en standardkontrakt og skal være på norsk. Dersom den ansatte ønsker det, kan kontrakten være skrevet på engelsk.

Kontrakten skal vise til gjeldende overenskomst (Hovedavtale og tariffavtale) som sammen med andre aktuelle bestemmelser vedrørende arbeidet, skal overleveres den ansatte.

Ansettelse av vikarer skjer ved skriftlig kontrakt. Det skal fremgå hvem det vikarieres for. Ansettelsesforholdet skal også omfatte friperioder.

Uten avtale mellom arbeidsgiver og arbeidstaker er det ikke anledning til å ha annet lønnet arbeid hos konkurrerende bedrift eller hos oljeselskap som er potensiell oppdragsgiver for arbeidsgiveren. Det samme gjelder arbeid som etter gjeldende rett vil være i strid med arbeidstakerens generelle plikter etter arbeidskontrakten.

2.2 Oppsigelse og avskjed

Oppsigelse og avskjed gis i henhold til Arbeidsmiljølovens bestemmelser. For ansatte som avlønnes i lønnsgruppe 0, 0.1, 1, 1.2, 2, A og B gjelder 3 måneders oppsigelsestid.

Når oppsigelse foreligger og oppsigelsestiden etter gjeldende bestemmelser utløper på en bestemt dato som etter arbeidstakerens arbeidsplan faller i en friperiode, opphører arbeidsforholdet umiddelbart etter siste oppholdsperiode som avsluttes før den bestemte dato. Når oppsigelse foreligger og oppsigelsestiden etter gjeldende bestemmelser utløper på en bestemt dato som etter arbeidstakerens arbeidsplan faller i en oppholdsperiode, opphører arbeidsforholdet først etter at denne oppholdsperiode er avsluttet.

Arbeidstaker skal på fratredelsestidspunktet utbetales tilgodehavende lønn, herunder inkludert lønn for opparbeidede fridager som på grunn av opphøret ikke kan avspaseres. Lønn for opparbeidede fridager må minst dekke dagene frem til oppsigelsestidens utløpsdato.

Arbeidstaker får dekket nødvendige reiseutgifter ved lovbestemt forhandlingsmøte i forbindelse med oppsigelse eller avskjed.

Fortrinnsrett til ny tilsetting etter arbeidsmiljølovens § 14-2 skal for ansatte på flyttbare innretninger og som er fylt 55 år, gjelde fra oppsigelsestidspunktet og i to år fra oppsigelsesfristens utløp, dog således at den utvidede fortrinnsrett bortfaller ved fylte 60 år. For ansatte på plattformboring, gjelder en tilsvarende utvidet fortrinnsrett fra 57 til 62 år.

3. ARBEIDSTID OG SKIFTORDNINGER

3.1 Definisjoner

Arbeidsperiode: Det tidsrom (vanligvis 12 timer) som arbeidstakeren er i arbeid for arbeidsgiver i løpet av et døgn.

Fritid: Tiden mellom to arbeidsperioder.

Oppholdsperiode: Det tidsrom arbeidstakeren oppholder seg i sammenheng på innretninger som faller inn under virkeområdet til Rammeforskriften kap. VIII.

Friperiode: Tiden mellom to oppholdsperioder.

Ferie:	Del av friperioder som er ferie i henhold til Ferieloven og avtalens pkt. 10.
Skiftarbeid:	En arbeidsordning der arbeidsperiodene for den enkelte ansatte legges til ulike tider av døgnet etter en på forhånd fastlagt arbeidsplan.
Arbeidsplan:	Plan som viser oppholdsperiode og friperiode.
Arbeidssyklus:	En avgrenset del av arbeidsplanen med oppholdsperioder og friperioder som gjentas regelmessig og som til sammen gir en ukentlig arbeidstid i tråd med avtalens bestemmelser om arbeidstid.
Avviksperiode:	En periode mellom to ordinære arbeidssykluser, med annen lengde på oppholdsperiode og/eller friperiode.
Dagarbeidstid:	Den normale arbeidstid om dagen iht. Bedriftens praksis.
Shuttling:	Med shuttling menes transport mellom faste og/eller flyttbare innretninger, og/eller land.
Svingskift:	Skiftarbeid hvor arbeidsperiodene foregår på ulike tider av døgnet i en og samme oppholdsperiode.

3.2   *Arbeidstid*

Den alminnelige arbeidstid skal ikke overstige 12 timer i døgnet og 33,6 timer i uken i gjennomsnitt i løpet av en periode på høyst ett år.

Den ansatte skal tildeles en arbeidsplan som inneholder oppholdsperioder på innretningen og om mulig sikkerhetsopplæring.

Planen skal vise når en oppholdsperiode tar til og når den avsluttes.

Når transportforholdene medfører at en 12 timers arbeidsperiode må deles på utreise og hjemreisedagen, betinger dette ingen tilleggsbetaling.

Partene er enige om at for overenskomstens virkeområde skal den avtalefestede ferie legges i arbeidssyklusens friperioder. Med arbeidsplaner med 2 ukers oppholdsperioder og vekselvis 3 og 4 ukers friperioder innebærer dette at den gjennomsnittlige årlige arbeidstid i år 2002 vil være 11 timer lenger enn den tarifferte arbeidstid på 1582 timer.

Partene er derfor enige om at fra 1.1.2002 skal arbeidsplaner normalt være satt opp med 2 ukers oppholdsperioder fulgt av 4 ukers friperioder.

Ved beregning av kompensasjon etter pkt. 5.3 legges for dem som er omfattet av denne 2/6 til grunn ved 2-4 rotasjon.

Ved eventuelle fremtidige arbeidstidsreduksjoner skal det avtalte timetallet på 1460 timer på sokkelen opprettholdes inntil det avtalte timetallet tas igjen av arbeidstidsreduksjoner i industrien / samfunnet. Slike reduksjoner blir å kompensere

verdimessig økonomisk dersom generelle arbeidstidsreduksjoner gjennomføres uten reduksjon i lønn.

3.3 Oppholdsperiode

Oppholdsperiodens lengde avtales mellom den enkelte bedrift og den lokale fagforening. Hvor lokal fagforening ikke finnes, avtales den med de tillitsvalgte.

Under normale omstendigheter skal den ansatte i prinsipp ikke returnere til land med en senere flight enn den vedkommende kom ut til feltet med.

Ekstra tid arbeidet i tilknytning til en regulær oppholdsperiode kan kun tillates i henhold Rammeforskriften kap. VIII, og godtgjøres med overtidsbetaling i henhold til pkt. 5.1.

Hvis arbeidsgiveren uforskyldt ikke kan gjennomføre mannskapsbytte i rett tid, f.eks. ved vanskelige værforhold, tekniske problemer med helikopteret eller fordi avløser er blitt syk, forutsettes det at den eller de ansatte det gjelder fortsetter i tjenesten i den utstrekning det er rimelig når det ellers ville oppstå vesentlige vanskeligheter for innretningen eller for de øvrige ombordværende.

De som møter frem på fremmøtestedet til avtalt tid opptjener lønn, helligdagsgodtgjørelse og friperiode som om de har vært i arbeid på fartøyet etter planen. Oppholds- og forpleiningsutgifter i ventetiden dekkes av arbeidsgiveren etter samme retningslinjer som nevnt i punkt 13. Dette skal også gjelde personell som utkalles utenom egen arbeidsplan.

Dersom bedriften anmoder den ansatte om å utsette avreisen fra hjemstedet eller fremskynde hjemreisen fra feltet, beholdes lønn, selv om dette resulterer i færre dager på sokkelen enn i henhold til oppsatt arbeidsplan.

Ventetid (fritid) på innretningen når det ikke arbeides, betales med timelønn (månedslønn/146) pr. time. Ventetid regnes fra det tidspunkt som er fastsatt for avreise, eller etter 14 døgn fra det tidspunktet oppholdsperioden begynte. Korte avbrudd i oppholdsperiode regnes som del av oppholdsperiode. Den friperiode som her er gått tapt er hermed oppgjort. Ved ventetid på heliport på over 1 time ut over normal avgangstid (på grunn av forsinket helikopteravgang) kompenseres pr. time med timelønn regnet fra tidspunktet for planlagt helikopteravgang. Når ventetid på heliport foregår i det som skulle vært arbeidstid på sokkelen, og/eller når en blir sendt til hotell/hjem fra heliport, avbrytes ventetidsbetalingen fra tidspunkt for innsjekk hotell eller ankomst hjem og frem til avgang fra hotell/hjem.

3.4 Endring av arbeidsplan, arbeidssyklus eller arbeidssted

Av driftsmessige årsaker kan det være nødvendig å endre arbeidssykluser eller å overføre personell fra en arbeidsplass eller en innretning, til en annen. I slike situasjoner vil valg av hvilke ansatte som skal overføres, samt bestemmelsesstedet, bli avgjort av arbeidsgiveren.

Ingen er tjent med unødvendig bytte av arbeidsplan/innretning, men krav til bemanning og ønsker fra de ansatte kan gjøre dette nødvendig.

Når det er mulig vil det bli tatt hensyn til den enkeltes ønske, hensyn tatt til hele gruppen eller grupper av ansatte.

De som får ekstra eller forlenget oppholdsperiode eller avvik i oppsatt arbeidssyklus, skal ha overtidsgodtgjørelse etter pkt. 5.3. Fravik som skyldes stillingsopplæring eller stillingsendring godtgjøres dog med ordinær timelønn.

Ved avvik fra arbeidsplanen gis dessuten en kompensasjon på kr. 550,- pr. dag, oppad begrenset til kr. 3850,-, for hver dag den ansatte arbeider på dag som skulle vært fri i perioden fra normal arbeidssyklus blir brutt til tidligere arbeidssyklus er gjenopprettet. Tilsvarende skal gjelde ved fast overgang til ny arbeidssyklus dersom siste friperiode etter den tidligere arbeidsplanen forlenges (arbeidsplanen «skyves fra» arbeidstakeren). Dette avsnittet gjelder dog ikke ved mannskapets første gangs mobilisering på nytt utreisested, eller ved innretningens skifte av felt eller operatør.

Ved pålagt endring av arbeidsplan som følge av nedbemanning, utbetales kun overtidkompensasjon etter pkt. 5.3.

Uavhengig av det forannevnte kompenseres ikke for tapte fridager ved endring av arbeidsplan etter den enkeltes ønske.

3.5 Arbeidsperiode

Den nærmere daglige arbeidstidsordning avtales mellom partene om bord. Ingen ansatt har krav på å kunne arbeide utelukkende på dagtid. Når de ansatte ønsker det og intet annet er avtalt, skal man søke å legge forholdene til rette for et rimelig skifte mellom dag- og nattjeneste med mindre dette volder særlige vanskeligheter. Det foretas ikke trekk for pålagt hviletid.

For ledende personell som plattformsjef, teknisk sjef, stabilitetssjef, forpleiningsjef, boresjef og produksjonssjef, som ikke er omfattet av Arbeidsmiljølovens eller Rammeforskriftens arbeidstidsbestemmelser, er det ikke avtalt begrenset daglig arbeidstid, men disse må selv organisere sin nødvendige hviletid.

3.5.1 Svingskiftkompensasjon

Endret plassering av arbeidsperiode kompenseres for hver endring med et kronebeløp tilsvarende overtidstillegg (65 %). Tillegget betales i de to første arbeidsperiodene etter endringen og for det antallet timer arbeidsperioden har blitt endret.

Går den ansatte f.eks fra arbeidsperiode kl. 06.00 - kl. 18.00, til arbeidsperiode kl. 12.00 - kl. 24.00, betales med 6 timer overtidstillegg (65 %) for de to første arbeidsperiodene.

Går den ansatte f.eks fra arbeidsperiode kl. 06.00 - kl. 18.00, til arbeidsperiode kl. 18.00 - kl. 06.00, betales med 12 timer overtidstillegg (65 %) for de to første arbeidsperiodene.

Tillegget utbetales uavhengig av lengden på arbeidsperiodene etter endringen.

Ved arbeidsperiodeendringen som følge av forlenget tid i etterkant av en ordinær oppholdsperiode hvor den ansatte avslutter den forlengede oppholdsperioden en dag etter endringen av arbeidsperioden (svingskiftet) skal det bare betales kompensasjon for en arbeidsperiode.

3.5.2 Unntak/presiseringer

Det kompenseres ikke for arbeidsperiodeendringer som følger av tildelt arbeidsplan. Det kompenseres heller ikke for endring av arbeidsperioden for hele oppholdsperioden når den ansatte får beskjed om dette før avreise fra heliport.

Dette skal praktiseres som følger i tilfellene nedenfor:

- Det kompenseres ikke for endret arbeidsperiode ved overgang fra en ekstraordinær oppholdsperiode til den ordinære oppholdsperioden dersom endringen er en følge av tildelt arbeidsplan (for den ordinære oppholdsperioden).
- Dersom endringen av arbeidsperiode finner sted på et annet tidspunkt enn det som fremgår av arbeidsplanen (forskjøvet svingskift) skal dette kompenseres med satsene i pkt 3.5.1 for to arbeidsperioder med mindre den ansatte får beskjed om endringen før avreise fra heliport.
- Ved ekstra oppholdsperioder uten tilknytning til en ordinær oppholdsperiode og for vikarer skal det ikke kompenseres for arbeidsperiodeendringer som fremgår av arbeidsplanen for den ansatte man avløser, eller som man har fått beskjed om før avreise fra heliport. Unntaket gjelder bare for én arbeidsperiodeendring i løpet av en oppholdsperiode. (Merknad: vikarer skal ha beskjed hvem det vikarieres for og vedkommendes arbeidsplan før avreise fra heliport).
- Dersom den ansatte som normalt ikke har arbeidsperiodeendringer får beskjed om en arbeidsperiodeendring før avreise fra heliport, skal dette ikke kompenseres. Dette unntaket gjelder bare for én arbeidsperiodeendring i løpet av en oppholdsperiode.
- Dersom et avtalt svingskift ikke blir gjennomført skal det ikke gis svingskiftkompensasjon.
- Utenom de arbeidsperiodeendringer som følger av kulepunkt 1, gjelder unntak bare for en arbeidsperiodeendring i løpet av en oppholdsperiode.

3.6 Arbeidstidsordninger ved verksted og i opplag

Ved lange verkstedsopphold og under opplag kan det etter avtale med de tillitsvalgte benyttes en annen arbeidstidsordning enn fastsatt i denne avtale. Avtalen skal bl.a. inneholde bestemmelser om arbeidstid, hjemreiseordninger etc. Oppnås ikke enighet kan spørsmålet bringes inn for organisasjonene.

3.7 Rett til å gå i land på fritid

Under innretningens opphold i havn eller på annen sikker ankerplass inshore, under verkstedopphold og opplag nær land har en ansatt rett til å gå i land i sin fritid med mindre det er påkrevet at han blir om bord av hensyn til de ombordværendes, innretningens eller utstyrets sikkerhet, utføring av nødvendig arbeid om bord, innretningens forestående avreise eller forhaling, eller som følge av myndighetenes pålegg. Bli en ansatt pålagt å holde seg om bord i fritiden uten at dette skjer på grunn av hans eget forhold, eller som en følge av bestemmelser fattet av offentlig myndighet, skal han ha godtgjøring med kr. 50,- pr. time.

Forsåvidt det med hensyn til kostnadene og omstendighetene forøvrig kan skje, skal plattformsjef, uten utgift for mannskapet, sørge for slikt båtsamband at mannskapet kan nytte sin rett til å gå i land.

Bestemmelsene i dette punkt gjelder ikke der innretningene er på kontrakt og operatøren av beredskapshensyn forlanger full bemanning. Bestemmelsene gjelder heller ikke der de tekniske forhold gjør det sikkerhetsmessig risikabelt å entre innretningen uten ved bruk av helikopter.

3.8 Fjernarbeid

Den enkelte bedrift kan ikke igangsette fjernarbeid som arbeidsordning uten at vilkår for slikt arbeid er avtalt lokalt.

3.9 Arbeid på land

For ansatte som arbeider midlertidig på land i sin oppholdsperiode skal det inngås avtale som regulerer lønns- og arbeidsvilkår før arbeidet iverksettes.

4. LØNNSYSTEM

4.1 Lønnsgruppeplassering (se protokolltilførsel i pkt. 27)

- 0 Plattformsjef
- 0.1 Boresjef, Produksjonssjef
- 1 Seksjonsledere, Teknisk sjef, Ass. plattformsjef med dekksoffiserssertifikat klasse 1, Maritim dekksleder, Stabilitetssjef, Vedlikeholdsleder, Ass. boresjef
- 2 Borer, Undervannsingeniør, Forpleiningssjef, Ledende elektriker, Ass. tekn. sjef
- A1 Assisterende Seksjonsledere, Elektriker, Sikkerhetsleder, Sykepleier, DP-operatør
- A Assisterende borer, Kontrollromsoperatør, Maskinromsoperatør, Ballastkontrollromsoperatør
- B Driftstekniker, Elektriker i plattformboring, Riggmekaniker i plattformboring, Laborant, Hydraulikkingeniør, Elektroniker, Instrumenttekniker, Prosessfagoperatør, Kranfører/arbeidsleder, Materialforvalter, Tårnarbeider
- C Radiooperatør, Kokk, Mekaniker, Sveiser, Bore- og vedlikeholdsoperatør (BVO), Kranfører, Dekksbas, Vaktmester
- D Turretoperatør, Tårnarbeiderassistent, Boredekksmekaniker, Boredekksarbeider, Slamsiloperatør, Resepsjonist, Motormann
- E Drifts- og vedlikeholdsoperatør (DVO), Forpleiningsoperatør

Lønnen for ansatte i lønnsgruppene 0 til 2 fastsettes på individuell basis under hensyntagen til lønnsvilkårene i bedriften og til forholdene forøvrig, samt til den enkeltes dyktighet, praksis, utdanning, ansettelsestid og arbeids- og ansvarsområde. For ansatte i lønnsgruppe 0 til 2 gjelder ikke overenskomsten pkt. 3.1, 3.2, 3.3 1.ledd, 3.4, 3.5, 3.6 og 3.7, punktene 4.1.1 til 4.1.3 og 4.2 samt punktene 5 til 7. De skal dog ha kompensasjon med ordinær timelønn og overtidstillegg etter satsene i pkt. 5.1 for forlenget tid om bord (med arbeid) i forhold til lengden av deres ordinært avtalte arbeidstid, og krav på egen lugar etter bestemmelsen i pkt. 6.9.

Det er inngått en egen Felleserklæring om individuell avlønning. Se pkt. 27.

Industri Energi vil i forbindelse med sentrale forhandlinger også forhandle om regulering av de fastsatte minstelønnsseter for individuelt avlønnede stillinger.

Merknader:

Elektriker i plattformboring, og mekaniker i plattformboring med fagsertifikat innen hydraulikk, rykker opp i lønnsgruppe A1 etter 1 år i topplønnsseten. Ved opprykk innplasseres arbeidstaker i det lønnstrinn som kronemessig ligger nærmest over lønnstrinn 6 i lønnsgruppe B.

Med virkning fra 1. januar 2014 rykker mekaniker i plattformboring opp i lønnsgruppe A1 etter ett år i topplønnsseten i lønnsgruppe B. Ved opprykk innplasseres mekaniker i plattformboring i det lønnstrinn som kronemessig ligger nærmest over lønnstrinn 6 i lønnsgruppe B. De som pr. 1. juni 2013 er lønnet i lønnsgruppe A rykker tilsvarende opp til det lønnstrinn i A1 som ligger kronemessig nærmest over vedkommendes lønnstrinn i A.

Endringen for mekaniker i plattformboring gjelder med virkning f.o.m. 01.01.05 slik at de som ved denne dato har stått min. 1 år i topplønnsseten, rykker opp til gruppe A fra 1. januar. Neste opprykk skjer da 01.01.2006.

Tårnarbeiderassistent, Boredekksmekaniker, Slamsiloperatør og Boredekksarbeider med fagbrev som bore og vedlikeholdsoperatør rykker opp til lønnsgruppe C den 1. i måneden etter at godkjent fagbrev er forelagt bedriften. Ved opprykk innplasseres arbeidstaker i det lønnstrinn som kronemessig ligger nærmest over seten i lønnstrinn D som den enkelte innehar før opprykk.

Renholdsoperatør med fagbrev som renholder gis opprykk til nærmeste overliggende sats i lønnsgruppe D.

DVO omfatter stillingene "rigger" og "hjelparbeider" der disse er i bruk. "Renholdsoperatør" erstatter den tidligere stillingsbetegnelsen "Forpleiningsoperatør".

For stillingen Drifts- og vedlikeholdsoperatør (DVO) i den enkelte bedrift gis et særtillegg på kr. 6000,- pr. år inklusive feriepenge til ansatte som har stått minimum ett år i topplønnsseten. Tillegget gis første gang med virkning fra 1. juni 2013 for de som på dette tidspunktet har stått minimum ett år i topplønnsseten, deretter 1. januar det enkelte år.

Merknad

Det faste stillingsutvalg for flyttbare innretninger har tidligere behandlet stilling som Ledende elektriker/sjefselektriker og besluttet individuell innplassering i lønnsgruppe 2. Det er enighet om at bedrifter har anledning til å benytte denne stillingen med tilhørende lønnsinnplassering i tråd med stillingsutvalgets vedtak.

Minstelønnsatser pr. måned gjeldende fra 1. juni 2014:

Gruppe	Stilling	Normal månedslønn	Justert månedslønn
0	Plattformsjef	77006	68756
0.1	Boresjef, produksjonssjef	74832	66814
1	Se lønnsgruppeplassering	68307	60988
2	Se lønnsgruppeplassering	62870	56134

Disse minstelønnsatser er basert på gjennomsnittlig 1460 timer i året og 12 % feriepenger (skal utregnes med den til enhver tid gjeldende sats for beregning av feriepenger).

4.1.1 Tjenestetillegg

Tjenestetilleggstrinnene gjelder for tjenestetid etter 1, 2, 3, 4, 5 og 6 år.

- a) Ved stillingsopprykk (opprykk til høyere stillingsgruppe), går man opp til tilsvarende lønnstrinn i den høyere lønnsgruppen.
- b) Ansiennitetsopprykk gis pr. 1. januar etter følgende regler:
  1. Arbeidstakere som ansettes i tiden 1. januar til 30. juni vil få ansiennitetsopprykk 1. januar det påfølgende år
  2. Arbeidstakere som ansettes i tiden 1. juli til 31. desember vil få ansiennitetsopprykk fra andre gang man passerer årsskiftet

4.1.2 Lønnsansiennitet

Lønnsansiennitet godskrives fullt ut for praksis i produksjons-, bore- og cateringbedrift offshore. Ved ansettelse i bedriften godskrives for øvrig annen relevant praksis med inntil 3 år. Bedriften foretar da en vurdering av den ansattes dokumenterte praksis og hvorvidt og i hvilken grad denne er relevant. Med annen praksis menes arbeidsoppgaver som er likeartet med arbeidsoppgaver den ansatte skal utføre i sin stilling. Ved vurderingen skal en også se på tidligere vurderinger, slik at godskrivelsen for likt arbeid blir mest mulig ensartet for de ansatte. Vurderingen skal arkiveres i persona-larkivet. Oppstår det uenighet lokalt, følger man det som er anbefalt sentralt, eventuelt etter behandling i Det faste stillingsutvalg.

For ansatte i sertifikatpliktige stillinger hvor sertifikat kan opptjenes ved tjeneste på skip, medregnes inntil 4 1/2 års tjeneste fra skip ved beregning av ansiennitet.

Denne bestemmelses første ledd 2. setning og annet ledd praktiseres slik at det til sammen eller hver for seg ikke godskrives mer enn 3 lønnstrinn. Dette innebærer at praksis over 1,5 år godskrives med ett lønnstrinn, utover 3 år med to lønnstrinn og utover 4,5 år med tre lønnstrinn.

4.1.3 Lønnsansiennitet for vikar

Sykeavløser/vikarer opptjener lønnsansiennitet etter de samme bestemmelser som gjelder for fast ansatte. Eksempelvis gir man ett års tjenestetid for et årsverk (1460 timer) offshore.

4.1.4 Nye stillinger

Partene i tariffavtalen kan kreve forhandlinger om lønnsfastsettelse for stillinger som ikke er nevnt under punkt 4.1, og som naturlig hører inn under avtaleområdet. Lønnsfastsettelsen skal være fastslått ved enighet eller nemnd før det ansettes folk i stillingen, dersom dette er praktisk mulig.

4.1.5 Fast stillingsutvalg

Det opprettes et fast utvalg bestående av en representant med vararepresentant fra hver av arbeidstakerorganisasjonene som har tariffavtale med lønnsmatrise som kan omfatte den eller de angjeldende stillinger, og inntil tre representanter med vararepresentanter fra NR.

Utvalget skal vurdere innplassering av nye stillinger. Dersom en eller flere av arbeidstakerorganisasjonene ikke kommer til enighet med NRs representanter kan vedkommende organisasjon anvende nemnd etter avtalens pkt. 4.1.4.

For å unngå at bedrifter avlønner personell i annen stillingen enn den stilling vedkommende skulle vært avlønnet ut fra det arbeid vedkommende utfører, er partene enige om at utvalget også kan drøfte det nærmere innhold av stillingsbetegnelsene i stillingsmatrisen.

Saker av denne karakter skal først søkes løst lokalt i bedriften innen tariffavtalens rammer og stillingsbetegnelser. Kommer man der ikke til enighet eller en av organisasjonene kan påpeke at tariffavtalen ikke følges, kan det forlanges møte i utvalget. Møte holdes likevel ikke dersom bedriften umiddelbart går vekk fra denne bruk av stillingen eller benytter en korrekt betegnelse etter avtalen, og denne er akseptabel i forhold til stillingsinstruksen.

4.2 Lønnstabeller

Lønnstabellene er basert på et system med normal lønn og et system med justert lønn (12 månedslønner + feriepenger) se egne vedlegg. Det avtales lokalt hvilket av de to systemene som skal benyttes.

For ansatte som det forutsettes vil oppnå sjømannsfradrag skal det i lønnstabellene foretas et trekk i månedslønn på kr. 4300,- pr. måned. Ved justert lønn er fradraget 3900,-.

Et alarmtillegg er lagt inn i lønnstabellen med den sats som gjaldt før tariffrevisjonen 1996.

4.2.1 Vikariat

Når en ansatt i mer enn 1 dag tjenestegjør i en høyere innplassert stilling innen tariffområdet enn den han er ansatt i, har han rett til avlønning som bestemt for den høyere stilling for den tid han har arbeidet i den høyere stilling.

Ansatt som har lønn fastsatt i henhold til lønnstabell, og som midlertidig fungerer i stilling som ikke har lønn fastsatt her (overordnet stilling), gis en godtgjørelse på kr. 450,- pr. døgn om bord som vedkommende fungerer i stillingen. Tillegget betales for fungering i slik stilling i inntil 3 måneder. For øvrig gjelder overenskomstens bestemmelser. Hvis det er grunn til å anta at vedkommende skal fungere lenger enn 3 måneder i slik stilling, skal lønnsinnplassering være iht. fastsatt lønn for stillingen.

Alternativt kan det lokalt i bedriften avtales for ansatte som har lønn fastsatt i henhold til lønnstabell og som midlertidig fungerer i stilling som individuell avlønnet; at vedkommende innplasseres i bedriftens individuelle lønnsystem for den aktuelle stilling for den tid vedkommende fungerer i stillingen.

4.2.2 Fast alternerende stilling

Personell som arbeider i ulike stillinger skal avlønnes som den høyest innplasserte av stillingene. Hvis denne skal tjenestegjøre i stedet for en som er fast ansatt i den høyere stilling, gjelder bestemmelsen i pkt. 4.2.1. Hvis overtid er innregnet i lønnsatsene for den ene stilling, men ikke for den annen, beregnes overtiden særskilt for den tid man tjenestegjør i den stilling som kommer inn under arbeidstidsforskriftene med overtidssatser som for denne. Bestemmelsen i dette punkt gjelder ikke hvor den ene stilling er plattformsjef.

4.2.3 Kompetansetillegg

Tilleggskompetanse utover fagutdannelse eller høyere sertifikat enn stillingen krever og som bedriften kan nyttiggjøre seg for å oppnå økt produktivitet og lønnsomhet, er partene enige om skal kunne godtgjøres utover lønnstabellens satser.

Stillinger og krav til slik tilleggskompetanse defineres og fastsettes ved den enkelte arbeidsgiver. Før bedriften treffer sin beslutninger skal de tillitsvalgte gis muligheter for å fremme sine synspunkter.

4.2.4 Kost og kostgodtgjørelse

Det er fri kost på innretningene. For de som er omfattet av reglene om sjømannsfradrag er kostgodtgjørelsen under friperiode inkludert i årslønnen med kr. 16.500,-. For flyttbare innretninger hvor kostgodtgjørelse tidligere har vært inkludert opprettholdes dette.

4.3 Opplæringsstillinger

Partene kan inngå separate avtaler for opplæringsstillinger. Hvor ingen avtale med partenes godkjenning foreligger, gjelder overenskomstens lønnsdel i sin helhet under opplæring.

5. OVERTID

5.1 Godtgjørelsens størrelse

For overtidsarbeid gis en overtidsgodtgjørelse pr. time beregnet på grunnlag av 1/146 av satsene for normal månedslønn i lønnskalaen. For overtid betales et tillegg på 65 %. En påbegynt halvtime skal regnes som en hel halvtime.

5.2   Arbeid utover 12 timer i døgnet

Arbeid utover 12 timer i døgnet er å betrakte som overtid og godtgjøres med satsene i pkt. 5.1. Det skal ikke gis overtidsgodtgjørelse dersom den forlengede tid skyldes bruk av fast avtalt svingskift og kompenseres med tilsvarende fritid i foregående eller etterfølgende arbeidsperiode eller ved avtalt skiftordning som vekselvis gir forskjellige timetall i oppholdsperiodene. Det skal likevel betales overtid for arbeid ut over 12 timer i sammenheng. Dette gjelder ikke for individuelt avlønnete.

5.3   Godtgjørelse i forbindelse med for meget tid om bord

Etter pkt. 3.2 vil oppholdsperiodene vanligvis utgjøre 2/6 av den totale tid. Tid ut over 2/6 er således for meget tid om bord og skal godtgjøres med overtidsgodtgjørelse for 12 timer pr. døgn (ved bruk av 12 timers arbeidsperioder). Overtid i det enkelte døgn godtgjøres etter pkt. 5.2 og eventuelt med ventetid etter pkt. 3.3.

Er det tildelt annen arbeidsplan i beregningsperioden enn en som gir 2/6 oppholdsperioder, f.eks. ved bruk av "2:3/2:4 syklus" eller på grunn av variable arbeidsplanordninger i løpet av året, benyttes den aktuelle brøk ved beregningen.

Beregningen foretas for hver arbeidssyklus eller avviksperiode som kommer i stedet for en arbeidssyklus, dersom partene lokalt ikke blir enige om andre beregningsperioder. Periodene begynner og slutter ved utreise (avslutning av en friperiode).

5.4   Korte overtidsperioder

Ansatte som blir kalt ut til arbeid utenom normal arbeidstid skal ha min. 2 timer overtidsbetaling. Dette gjelder ikke ved overtidsarbeid i direkte tilknytning til den ordinære arbeidstid eller når den ansatte mellom den ordinære arbeidstid og overtidsarbeidet krever hvile- eller spisepause.

6.   ULEMPETILLEGG M.V.

6.1   Improvisert natteløsji

Når natteløsji må improviseres og ansatte ikke får anvist seng i lugar, godtgjøres dette med et ulempetillegg på kr. 445,- pr. natt. Den ansatte skal få utlevert toalettsaker.

6.2   Sikkerhetsmøter

Pålagte sikkerhetsmøter utenom alminnelig arbeidstid godtgjøres med overtidsbetaling for medgått tid.

6.3   Masketillegg

Bruk av maske med friskluftstilførsel eller hel ansiktsmaske ved sandblåsing og sprøytemaling, godtgjøres med et timetillegg på kr. 30,- for aktuelle timer arbeidet. Sveisemaske o.l. kvalifiserer ikke til ulempetillegg.

Innvendig rengjøring av tanker blir godtgjort i henhold til ovenstående.

6.4 Shuttling

6.4.1 Reise/venting ved transport mellom losji og arbeidssted

Den tid som medgår til reise/venting på transport fra losji til arbeidssted før og etter en arbeidsperiode, regnes ikke som arbeidstid.

Tid medgått til reise/venting som nevnt ovenfor, godtgjøres med ordinær timelønn.

6.4.2 Reise/venting ved transport mellom plattformer

Den tid som medgår til reise/venting på transport mellom plattformer, regnes som arbeidstid.

6.4.3 Reise/venting ved verkstedsopphold

Pendling utover ½ time hver vei godtgjøres med ordinær timelønn. I bedrifter hvor det praktiseres bedre ordninger beholdes disse.

6.5 Oljebasert boreslam

Arbeidstakere beskjeftiget med oljebasert boreslam betales et tillegg på kr. 104,- for hver arbeidet 12 timers skift.

Beløpet er kompensasjon for arbeid med oljebasert boreslam, herunder kompensasjon for ekstra tid til personlig hygiene og ulemper ved bruk av oljebasert boreslam i forhold til bruk av vannbasert boreslam.

Tillegget er kr. 127,- for hvert arbeidet 12 timers skift for stillingskategorien assisterende tårnarbeider, tårnarbeider, boredekkarbeider, slamsiloperatør, boredekksmekaniker, assisterende borer og BVO.

For rengjøring i mudpit utbetales et skitten- og ubehagstillegg for medgått tid med kr. 23,- pr. time.

Når kaksinjekseringsanlegg er i drift kompenseres den som betjener anlegget med satsen kr. 123,-. Det ytes i tillegg en kompensasjon på kr. 5,50 pr. time ved betjening av anlegget.

6.6 Røykdykkere

Røykdykkere på beredskapsplan betales med kr. 450,- pr. måned.

6.7 Sykepleier i trykkammer

Sykepleier som må arbeide i trykkammer gis et tillegg tilsvarende det dykkere har for å oppholde seg der.

6.8 Arbeidsgruppens størrelse

De tillitsvalgte kan - eventuelt gjennom sitt forbund - forlange forhandlinger hvis de mener at arbeidsgruppen er for liten, slik at det medfører urimelig stort press eller at det går utover sikkerheten. Tilsvarende gjelder dersom arbeidsforholdene endres i vesentlig grad.

6.9 Egen lugar

Arbeidstakeren har krav på egen lugar i sin hviletidsperiode dersom dette er praktisk mulig.

6.10 Rengjøring av smittelugar

Den som blir satt til å rengjøre smittelugar (definert av plattformsjef) kompenseres med kr. 500 pr. nedvask.

6.11 Kloakktillegg

Den som blir satt til arbeid som innebærer åpning av kloakkanlegget, kompenseres med et skitten- og ubehagstillegg for medgått tid på kr 30,- pr. time.

6.12 Deling av enkeltlugarar

Det vises til avtale mellom NHO og LO om lugardeling av enkeltlugar datert 10. desember 2012 som gis tilsvarende anvendelse for dette avtaleområdet. Avtalen sikrer blant annet en kompensasjon på kr. 775,- pr. døgn for døgndeling av enkeltlugar, herunder bruk av samme seng (såkalt «hotbedding») i enkeltlugar, iht. aktivitetsforskriften § 19 eller unntak etter rammeforskriften § 70.

7. NATTILLEGG

For nattarbeid utbetales et tillegg på kr. 75,- pr. time arbeidet i tidsrommet utenom dagarbeidstiden (jfr. pkt. 3.1). Det betales ikke tillegg for timer som er godtgjort med overtidsbetaling iht. pkt. 5.2 (arbeid utover 12 timer i døgnet).

Tillegget er en kompensasjon for alle ulemper ved denne form for arbeidstidsordning, inklusive nødvendig tid for konferanse mellom arbeidstakere ved skiftbytte. Den ansatte skal ikke forlate arbeidsstedet før avsløsning har funnet sted og avsløser er informert om arbeidssituasjon.

8. MØTER OG KONSULTASJONER

Blir den ansatte av arbeidsgiveren innkalt i sin friperiode til møte eller konsultasjon godtgjøres dette med ordinær timebetaling tillagt 65 % for den medgatte møtetid, dog minimum 4 timer. Dette gjelder ikke når møtet omfatter personlige forhold for den innkalte.

For pålagte møter om bord ut over den nødvendige tid for konferanse mellom arbeidstakerne ved skiftbytte iht. pkt 7 som kun unntaksvis skal overstige 15 minutter pr. skiftbytte, kompenseres med overtid for medgått tid. Dette gjelder ikke for individuelt avlønnet personell.

9. KURS PÅLAGT AV ARBEIDSGIVEREN

9.1 Krav om kurs

Arbeidsgiveren skal til enhver tid følge opp endrede krav til stillingene for eget fast personell. Dersom stillingsinnehaver ikke oppfyller kravene, vil arbeidsgiveren og den ansatte i samarbeid sørge for at nødvendig faglig utdanning blir gjennomgått.

Pålagte kurs vil i den grad det er praktisk mulig bli lagt til den ansattes oppholdsperiode.

9.2 Kortere kurs

Ved pålagte kurs av kortere varighet enn 24 dager avholdt på land i vedkommendes oppholdsperiode opprettholder den ansatte sin løpende lønn (eksklusivt variable tillegg).

Slike kurs i den ansattes friperiode godtgjøres med overtidsbetaling for reell medgått kurstid, dog minimum 8 timer pr. kursdag, når de er pålagt, dersom ikke annet er avtalt lokalt. Det opptjenes således ikke ferie/friperiode mens vedkommende er på kurs, og etter kurset fortsetter den ansatte i sin ordinære turnus. Dersom nevnte kurs finner sted i den ansattes fritid på sokkelen godtgjøres for medgått tid med overtidsbetaling.

Hvor kurskompensasjon avtales lokalt, utarbeider de lokale parter oversikt over aktuelle kurs og hvilken kompensasjon som gjelder. Oppstår det uenigheten om et kurs er pålagt, bringes saken inn umiddelbart for hovedorganisasjonene.

Det er ikke adgang til å avtale annen godtgjørelse enn overtidsbetaling for nødvendig opplæring iht. OLF/NR retningslinjer for beredskaps- og sikkerhetsopplæring

Praktisering av PC basert pålagt opplæring avtales lokalt.

9.3 Kurs av lengre varighet

Ved pålagte kurs på land av lengre varighet enn 24 dager, vil avlønning for friperiode bli i henhold til avtale mellom den ansatte og arbeidsgiveren.

9.4 Hjemreise under kurs

Ved pålagte kurs i Norge har den ansatte rett til fri hjemreise til bopel i Norge en gang pr. uke og i forbindelse med bevegelige helgedager i kursperioden. Ved opplæring eller bopel i utlandet vil reisegodtgjørelse bli i henhold til avtale mellom den ansatte og arbeidsgiveren.

9.5 Utgifter i forbindelse med kurset

Arbeidsgiveren betaler kursutgifter og holder nødvendige læremidler.

9.6 Kost- og losjigodtgjørelse

Arbeidsgiveren anviser hotell og betaler utgifter til hotell og frokost. Innlosjering skal skje på enkeltrom av vanlig hotellstandard med toalett og dusj/bad. Arbeidsgiveren kan i stedet stille hybel eller leilighet til disposisjon. Statens satser for diettgodtgjørelse legges til grunn.

Hvis kursavgiften inkluderer full pensjon, utbetales ikke diett. Diett utbetales heller ikke på fridager som tilbringes hjemme.

9.7 Midlertidige ansatte

For midlertidig ansatte som har arbeidet i bedriften i minimum ett årsverk (1460 t) vil bedriften dekke kursavgift i forbindelse med repetisjon av grunnleggende sikkerhetsopplæring og førstehjelpsopplæring, samt dekke legehonorar ved fornyelse av helseattest.

9.8 Maritime personellsertifikater

Gebyret i forbindelse med utstedelse og fornyelse av sertifikater iht. STCW konvensjonen dekkes av bedriften,

10. FERIE OG FERIEPENGER

10.1 Ferieloven

For overenskomstforholdet gjelder Ferieloven i den utstrekning organisasjonene ikke har avtalt noe annet.

Avtalefestet ferie er innført med det antall dager og de forutsetninger som ble lagt til grunn i det sentrale oppgjør mellom Næringslivets Hovedorganisasjon og LO i 2000. Satsen for feriepenger er satt til 12 %

10.2 Feriens lengde og den alminnelige arbeidstid

Avtalefestet ferie avvikles i friperiodene i løpet av ferieåret. Ved fastsettelse av arbeidsplan etter pkt. 3.2 skal det tas hensyn til at den ansatte i løpet av året har 35 dagers ferie i tillegg til andre deler av friperioden. Selv om systemet med kombinerte ferie- og friperioder vil kunne medføre en noe lengre eller kortere ferie enn i Ferieloven bestemt for den som bare er ansatt en del av året, kan ingen av partene på grunn av det kreve noen form for ekstra kompensasjon.

10.3 Ferietid

Hvis ikke annet er avtalt lokalt, skal følgende gjelde: Arbeidstakeren skal være fritatt for alt arbeid i de 8 første dagene av den første friperiode etter 1. januar, og de 21 første dagene av den første friperiode etter 15. mai hvert år.

Hvis arbeidstakeren må fortsette i tjenesten inn i nevnte friperioder på grunn av forutsetningen i 3. avsnitt i pkt. 3.3, skal vedkommende være fritatt for alt arbeid i den første friperiode deretter. Hvis arbeidstakeren blir syk før nevnte friperioder skal vedkommende, dersom vedkommende krever dette før disse perioder, være fritatt for alt arbeid i den første friperiode etter friskmeldingen.

10.4 Feriepenger for ansatte med normal månedslønn

I motsetning til Ferielovens vanlige ordning hvor det betales feriepenger opptjent i foregående år i stedet for lønn i ferietiden, skal det utbetales full vanlig månedslønn i alle årets måneder. Den lønn som derved er utbetalt i de 35 feriedager betraktes som forskudd på feriepengene for neste år. Det som gjenstår av feriepengene (differansen mellom 12 % og full lønn i ferien) utbetales i mai måned i ferieåret. De som slutter i sin stilling i løpet av opptjeningsåret får den eventuelle differansen utbetalt kontant ved fratreden. Ferielovens § 11.3, 2. ledd om trekk av 1,4 % kommer ikke til anvendelse. Den fri kost om bord verdsettes til kr. 596,- pr. måned.

Partene er enige om følgende beregningsmåte for feriepenger:

Fortjenesten i perioden	
+ Fri kost kr. 596,- pr. måned i perioden	
- 35/365 ordinær lønn i perioden (forskudd feriepenger)	
= Grunnlag for beregning av feriepenger	<hr/>
12% av grunnlaget for beregning (totale feriepenger)	
- 35/365 ordinær lønn i perioden (forskudd feriepenger)	
= Rest feriepenger	<hr/>

Alle ansatte har krav på å få se denne utregningen så de vet den totale størrelsen på feriepengebeløpet, hvor meget som er forskudd og hvor meget som skal utbetales i mai eller ved fratreden. Det vil derimot ikke være nødvendig å oppgi feriepengegrunnlaget i lønns- og trekkoppgavene idet mesteparten av feriepengene mottas løpende i opptjeningsåret.

10.5 Feriepenger for ansatte med justert månedslønn

Feriepenger betales i henhold til ferielovens bestemmelser.

10.6 Tillegg for arbeidstaker over 60 år

Arbeidstaker over 60 år gis et overtidstillegg for 33,6 timers ekstra arbeid pr. år etter satsene eller den individuelle lønn som gjaldt i juli i opptjeningsåret. Tillegget utbetales samtidig med feriepengeestansen og legges dessuten til i formelen for beregning av feriepengegrunnlaget.

Arbeidstaker over 60 år gis dessuten et feriepengetillegg på 2,3 % av beregningsgrunnlaget, dog således at grunnlaget ved beregning av dette tillegg maksimalt skal utgjøre 6 ganger grunnbeløpet etter Folketrygden.

11. UTBETALING AV LØNN

Lønnsutbetaling skjer i henhold til avtale mellom de lokale parter. Hvis intet annet er avtalt, skal overtid som er påløpt i løpet av en måned, utbetales sammen med den ordinære lønn snarest mulig og senest innen utgangen av den påfølgende måned.

12. HELLIGDAGSGODTGJØRELSE

Ansatte som er på sokkelen på følgende dager godtgjøres med kr. 1.880,- pr. dag:

1. nyttårsdag, Skjærtorsdag, Langfredag, 1. og 2. påskedag, Kr. Himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag, julaften, 1. og 2. juledag, nyttårsaften samt 1. og 17. mai. Det utbetales ikke dobbelt godtgjørelse om 17. mai faller på en av de øvrige nevnte dager. (Se også pkt. 3.3, 5. avsnitt.)

Nevnte godtgjørelser er å betrakte som et tilfeldig tillegg for den enkelte arbeidstaker og skal ikke medtas i grunnlaget for beregning av sykepenger.

13. REISEREGULATIV

13.1 Ordinær reiseplan

Den mest hensiktsmessige og praktiske reiseplan fra den enkeltes hjemsted til utreisested og retur settes opp i samråd med den enkelte ansatte. Denne reiseplan skal normalt følges. Transportutgifter i denne forbindelse dekkes mot kvittering, hvis ikke annen ordning er avtalt, og bedriften skal dekke nevnte utgifter så raskt som mulig etter at kvitteringer er fremlagt. Ved nødvendig overnatting iht. reiseplan betales diett etter satsen som for reiser som varer utover 12 t. i statens reiseregulativ. Det er forøvrig forutsetningen at reisen skjer pr. offentlig befordringsmiddel. Reisens varighet beregnes fra avreise hjemmefra og til fastsatt utreisetidspunkt heliport eller tilsvarende, og vice versa.

Ansatte med reiseutgifter over kr. 500,- for tur/retur reise fra hjemstedet til heliport kan få et reiseforskudd tilsvarende det dobbelte av prisen for tur/retur reisen.

Bruk av egen bil iht. reiseplan i forbindelse med reise fra hjemsted til utreisested og retur godtgjøres iht. Takseringsreglene ved ligningen, godtgjørelse for arbeidsreiser.

Dersom den ansatte flytter til annen permanent bopel i Norge godtas denne som hjemsted i avtalens forstand. Ved flytting til utlandet dekkes reiseutgifter begrenset oppad til de satser som til en hver tid ville vært benyttet ved siste bosted i Norge.

Ansatte som ved ansettelsen i bedriften på norsk sokkel er bosatt i annet EØS-land enn Norge, får reiseutgifter dekket fra flyplass nærmest hjemmet. Ved flytting til annet land enn til Norge, dekkes reiseutgifter begrenset oppad til de satser som til enhver tid ville bli benyttet ved siste bopel i minimum ett år i førstnevnte land. Ved bopel i land utenfor EØS området vil reisegodtgjørelse bli i henhold til avtale mellom bedriften og den ansatte. Denne bestemmelse skal ikke medføre forringelse av praksis i bedriftene.

13.2 Uregelmessigheter ved reisen

Dersom det oppstår forandringer i den enkeltes reiseplan som skyldes forandret helikopteravgang, vil arbeidsgiveren refundere utgiftene etter satsene i statens reiseregulativ for overnatting, transport og bespisning. Den enkelte arbeidsgiver skal gjøre sitt beste for at ansatte slipper å vente på utreisestedet. Dersom helikopteravgangen til feltet blir forskjøvet to timer ut over planlagt avgang, har en rett til et måltid til en verdi av kr. 125,-. For hver fjerde ventetime i heliport ut over dette har en rett på et måltid til en verdi av kr. 175,-. Etter en sammenhengende venteperiode på utreisestedet på maksimum 10 timer etter planlagt helikopteravgang, bør den ansatte få hvile på dertil egnet sted.

13.3 Utgifter i forbindelse med andre reiser

Utgifter i forbindelse med reise i arbeidsgiverens tjeneste (kurs, møter o.l.) refunderes mot kvittering. Diett godtgjøres som etter pkt. 13.1.

13.4 Hjemreise grunnet sykdom

Bestemmelsene i pkt. 13.1 gjelder tilsvarende ved nødvendig hjemreise på grunn av sykdom under tjenesteoppholdet.

13.5 Tjenestereiser

For tjenestereiser pålagt av arbeidsgiver i den ansattes friperiode betales reise- godtgjørelse med kr. 25,- pr. time for medgått reisetid.

For tjenestereiser under arbeidsperioden om bord betales ikke reisegodtgjørelse.

14. PERMISJONER

14.1 Generelle bestemmelser

Velferdspermisjoner gis vanligvis i forbindelse med følgende omstendigheter:

- a) Dødsfall/terminalfase i nærmeste familie.
- b) Dokumentert sykdom i kjernefamilien.
- c) Fødsel av eget barn og egen adopsjon av barn

Korte velferdspermisjoner under a) og b) godtgjøres med inntil 7 dagers lønn (84 timer), selv om permisjon pga. kommunikasjonsforhold e.l. er av lengre varighet. Velferdspermisjon under c) godtgjøres med inntil 14 dager (168 timer) selv om permisjon pga. kommunikasjonsforhold eller lignende er av lengre varighet. Retten til fri med lønn gjelder kun for de dager som faller i en oppholdsperiode. Eventuelle ytelser fra Folketrygden (eksempelvis omsorgs- / pleiepengar) tilfaller arbeidsgiver.

Partene på den enkelte bedrift avtaler nærmere retningslinjer for praktiseringen av ovenstående bestemmelser.

Protokolltilførsel:

Spontanabort dekkes av punkt b) ovenfor.

14.2 Bedriftsvis tilleggspraksis

I tillegg til ovennevnte kommer tilfeller som er dekket av den enkelte bedrifts praksis. Antall dager med lønn gis i henhold til den enkelte bedrifts praksis.

14.3 Permisjon uten lønn

Permisjoner uten lønn kan gis i opp til 1 år når den ansatte eller en i nær familie har problemer som etter legens anbefaling gjør at en bør få permisjon. Bedriften vil også, hvis forholdene ligger til rette, gi permisjon ut over 1 år.

14.4 Skriftlig meddelelse

Ved innvilgelse av ulønnet permisjon skal den enkelte få skriftlig meddelelse om vilkår i forbindelse med overgang fra og til arbeidsplan.

14.5 Definisjoner

Med kjernefamilie menes ektefelle, samboer og/eller barn, samt fosterbarn som arbeidstakeren har den daglige omsorgen for. Med nær familie menes kjernefamilie samt andre slektninger i rett opp- og nedstigende linje, søsken og svigerforeldre. Med

samboere menes to personer som har samboerforhold med felles boligadresse registrert i folkeregisteret.

14.6 Transport

Arbeidsgiveren sørger for transport til land så snart som mulig. Utgifter i forbindelse med reise fra heliport til hjemsted og eventuell retur er bedriften uvedkommende, hvis intet annet er fastsatt.

Hvis velferdspermisjonene faller i begynnelsen av en oppholdsperiode, slik at utreisen forskyves, eller i slutten av en oppholdsperiode, slik at tilbakereise i samme periode ikke er aktuell, dekker arbeidsgiveren reise til og fra bosted på vanlig måte.

15. REPETISJONSØVELSER

15.1 Godtgjørelse

Repetisjonsøvelser i Forsvaret, eller pålagt tjeneste i Heimevernet og Sivilforsvaret i den enkeltes friperiode medfører ingen avkorting av lønn.

15.2 Refusjon

Dersom noen dager av de i punkt 15.1 nevnte tilfeller faller i oppholdsperioden skal det ikke trekkes i lønn, men da tilfaller godtgjørelsen fra vedkommende institusjon forholdsmessig arbeidsgiveren.

16. ARBEIDSTØY OG VERNEUTSTYR

Arbeidsgiveren skal holde nødvendig arbeidstøy (kjeledress, arbeidssko eller tilsvarende, og etter behov varmedress, vinterkjeledress og regntøy) samt verneutstyr, herunder personlig verneutstyr.

Utlevert arbeidstøy og verneutstyr er bedriften eiendom. Ved uttak av nytt sett arbeidstøy eller utstyr, innleveres det utslitte.

Brukt verneutstyr som nevnt ovenfor, skal være forsvarlig rengjort ved utlevering.

Operatøren eller bedriften holder arbeidstakerne med redningsdress under transport fra heliport til innretning, under oppholdet på innretning og under transport fra innretning til heliport.

Den praktiske gjennomføring av denne bestemmelse avtales lokalt.

17. SYKDOM

17.1 Legeundersøkelse

Ved ansettelse og i ansettelsestiden skal den ansatte gjennomgå legeundersøkelser etter arbeidsgiverens bestemmelse, og slik at disse tilfredsstiller kravene som er fastsatt av norske myndigheter. Legitimerte utgifter i forbindelse med slike legeundersøkelser betales av arbeidsgiveren.

17.2 Sykefravær og arbeidsplan

Turnusen går etter ordinær plan uavhengig av sykdom i den tid den ansatte skulle vært om bord eller hatt friperiode i land. Ved sykdom under friperiode i land, tilkommer den ansatte ikke ny friperiode. Ved sykdom når den ansatte skulle vært om bord, kan det ikke pålegges ekstra arbeid av den grunn. Den ansatte skal heller ikke tape friperiode som han ville ha opparbeidet uten fravær i forbindelse med sykdommen. Ansatte som er sykmeldt i mer enn 6 måneder kan omplasseres til annet skift, uten kompensasjon for eventuell tapt friperiode.

17.3 Lønn under sykdom

Arbeidstaker som er arbeidsufør på grunn av sykdom eller skade har rett til full ordinær lønn så lenge ansettelsesforholdet består, men ikke ut over 12 måneder. Retten faller bort i den utstrekning som er fastsatt for sykepenges i Folketrygdloven (p.t. 6 ganger grunnbeløpet for perioden etter arbeidsgiverperioden).

For utenlandske statsborgere som ikke er omfattet av norsk folketrygd, dekker arbeidsgiver sykepengeandel tilsvarende som for norske arbeidstakere.

18. GRAVIDE ARBEIDSTAKERE

Der overflytting er praktisk mulig har gravide arbeidstakere krav på overflytting til annet arbeid i bedriften under graviditeten dersom arbeidet eller arbeidssituasjonen kan være skadelig for fosteret eller arbeidstakeren. Slik overflytting skal, om mulig, også skje dersom graviditeten vanskeliggjør arbeidet. Ved midlertidig overflytting til annet arbeid skal lønnen ikke reduseres.

Dersom midlertidig overflytting til annet arbeid ikke har funnet sted, skal det utbetales full lønn fra svangerskapets uke 28.

Arbeidstaker i svangerskaps-, fødsels- og foreldrepermisjon iht. arbeidsmiljøloven §§ 12.2, 12.4 og 12.5 som har rett på foreldrepenger etter folketrygdloven § 14.9 har rett til henholdsvis 80 % eller 100 % av full ordinær lønn i permisjonsperioden begrenset til stønadperioden for foreldrepenger i folketrygden (for tiden hhv. 56 og 46 uker). Retten faller bort i den utstrekning som er fastsatt for foreldrepenger i Folketrygdloven (p.t. 6 ganger grunnbeløpet i folketrygden). Det opptjenes ikke feriepenger av ytelsen etter denne bestemmelse ut over den periode på 12 uker som er fastsatt i folketrygdloven. Retten forutsetter sammenhengende permisjonsavvikling og gjelder ikke hvor permisjonen i sin helhet avvikles i friperioder.

19. FORSIKRING OG ANSATTES EFFEKTER

19.1 Forsikring

Det gjelder en utvidet "Trygghetsforsikring", som bl.a. omfatter vanlig ulykkesforsikring, forsikring mot yrkessykdom og tap av legegodkjennelse.

19.2 Ansattes effekter

Hver av de ansatte skal disponere et låsbart skap. Hvis det p.g.a. sykdom, forflytning e.l. blir nødvendig å flytte innlåste effekter, skal det sørges for betryggende lagringsplass.

Når effekter tapes eller beskadiges ved ulykkeshendelser om bord, eller på reise til og fra tjeneste, erstattes dette med inntil kr. 24.000,-.

Erstatningsansvaret kan lempes eller bortfalle under hensyn til skyld eller forsømmelse den ansatte måtte ha vist.

19.3 Etterlønn ved dødsfall

Ved ansattes dødsfall utbetales etterlønn til etterlatte i 2 måneder.

20. VIKAR/RESSURSPOOL

Partene anbefaler at det opprettes vikar-/ressurspooler med fast ansatte i bedriften for dekning av følgende:

1. Vikarer ved sykdom
2. Vikarer ved tariff og lovfestede permisjoner
3. Personell til kortvarige oppdrag og aktivitetssvingninger

Partene kan lokalt bli enige om avvik fra tariffavtalen for ansatte i vikar/ressurspool (jf. Felleserklæring om lokale vikar/ressurspoolavtaler). Slik avtale skal godkjennes av organisasjonene.

Bruk av midlertidig ansatte skal holdes på et minimum da vikar/ressurspool skal ivareta bedriftens normale behov.

Midlertidig ansatte som totalt har arbeidet sammenhengende over 6 måneder, tilsvarende 730 timer, i bedriften skal ha fortrinnsrett for fast ansettelse ved ledige stillinger som man er skikket til.

21. PENSJONSKOMPENSASJONSORDNING (Jfr. Protokolltilførsel i pkt. 27)

Arbeidsgiveren foretar en månedlig innbetaling til et pensjonsfond med kr. 110,- pr. arbeidstaker som er uorganisert eller medlem av Industri Energi eller SAFE. Beløpet innbetales til kontonummer 3201.32.88029.

Fondets hovedformål skal være å sikre pensjonsrettighetene til arbeidstakere mellom 57 og 60 år med minst 15 års ansiennitet, som blir oppsagt på grunn av driftsinnskrenkninger, og som ikke får benyttet den utvidede fortrinnsretten iht. avtalens pkt. 2.

22. ELDRE ARBEIDSTAKERE/ARBEIDSTAKERE M/NEDSATT HELSE

Industri Energi og NR er enige om både sentralt og lokalt å arbeide for at det legges til rette for en personalpolitikk slik at eldre arbeidstakere og arbeidstakere med nedsatt helse, kan fortsette å arbeide frem til ordinær pensjonsalder.

Det forutsettes at partene på den enkelte bedrift diskuterer arbeidssituasjonen for eldre arbeidstakere og arbeidstakere med nedsatt helse. Det bør særlig tas hensyn til at tunge løft, skift, overtid, reiseoppdrag og særlig smussig arbeid kan medføre belastninger som kan være spesielt uheldige for disse arbeidstakere. Av denne grunn bør eldre arbeidstakere og arbeidstakere med nedsatt helse så vidt mulig ut fra en leges vurdering eller etter eget ønske, kunne fritas for slike arbeidsoppgaver.

For eldre arbeidstakere og arbeidstakere med nedsatt helse kan det inngås individuelle avtaler om arbeidsoppgaver, tilrettelagt opplæring/oppdatering innenfor eget arbeidsområde, hvilepauser, hjemme-/fjernarbeid, deltidsarbeid/reduisert arbeidstid m.v. mellom den enkelte ansatte og bedriften.

23. INNVANDRERE

Partene er enige om at det både sentralt og lokalt må arbeides for å tilrettelegge forholdene slik at innvandrere i større grad velger å ta arbeid innenfor oljevirkksomheten. På denne bakgrunn bør derfor partene lokalt diskutere bedriftsaktuelle problemstillinger knyttet til rekruttering av innvandrere, som for eksempel praktisk tilrettelegging og holdningsspørsmål.

24. LÆRLINGER

Partene er enige om at lærlingen skal ha lønn som ufaglært ved overtid. Ufaglært på boredekket er boredekkarbeideren og det er derfor riktig at dennes lønn legges til grunn når lærlingen arbeider overtid på boredekket.

Lønnsbestemmelser for lærlinger

Hovedmodellen for yrkes- og fagopplæring har 2 års opplæring i videregående skole, pluss 2 års læretid i bedrift med 50% opplæringstid og 50% verdiskapningstid. Lærlingenes timefortjeneste utgjør en prosentandel av timefortjenesten eksklusive alle tillegg for nyutdannede fagarbeidere i bedriften.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. halvår

-----Skole----- 30 40 50 80 prosent

Lærlinger som arbeider overtid skal benytte begynnerlønn for DVO eller boredekkarbeider som beregningsgrunnlag for overtidsbetaling. Hvilken av disse stillingers lønn som legges til grunn bestemmes av hvilket arbeid som i hovedsak skal utføres.

Lærlinger som blir ansatt i opplæringsbedriften etter endt læretid skal ha læretiden godskrevet som bedrifts- og lønnsansiennitet.

Fagopplæring og videreutdanning

Bedriftene blir stilt overfor store utfordringer i årene som kommer, dette gjelder ikke minst hensyn til den teknologiske utvikling. Innføring av ny teknologi og endringer i produksjonsmåtene vil dessuten føre med seg at de ansatte vil bli stilt overfor nye og større krav til kompetanse.

Det er partenes mål at arbeidstakerne skal kunne kvalifisere seg for å mestre de oppgaver som til enhver tid foreligger. Nødvendig opplæring /videreutdanning blir avgjørende i denne forbindelse. Partene forutsetter at alle arbeidstakere er villige til å gjennomgå den nødvendige faglige opplæring som bedriften anser nødvendig for å oppfylle kravene til økt kompetanse som stillingen krever.

Fagopplæringa skjer i samsvar med Opplæringslova og de bestemmelser som til enhver tid blir gitt i henhold til denne loven og Hovedavtalens bestemmelser.

Partene er enige om:

- at det mellom bedriften og tillitsvalgte drøftes behovet for inntak av lærlinger, slik at det legges til rette for nødvendig inntak av lærlinger
- de lokale parter anbefales å drøfte støtte til aktuelle ordninger som støtte til reise- og flytteutgifter, samt å vurdere behov for tiltak som øker mobilitet og tilgang på lærlinger
- lærlinger og praksiskandidater skal ikke ha økonomiske utgifter til for eksempel kursavgifter og læremateriell i perioden fram til fag prøven. Arbeidsgiver dekker lønn ved prøveavleggelse og ved den teoretiske del av fagprøven for lærlinger. Arbeidsgiver er ikke forpliktet til å dekke lønn mer enn en gang innen samme fag.
- i felleskap å arbeide for en kontinuerlig oppdatering av fagopplæring, slik at denne til enhver tid er mest mulig i samsvar med industriens behov
- å arbeide for at ordningen med å kunne avlegge fagprøve etter § 3.5 i Opplæringslova (Praksiskandidatordningen) opprettholdes også i framtiden
- at de aktuelle offentlige faglig rådene søker å utarbeide opplæringstilbud for ajourføring av fagarbeidernes kvalifikasjoner, som endrede arbeidskrav, arbeidsforhold og ny teknologi m.v. vil kreve.
- At bedriftene skal legge til rette for ”§ 20-opplæring av ansatte innen boreseksjonen, og tilsvarende opplæring av utenlandsk personell som ikke kan følge slik opplæring.

Videreutdanning

Bedriftene oppfordres til å behandle opplæringsspørsmål systematisk i tråd med Hovedavtalens bestemmelser i kapittel 12. Partene vil anbefale at de lokale parter tilpasser sin arbeidsorganisasjon og sine bedriftsinterne avtaler med tanke på de krav ny teknologi vil medføre.

Kompetanse

Den enkelte arbeidstaker har rett til å få dokumentert sin realkompetanse.

25. GENERELLE AVTALER / VEDLEGG

Opplysnings- og utviklingsfondet	se bilag 1
Avtalefestet pensjon	se bilag 2
Sluttvederlagsordningen	se bilag 3
Pensjon	se bilag 4
Innleie av arbeidstakere og utsetting av arbeid med mer	se bilag 5
Felleserklæring om lokale vikar-/ressurspoolavtaler	se bilag 6
Vedlegg om ferie	

26. REGULERINGSBESTEMMELSE

Før utløpet av første avtaleår, skal det opptas forhandlinger mellom NR og IE om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår. Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår samt pris- og lønnsutviklingen i 1. avtaleår. Endringene i tariffavtalene for 2. avtaleår tas stilling til i IEs og NRs Styre eller det organ de bemyndiger. Hvis partene ikke blir enige, kan den organisasjon som har fremsatt krav innen 14 - fjorten - dager etter forhandlingenes utløp, si opp overenskomsten med 14 - fjorten - dagers varsel, dog ikke til utløp før 1. juni 2015.

27. PROTOKOLLTILFØRSLER

Partene har inngått følgende protokolltilførsler til avtalen:

Protokolltilførsel om likestilling mellom kvinner og menn

Partene er enige om både sentralt og lokalt å fortsette arbeidet med å tilrettelegge forholdene, slik at kvinner og menn gis like muligheter. Bedriften skal i sin personalpolitikk ivareta likestillingsperspektivet ved ansettelse, lønn, forfremmelser og kompetansegivende etter- og videreutdanning.

I tariffperioden bør de lokale parter drøfte forhold omkring likestilling og likelønn. Formålet med en slik drøftelse er at alle arbeidstakere - uansett kjønn - gis samme mulighet til arbeid og faglig utvikling, og likestilles med hensyn til ansettelse, lønn, opplæring og avansement.

I forbindelse med eventuell opprettelse av likestillingsavtale og som grunnlag for likestillingsarbeid i bedriftene, vil NR og Industri Energi bl.a. peke på at:

- Likestilling er et lederansvar.
- Likestilling gjelder også holdninger og normer og krever sterk medvirkning fra såvel de tillitsvalgte som fra ledelsen.
- Likestillingsarbeidet bør drøftes og følges opp i etablerte samarbeidsfora i bedriften.

Protokolltilførsel om ny modell og nye stillinger i deks- og boreseksjonen

Partene er enige om at man kan innføre en ny modell og nye stillinger i deks- og boreseksjonen. De nye stillinger er bore- og vedlikeholdsoperatør (BVO) som dekker funksjonene til tårnmann, tårnmannsassistent og boredekkarbeider, og drifts- og vedlikeholdsoperatør (DVO) som dekker funksjonene til rigger og riggerassistent.

Felleserklæringen om individuell avlønning:

Partene er enige om at dagens avtaletekst om fastsettelse av lønnen for de individuelt avlønnede er dekkende for det som har vært partenes intensjoner, men at dette ikke alltid i tilstrekkelig grad har vært fulgt opp i alle de aktuelle bedriftene.

Hvor partene finner at det i en bedrift er misnøye med lønnsfastsettelsen for de individuelt avlønnede, skal bedriften sørger for at alle individuelt avlønnede som ønsker det får en personlig samtale med en av sine overordnede vedrørende de kriteriene som

er nevnt i avtalen, nemlig dyktighet, praksis, utdanning, ansettelsestid og arbeids- og ansvarsområde, og hvordan disse har vært vurdert i forhold til vedkommende. Dersom den ansatte etter dette fortsatt mener det foreligger en urimelighet til stede som gir grunnlag for en fornyet vurdering og eventuell regulering av lønnen, kan han ta saken opp gjennom de tillitsvalgte.

Med lønnsvilkårene i bedriften menes de generelle lønnsforhold hos de øvrige offshoreansatte, individuelt så vel som ikke individuelt avlønnede. Med forholdene for øvrig siktes til bedriftens egen situasjon, markedsutsiktene og den generelle utvikling i samfunnet for øvrig. Begrepet dyktighet omfatter så vel teknisk dyktighet som evne til å organisere sitt arbeid og til samarbeid og teamwork. Med praksis menes praksis i bedriften eller annet sted og som er relevant for stillingen. Som utdanning regnes bare den som har betydning for utføringen av arbeidet i stillingen. Med ansettelsestid regnes sammenlagt ansettelse i vedkommende bedrift, idet ansettelse i andre bedrifter blir eventuelt å medregne under praksis hvor dette er relevant. Under arbeids- og ansvarsområde kommer både fysisk og psykisk arbeidsbelastning så vel som ansvarsområde med hensyn til helse, miljø og sikkerhet og antall ansatte.

Bedriften skal, før den årlige lønnsjustering for individuelt avlønnede, drøfte med de tillitsvalgte eller gruppens representanter om de prinsipper som man ønsker å legge til grunn for justeringen. Før bedriften fastsetter årets lønnregulering skal det føres reelle drøftinger mellom bedriften og de tillitsvalgte. Fra drøftelsene skal det settes opp protokoll.

Disse drøftinger kommer som et supplement til det sentrale oppgjøret og må finne sted også for det tilfelle bedriftene i utgangspunktet ikke ønsker å foreta justeringer ut over det som er sentralt fastsatt.

De tillitsvalgte skal ha rett til å kontrollere at lønnsnivået for personell i lønnsgruppe 0-2 i sammenheng med arbeidssyklus er i tråd med intensjonene i lønnsystemet. Ved drøftinger i henhold til dette avsnittet skal bedriften, dersom de tillitsvalgte ber om det, fremlegge lønnsoppgave over forbundets egne medlemmer i Industri Energi og for øvrig en anonymisert dokumentasjon om lønn for de stillingsgrupper hvor Industri Energi har medlemmer, dog på en slik måte at dette ikke kommer i strid med Lov om personvern.

Ifølge Datatilsynet er det ikke i strid med loven å utgi personopplysninger til forbundet vedrørende forbundets egne medlemmer. Hva gjelder uorganiserte arbeidstakere og organiserte i annet forbund, må man som utgangspunkt nøye seg med anonymiserte oversikter. Opplysninger som ikke kan spores tilbake til enkeltpersoner er ikke personopplysninger og således uproblematisk. For grupper/stillingskategorier med fem eller færre ansatte vil det være vanskelig å sikre anonymiteten, og personopplysningsloven gjelder da fullt ut. Datatilsynet har i den forbindelse uttalt at personvern hensynene kan ivaretas innenfor loven ved at de tillitsvalgte skriver under på en taushetserklæring hvorav fremgår at opplysningene ikke skal bringes videre og at de kun skal brukes til det tariffavtalte formål. Ved utstedelse av en slik taushetserklæring kan arbeidsgiver utlevere lønnsopplysninger om alle, selv om antallet innenfor en stillingskategori gjør det mulig å spore opplysningene tilbake til enkeltpersoner.

Ved tariffoppgjørene vil man normalt avtale at de individuelt avlønnede i den enkelte bedrift gjennomsnittlig skal være garantert å få like stort prosentvis lønnsøkning som de "tarifflønnede". Et eksempel kan være at man avtaler et gjennomsnittlig tillegg for gruppen individuelt avlønnede på 3 %, men slik at hver enkelt skal være sikret et tillegg på minst 1,5 %. Normalt vil det være tillatt for bedriftene å gi mer enn garantien.

Protokolltilførsel 2008

Ved lønnsfastsettelse for individuelt avlønnede bør man lokalt ta hensyn til nattarbeid.

Utvalg 2012:

Partene er enige om at det nedsettes et utvalg som i tariffperioden gjennomgår alle forhold i forbindelse med individuell avlønning.

Protokolltilførsel av 2002 om pensjonsfond

Industri Energi og SAFE oppretter et pensjonsfond. Arbeidsgiveren foretar en innbetaling til fondet månedlig med kr. 110,- pr. arbeidstaker som er medlem av Industri Energi og SAFE. Beløpet innbetales også for de uorganiserte, slik at ordningen blir mest mulig dekkende.

Fondets hovedformål skal være å sikre pensjonsrettighetene til arbeidstakere mellom 57 og 60 år med minst 15 års ansiennitet, som blir oppsagt på grunn av driftsinnskrenkninger, og som ikke får benyttet den utvidede fortrinnsretten i ht avtalens pkt. 2.

Industri Energi, SAFE og eventuelle andre tilsluttede organisasjoner, som vil bli invitert til å delta, utarbeider vedtekter for fondet og bestyrer det.

Utvalg 2012:

Fagbrevsstillinger og DVO

Partene er enige om at det nedsettes et partsammensatt utvalg som skal vurdere ordningen rundt kompensasjon av fagbrev og etablering av nye fagbrev (innen 01.01.2013), herunder lønnplassering for DVO stillingen med eller uten eventuelt fagbrev.

Det skal være anledning til å fremme krav om ny lønnsgruppeinnplassering av DVO stillingen i forbindelse med reguleringsforhandlingene for 2.avtaleår (2013) med mulighet til å gå til plassoppsigelse.

28. IKRAFTTREDEN - VARIGHET

Overenskomsten gjelder fra 1. juni 2014 til og med 31. mai 2016 og videre ett år om gangen dersom ikke en av partene skriftlig har sagt opp avtalen med 2 - to - måneders varsel.

Bilag 1 Opplysnings- og utviklingsfond**AVTALE**

av 26. september 1974 med endringer av
14. mai 1976, 28. september 1978, 26. mai 1982,
14. juni 1990, 7. juli 1992 og 5. juli 2000
om

OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND**§ 1 FORMÅL**

Avtalens formål er å gjennomføre eller støtte tiltak til fremme av opplysning og utdanning innen de områder avtalepartene dekker.

§ 2 VIRKEMIDLER

Opplysnings- og utdanningstiltakene, herunder kurs og skolevirksomhet, skal bl.a. ta sikte på:

1. skoling av Industri Energis tillitsmenn, kontaktmenn og representanter med særlig vekt på rasjonalisering, vernearbeid, produktivitet, økonomi og samarbeidsspørsmål,
2. utdanning av ledere og ansatte innenfor de samme emner som nevnt i punkt 1.,
3. forberedelse, tilrettelegging og utvikling av opplæringstiltak,
4. fremme av sunn og riktig rasjonalisering med sikte på økt produktivitet.

§ 3 FINANSIERING

Midlene bringes til veie ved utligning av en premie på kr. 18,00 pr. måned på de ansatte som følger avtalene mellom LO/Industri Energi og NR og kr. 94,00 pr måned for arbeidsgiveren for tilsvarende antall ansatte. 15 dager eller mer settes lik 1 måned, kortere tid regnes ikke. Av midlene går kr. 49,00 forlods til Industri Energi mens resten deles likt mellom LO og NR.

§ 4 INNKREVING AV PREMIE M.V.

1. Premiebeløpene belastes ved det månedlige lønnsoppgjør. Grunnlaget for fordelingen av premien mellom de respektive fagforeninger er det antall arbeidstakere som pr.lønningsdato den enkelte måned har sine lønns- og arbeidsvilkår regulert gjennom organisasjonens avtale.
2. Premien skal innbetales minst hver annen måned til følgende adresser:

IEs andel betales til:

Konto nr.: 9011.05.00458
IEs Opplysnings- og utviklingsfond
Kongsgt. 52-54
4005 STAVANGER

LOs andel betales til:

Konto nr.: 9001.07.20000
LOs Opplysnings- og utviklingsfond
Youngsgt. 11
0181 OSLO

NRs andel betales til:

Konto nr.: 7001.06.26445
Norges Rederiforbund
Rådhusgt. 25 - Postboks 1452 Vika
0116 OSLO

Merknad:

Partene er enige om at ved innmelding i en fagforening skal den ansatte skifte til fagforeningens tariffavtale dersom den ikke allerede gjelder for ham. Av praktiske grunner er partene enige om at man i det enkelte rederi samler opp slike overganger og skifter tariffavtale for de ansatte som har fått nytt medlemskap hvert halvår. Tidspunktene for skifte av avtale og den praktiske gjennomføringen avtales i det enkelte rederi.

Innbetalingene skal inneholde opplysninger om rederiets og fartøyets navn, antall personer som er trukket for premie og perioden trekket gjelder for.

§ 5 MIDLENES ANVENDELSE

1. I forhold til hverandre disponerer hver av partene fritt over sin andel av midlene innen rammen av de formål som er angitt i §§ 1 og 2.
2. Partene holder hverandre gjensidig underrettet om de planer de har for midlenes anvendelse og om hvilke tiltak som har vært gjennomført.

§ 6 VARIGHET

Denne avtale følger den ordinære tariffperiode med de samme oppsigelsesregler som i tariffavtalen og med eventuell revisjon i forbindelse med tariffoppjøret.

Bilag 2 Avtalefestet pensjon (AFP)

Gjelder ansatte på permanent plasserte innretninger.

AVTALEFESTET PENSJON (AFP)**Opprettet av LO og NHO**

- A. Den økonomiske situasjon tillater ikke en alminnelig nedsettelse av pensjonsalderen. Partene mener imidlertid det er nødvendig med et verdig alternativ til de ordninger som i dag praktiseres. Partene er derfor blitt enige om å etablere en avtalefestet pensjon med rett for yrkesaktive omfattet av ordningen til å fratre ved fylte 62 år.

Protokolltilførsel

Det vises til brev fra statsminister Jens Stoltenberg av 31.3.2006 til Norsk Industri og Fellesforbundet.

Protokoll

”Under henvisning til Statsministerens brev er partene inneforstått med at prosessen med å komme frem til en tilpasning av AFP-ordningen må være slutført så tidlig at arbeidstakerne innen rimelig tid kan forberede seg på et tilpasset system, og slik at det er tid til lovmessige og systemmessige tilpasninger før ny folketrygd innføres i 2010. Dette tilsier at partene bør drøfte de praktiske tilpasninger i 2008”.

B. VILKÅR FOR Å FÅ PENSJON

For å kunne få avtalefestet pensjon (AFP) må arbeidstakeren på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som har vært omfattet av ordningen i minimum to år, og dessuten:

1. ha fylt 62 år
2. ha vært ansatt i bedriften de siste tre årene eller å ha vært tilsluttet ordningen de siste fem årene
3. ikke motta noen pensjon eller tilsvarende ytelser fra nåværende arbeidsgiver uten motsvarende arbeidsplikt
4. ha en pensjonsgivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet (G) i folketrygden og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjonsgivende inntekt i året før fratredelsen
5. ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden fra det året han eller hun fylte 50 år til og med året før fratredelsen

6. i de 10 beste årene i perioden fra og med 1967 til og med året før fratredelsen ha hatt en gjennomsnittlig pensjonsgivende inntekt på minst to ganger folketrygdens grunnbeløp.

NB: Arbeidstakere som er forpliktet til å fratre før fylte 67 år kan ikke være tilsluttet ordningen. Det samme gjelder for arbeidstakere som har avtalt med arbeidsgiveren å fratre med AFP på et bestemt tidspunkt – om slik avtale er inngått tidligere enn 6 måneder før ønsket uttaksdato for AFP.

C. PENSJONSNIVÅER:

1. Arbeidstaker som benytter seg av ordningen får som hovedregel en pensjon som svarer til den alderspensjon arbeidstakeren ville ha fått fra folketrygden ved fylte 67 år hvis vedkommende ikke hadde tatt ut AFP. Pensjonen består av en grunnpensjon som er lik for alle og en tilleggspensjon som er avhengig av tidligere pensjonsgivende inntekt.
2. Pensjonen som nevnt i pkt. 1 kan likevel ikke utgjøre mer enn 70 % av hva arbeidstakeren hadde i arbeidsinntekt..
3. I tillegg til pensjonen som nevnt i pkt. 1 gis det som hovedregel et skattefritt AFP-tillegg på kr. 950 kroner pr. måned.
4. Pensjonister som forsørger ektefelle som har fylt 60 år kan ytes ektefelle tillegg som utgjør 50 % av grunnpensjonen. Slikt tillegg ytes ikke dersom ektefellen tjener mer enn grunnbeløpet i folketrygden eller har alderstrygd eller uføretrygd fra folketrygden.

DELPENSJON

Dersom arbeidsgiveren og arbeidstakeren er enige om det, er det anledning til å ta ut gradert pensjon. Ordningen er begrenset til arbeidstakere i full stilling.

Dersom arbeidstaker og arbeidsgiver blir enige om det, er det anledning til gradvis nedtrapping av arbeidsinnsatsen. Stillingsomfanget må reduseres med min 1 dag i uken for å gi rett til pensjon. Avtale om opprettholdelse av deler av stillingen skal inngås skriftlig.

D. ORDNINGEN FINANSIERES PÅ FØLGENDE MÅTE:

1. Utgiftene fordeles mellom staten og arbeidsgiverne for så vidt gjelder pensjonen som utbetales etter at pensjonistene har fylt 64 år. Utgiftene ved pensjonsuttak før fylte 64 år, dekkes fullt ut av premie betalt av arbeidsgiverne.
2. Arbeidsgivernes andel finansieres ved:
  - a) Antall ansatte som skal være gjenstand for premieberegninger fastsettes ut fra opplysninger bedriften har gitt til Trygdekontorenes arbeidstaker-/arbeidsgiverregister med følgende gruppeinndeling:

Gruppe 1: 4 – 19 timer pr. uke

Gruppe 2: 20 – 29 timer pr. uke

Gruppe 3: 30 timer og over pr. uke

Bedriftene betaler premie etter følgende satser pr. **kvartal**, det skal betales premie for samtlige arbeidstakere i bedriften:

Gruppe 1: **kr 555,-**

Gruppe 2: " **660,-**

Gruppe 3: " **780,-**

Satsene gjelder fra 2. kvartal 2006.

Beløpene reguleres av sekretariatet i LO og Arbeidsutvalget i NHO etter innstilling fra styret i AFP.

Premien innbetales kvartalsvis til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene. Premieinnbetalingen skal dekke bedriftens samlede forpliktelse (eksklusiv egenandel) til AFP-ordningen.

- b) En egenandel for hver bedrift knyttet til person som benytter seg av ordningen. Egenandelen skal utgjøre 25 % av den enkeltes årlige pensjon.
- c) AFP-tillegget finansieres ved Sluttvederlagsordningen.
- 3. Staten dekker 40 % av AFP-utgiftene (eksklusive AFP-tillegget) for pensjonsutbetalingene som skjer etter fylte 64 år.
- E. Arbeidstakere som benytter seg av ordningen er garantert pensjonsutbetaling til fylte 67 år - uavhengig av bedriftens betalingsevne.
- F. Styret for AFP-ordningen er også styre for sluttvederlagsordningen.
- G. Foruten tariffbundne medlemsbedrifter i NHO, skal avtalen også kunne gjøres gjeldende for bedrifter utenfor NHO som har tariffavtaler med forbund tilsluttet LO.
- H. Den avtalebaserte pensjonsavtalen skal gå inn som en del av hver enkelt tariffavtale mellom NHO og forbund tilsluttet LO.
- I. Endringene i AFP-ordningen er gjort gjeldende fra 1. oktober 1992 og 1. oktober 1993 (64 år), 1. januar 1996, 1. oktober 1997 (63 år), 1. mars 1998 (62 år), 1. juli 1998, 1. januar 2000 (premieberegninger), 9. mai 2000 (diverse vedtektsendringer) og 13. desember 2002 (diverse vedtektsendringer).

ooOoo

Nærmere detaljer fremgår av lov av 23.12.88 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon og av vedtekter gitt av styret og godkjent av Sosial- og helsedepartementet sist pr. 22 mai 2000. Vedtektene for AFP følger vedlagt.

Se for enhver tid oppdaterte satser og vedtekter: <http://www.lo-nho-ordningene.no>

VEDTEKTER

FOR FELLESORDNINGEN FOR AVTALEFESTET PENSJON (AFP)

KAPITTEL I - FORMÅL OG RETTSSTILLING

§ 1 - Opprettelse og formål

Fellesordningen for AFP (AFP-ordningen) er opprettet av Næringslivets Hovedorganisasjon og Landsorganisasjonen i Norge - i det følgende kalt partene - i henhold til avtale om pensjon, undertegnet 28. februar 1988. Formålet er å yte alderspensjon til arbeidstakere som omfattes av AFP-ordningen og som ønsker å trappe ned sin arbeidsinnsats helt eller delvis før de får rett til alderspensjon fra folketrygden (67 år).

§ 2 - Rettsstilling

AFP-ordningen er en selvstendig juridisk person med egen regnskapsføring.

AFP-ordningens midler holdes skilt fra partenes midler og hefter ikke for deres forpliktelser. Dens formue og inntekter skal ikke for noen del tilfalle partene eller deres kreditorer.

AFP-ordningen ved styret kan reise og motta søksmål. Avtalt verneting er i alle tilfeller Oslo som vedtas ved tilslutning til AFP-ordningen eller ved fremsetting av krav om AFP.

KAPITTEL II - KOLLEKTIVE VILKÅR

§ 3 – Hvilke bedrifter som er omfattet

Omfattet av AFP-ordningen er:

- a) Tariffbundne medlemsbedrifter i NHO som har avtale med forbund innenfor LO.
- b) Tariffbundne bedrifter utenfor NHO som har avtale med forbund innenfor LO.
- c) Tariffbundne medlemsbedrifter i NHO som ikke har avtale med forbund innenfor LO, når arbeidsgiver og arbeidstakere er blitt enige om at bedriften skal slutte seg til ordningen. Slik tilslutning må godkjennes av styret for AFP-ordningen.
- d) Tariffbundne bedrifter tilhørende andre tariffområder enn de som faller inn under bokstavene a-c - forutsatt at partene er enige om at tariffområdet skal være med.

Ved brudd på vilkår for tilslutning i medhold av første ledd, kan partene etter innstilling fra styret trekke tillatelsen tilbake.

Dersom en tariffbundet bedrift tilhører et tariffområde hvor AFP-ordningen er gjort gjeldende, er det ikke anledning for bedriften til å stå utenfor ordningen - om ikke deltakelse er utelukket etter § 5, femte ledd.

Bedriften omfattes kun av AFP-ordningen hvis den har ansatte i tillegg til eieren(e)/daglig leder. Som eier i denne sammenheng regnes alle som eier – eller i løpet av de siste 5 år har eiet – 20 % eller mer av virksomheten. Like med eier regnes eiers nærstående – som nærstående regnes eiers slektninger i rett nedstigende eller rett oppstigende linje, ektefelle, registrert partner, samboer, søsken, barn, barnebarn og ektefelles, registrerte partners og samboers foreldre og barn. Omfanget av de øvrige ansattes ansettelsesforhold, må til sammen utgjøre minimum ett helt årsverk.

Bedrifter som er tilsluttet AFP-ordningen må også være tilsluttet Sluttvederlagsordningen for samtlige arbeidstakere.

Dersom et selskap og/eller konsern driver virksomhet i adskilte bedrifter, er det bare de bedriftene hvor tariffavtalen gjelder som er omfattet av AFP-ordningen.

§ 4 - Inn- og uttrede av AFP-ordningen

Tilsluttet AFP-ordningen blir bedriften fra det tidspunkt tariffavtale hvor AFP-bilaget til LO/NHO inngår, trer i kraft. Det påhviler den relevante tarifforganisasjon å foreta tilmelding og kontrollere at vilkårene for deltakelse er tilfredsstillende.

Bedrifter som er blitt medlem, må opprettholde sitt medlemskap så lenge betingelsene for medlemskap etter tariffavtalen er til stede. Ved oppsigelse av tariffavtalen i tariffperioden, gjelder premieplikten til AFP-ordningen likevel alltid ut tariffperioden.

Dersom vilkårene for deltakelse ikke lenger er oppfylt, påhviler det den relevante tarifforganisasjon umiddelbart å melde fra til AFP-ordningen.

I de tilfeller hvor bedriften er tilsluttet en arbeidsgiverorganisasjon, skal denne anses for relevant tarifforganisasjon, for øvrig foretas tilmelding av den aktuelle arbeidstakerorganisasjon.

§ 5 - Hvilke arbeidstakere som er omfattet

Når en bedrift har vært tilsluttet AFP-ordningen i minimum – to år -, har bedriftens samtlige arbeidstakere som hovedregel rettigheter etter vedtektene her.

Arbeidstakere som har inngått avtale om å fratrukke stillingen før fylte 67 år, kan imidlertid ikke være tilsluttet AFP-ordningen, dog slik at avtale om fratreden kan inngås tidligst 6 måneder før uttakstidspunktet.

Hvis det unntaksvis er opprettet avtale som utelukker arbeidstakeren fra deltakelse i AFP-ordningen, og denne avvikles, skal de individuelle vilkår for rett til pensjon i § 6 regnes fra det tidspunkt AFP-ordningen mottar melding om at avtalen er opphørt.

I tilfelle fusjon, fisjon, deling og overdragelse av hele eller deler av virksomheten, stilles arbeidstaker som om det ikke hadde blitt endringer vedrørende arbeidsgiver og/eller bedriftstilknypning, forutsatt at den nye bedriften er tilsluttet AFP-ordningen.

Arbeidstakere som har rett til førtidspensjon etter tilsvarende eller bedre forsikringsbaserte ordninger enn AFP-ordningen, skal unntas. For at ordningen skal anses som like god eller bedre, må pensjonsalderen ikke være høyere, og den enkelte arbeidstaker må samlet sett ikke få mindre i pensjon enn det vedkommende ville fått etter AFP-ordningen. Styret avgjør om disse vilkårene skal anses oppfylt. Arbeidstakere som har lavere pensjonsalder enn 67 år, skal også unntas.

Pensjonister som har eller etablerer eierandel i et selskap slik at de anses som eier etter bestemmelsen i § 3, skal varsle Felleskontoret om de får utbetalt utbytte fra selskapet.

Styret kan da ut fra en konkret vurdering ta stilling til om pensjonsutbetalingene skal opphøre, eller reduseres. For meget utbetalt pensjon kan kreves tilbakebetalt.

KAPITTEL III - INDIVIDUELLE VILKÅR OG PENSJONSBEREGNING

§ 6 - Krav om yrkesaktivitet/tilslutning til AFP-ordningen

Rett til ytelser etter vedtektene her, har den som på tidspunktet for uttak av AFP oppfyller opptjeningskravene i § 8 og fortsatt er ansatt og reell arbeidstaker i en bedrift som er tilsluttet ordningen – jfr. kapittel II ovenfor. Arbeidsforholdet må minimum utgjøre 20 % av full stilling på månedsbasis. Også sesongarbeidstakere kan etter en konkret vurdering av arbeidsavtalen ha rett til ytelser.

Videre må arbeidstakeren

- enten ha vært sammenhengende ansatt i denne bedriften de siste tre årene, eller
- ha vært tilsluttet AFP-ordningen sammenhengende de siste fem årene

Hovedregelen er at arbeidstakeren skal være i sin ordinære jobb ved overgangen til AFP. Arbeidstakere som er sykmeldte, anses likevel som ansatt i bedriften i hele sykepengeperioden – max 52 uker.

Dersom arbeidstaker og arbeidsgiver blir enige om det, er det anledning til gradvis nedtrapping av arbeidsinnsatsen. Delpensjon kan kreves om ukentlig arbeidstid reduseres med en dag pr. uke eller mer. Avtale om opprettholdelse av deler av stillingen skal inngås skriftlig.

AFP kan bare tilstås om hovedbeskjeftigelsen kan anses å være i en bedrift som er tilsluttet AFP-ordningen. Om det ikke er åpenbart hvor vedkommende har sin hovedbeskjeftigelse, skal inntektskilden som gir den største inntekten på årsbasis regnes som hovedbeskjeftigelsen. Om arbeidstakeren mottar pensjon fra tidligere arbeidsforhold, skal også pensjonsinntekten tas med i denne vurderingen. Styret kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra dette.

Om arbeidstakeren også har inntekt fra egen næringsvirksomhet – kan pensjon bare tilstås om hoveddelen av den pensjongivende inntekten (medregnet næringsinntekten), er opptjent i bedrift tilsluttet AFP-ordningen. Om arbeidstakeren har slik eierinteresse som nevnt i § 3, skal også utbytte fra næringsvirksomheten tas med i denne vurderingen.

For å være berettiget til pensjon kan ikke arbeidstakeren før uttak av AFP oppbære noen førtidspensjon eller andre ytelser fra nåværende arbeidsgiver eller dennes forsikringsselskap - uten en motsvarende regulær arbeidsplikt og regulære arbeidsytelser. Livrente betalt av arbeidsgiveren regnes i denne sammenhengen som førtidspensjon.

Styret kan i særlige tilfeller se bort fra ubetydelige ytelser.

Pensjon kan likevel tilstås i tilfeller der arbeidstakeren mottar førtidspensjon fra tidligere

arbeidsforhold i en annen bedrift. Ytelser en arbeidstaker måtte ha enten fra et forsikringsselskap eller fra arbeidsgiveren som kompensasjon for uførhet, vil heller ikke komme i konflikt med foregående ledd.

Dersom en arbeidstaker har rettigheter etter flere AFP-ordninger med statstilskott, skal ytelsene harmoniseres slik at dobbeltutbetalinger unngås. Det samme gjelder for KLP og Statens Pensjonskasse.

Om en arbeidstaker mottar delpensjon fra en av de forannevnte AFP-ordninger, mens vedkommende arbeider i en medlemsbedrift, vil vedkommende ikke kunne få ytelser fra AFP-ordningen til LO/NHO.

§ 7 - Aldersgrense

Pensjonsalderen er 62 år. Utbetalingstidspunktet er fastsatt i § 12.

§ 8 – Opptjeningskrav i folketrygden

I tillegg til at kravene mht. yrkesaktivitet og alder - jfr. §§ 6 og 7 - må være oppfylt, må arbeidstakeren på uttakstidspunktet

- a) ha en pensjongivende inntekt som på årsbasis overstiger grunnbeløpet i folketrygden, og dessuten ha hatt en tilsvarende pensjongivende inntekt i året før uttaksåret, og
- b) ha hatt minst 10 år med poengopptjening i folketrygden i perioden fra og med det år vedkommende fylte 50 år til og med året før uttaksåret, og
- c) i de 10 beste år i perioden fra og med 1967 til og med året før uttaksåret ha hatt en gjennomsnittlig pensjongivende inntekt på minst 2 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Dersom poengtall ikke er fastsatt for året før uttaksåret, fastsettes et foreløpig poengtall på grunnlag av foreliggende opplysninger om pensjongivende inntekt i det aktuelle året.

Med pensjongivende inntekt menes i vedtektene her inntekt som nevnt i folketrygdlovens § 3-15. Når den pensjongivende inntekt etter bestemmelsene i vedtektene her skal vurderes i forhold til folketrygdens grunnbeløp, skal vurderingen skje i forhold til grunnbeløpet i det år inntekten falt.

§ 9 - Pensjonens sammensetning

Pensjonen består av grunnpensjon, tilleggspensjon/sært tillegg og et skattefritt AFP-tillegg med kr. 950 pr. mnd. og kan ikke overstige 70 % av arbeidstakerens tidligere pensjongivende inntekt. Tidligere pensjongivende inntekt fastsettes i samsvar med forskrift gitt av departementet.

I tilfeller der arbeidstakeren har mottatt sluttvederlag i løpet av de 3 siste årene før uttak av AFP, ytes ikke AFP-tillegg. Spørsmål om det skal tilstås AFP-tillegg, avgjøres av Felleskontoret.

§ 10 - Pensjonsberegningen

1. Pensjonen beregnes på grunnlag av reglene i Folketrygden og forutsetter at de generelle vilkår, med unntak av alderskravet, er oppfylt.
2. Grunnpensjon fastsettes etter bestemmelsene i folketrygdloven § 3-2. Full grunnpensjon utgjør 100 % av grunnbeløpet. Full grunnpensjon utgjør likevel 75 % av grunnbeløpet dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle eller samboer som mottar foreløpig uførestønad, uførepensjon, alderspensjon eller avtalefestet pensjon som det godskrives pensjospoeng for. Tilsvarende reduksjon blir det om ektefellen/samboeren har inntekt større enn 2 ganger grunnbeløpet. Med inntekt menes både arbeids- og kapitalinntekt og pensjon fra andre pensjonsordninger enn folketrygden.

Bestemmelsene som medfører beregning av grunnpensjon på grunnlag av ektefelles trygdetid får likevel ikke anvendelse.

Som trygdetid ved beregningen av grunnpensjonen medregnes faktisk trygdetid mellom vedkommendes fylte 16 år og tidspunktet for uttak av AFP. I tillegg medregnes antatt framtidig trygdetid fra og med uttakstidspunktet til og med det året vedkommende fyller 66 år.

3. Tilleggspensjon fastsettes etter bestemmelsene i folketrygdloven §§ 3-8 og 3-9 og ytes på grunnlag av pensjospoeng opptjent og godskrevet i perioden fra og med 1967 og til og med året før uttaksåret. I tillegg medregnes antatte framtidige poengtall for årene fra og med uttaksåret til og med det år vedkommende fyller 66 år. Dersom poengtallet for året før uttaksåret ikke er fastsatt, fastsettes et foreløpig poengtall for dette året på grunnlag av foreliggende opplysninger om den pensjongivende inntekt.

De antatte framtidige poengtall fastsettes etter bestemmelsene i folketrygdloven §§ 3-17 og 3-18.

4. Ektefelle tillegg - til pensjonist som forsørger ektefelle som har fylt 60 år, kan det ytes ektefelle tillegg med 50 % av pensjonistens fulle grunnpensjon. Ektefelle tillegg ytes ikke dersom ektefelles samlede inntekt inkludert kapitalinntekt er større enn grunnbeløpet, se folketrygdloven § 3-24. Det samme gjelder dersom ektefellen får alderspensjon, uførepensjon, foreløpig uførestønad eller får AFP.

Ektefelle tillegget reduseres på grunn av pensjonistens inntekt etter bestemmelsen i folketrygdloven § 3-26. Det ytes ikke tillegg for forsørget barn.

5. AFP-ordningen likestilles med folketrygdens uføre- og alderspensjon når det gjelder samordning med ytelser fra personskadetrygd og tjenstepensjon.
6. Om pensjonisten innlegges/tar opphold i helseinstitusjon eller innsettes i fengsel, reduseres AFP i medhold av folketrygdlovens § 3-27 – jfr. §§ 3-28 og 3-29.
7. I tilfeller der AFP – inklusive AFP-tillegget – er blitt utbetalt i påvente av uføretrygd, mister arbeidstakeren som hovedregel retten til senere å ta ut sluttvederlag. Om AFP-tillegget ikke er utbetalt i mer enn 6 måneder, kan retten til sluttvederlag gjenopprettes ved at utbetalt AFP-tillegg tilbakebetales.

§ 11 - AFP og arbeidsinntekt

Dersom pensjonisten etter uttak av pensjon får arbeidsinntekt, skal pensjonen – inklusive AFP-tillegget - reduseres slik at pensjonen står i forhold til hvor stor del av tidligere inntekt som opprettholdes etter pensjonering. Utgjør det nye inntektsnivået for eksempel 60 % av tidligere lønn, skal pensjonen inklusive AFP-tillegget utgjøre 40 % av full pensjon.

Delpensjonen fastsettes av trygdekontoret på grunnlag av opplysninger arbeidstakeren gir. Arbeidstakeren skal omgående varsle trygdekontoret om inntekten avviker fra anslaget som er benyttet for fastsetting av delpensjonen. Dersom avviket mellom faktisk inntekt og inntektsanslaget blir mer enn 15.000 kroner på årsbasis, skal det foretas et etteroppgjør.

Pensjonen beregnes etter regler gitt av Sosialdepartementet i forskrift om kombinasjon av avtalefestet pensjon og arbeidsinntekt med virkning fra 1. august 2000, og med endringer 1. januar 2002.

Gjelder pensjonister som tok ut pensjon tidligere enn 01.08.2000:

Dersom pensjonisten får arbeidsinntekt etter uttaket av pensjon, skal pensjonen uten AFP-tillegg og ektefelle tillegg avkortes med 50 % av pensjonsgivende inntekt over grunnbeløpet. Summen av pensjon og pensjonsgivende inntekt må ikke overstige den tidligere pensjonsgivende inntekten.

Pensjonen reduseres likevel ikke hvis den pensjonsgivende inntekten er lik eller mindre enn grunnbeløpet. AFP-tillegget på kr. 950 pr. mnd. Justeres i samme grad som pensjonen er redusert.

§ 12 - Virkningstidspunkt m.v.

AFP ytes fra og med kalendermåneden etter at aldersgrensen i § 7 er nådd og vedkommende har satt fram krav om ytelser. Det kan gis etterbetaling for inntil 3 kalendermåneder før den måned kravet ble satt fram, forutsatt at vilkårene ellers var oppfylt. Retten til AFP faller bort fra og med kalendermåneden etter at vedkommende fyller 67 år.

Dersom vedkommende oppebærer uførepensjon, foreløpig uførestønad, rehabiliteringspenger, attføringspenger eller etterlattepensjon fra folketrygden, inntreffer retten til AFP tidligst fra og med kalendermåneden etter den kalendermåned retten til ytelser som nevnt falt bort. Retten til AFP faller bort fra og med den kalendermåned vedkommende får rett til slike ytelser fra folketrygden.

Utbetaling av AFP skjer etterskottsvis pr. måned. Pensjonsutbetaling skjer til den berettigede.

§ 13 - Tilståelse og utbetaling i utlandet

Under opphold i utlandet utbetales AFP etter de samme regler som for alderspensjon etter folketrygdlovens kapittel 19.

KAPITTEL IV - ADMINISTRASJON OG AVGJØRELSESMYNDIGHET M.V.

§ 14 AFP-ordningens styre

AFP-ordningen skal ha et styre som representerer AFP-ordningen utad og har ansvaret for at den blir forvaltet tilfredsstillende. Styrets oppgaver fremgår av § 16.

Styret kan delegere deler av sin kompetanse til Felleskontoret i medhold av disse vedtekter eller i styrevedtak.

Styret består av fire medlemmer, to fra hver av partene. Partene oppnevner hver to medlemmer og to varamedlemmer for to år ad gangen.

Vervet som leder i styret besettes for to år ad gangen av de to partene etter tur.

Styremedlemmenes godtgjørelse skal stå i rimelig forhold til ansvar og omfang av arbeidsoppgavene.

§ 15 - Styrets møter m.v.

Styret holder møte når lederen bestemmer, eller et av de andre medlemmene krever det. Det skal likevel holdes minst 4 styremøter hvert år med regelmessig mellomrom.

For at styret skal være vedtaksført, må minst 1 representant fra hver av partene være til stede.

Styret skal føre protokoll, som undertegnes av de medlemmer og/eller varamedlemmer som er til stede.

Styret kan meddele prokura.

§ 16 - Styrets oppgaver

Styret skal:

- a) Behandle og avgjøre klagesaker og saker av prinsipiell karakter.
- b) Utarbeide forslag til endringer i vedtektene på grunnlag av den til en hver tid gjeldende AFP-avtale.
- c) Følge AFP-ordningens utvikling og økonomiske stilling.
- d) Utarbeide årsberetning og regnskap for AFP-ordningen ved utgangen av hvert regnskapsår.

- e) Forvalte AFP-ordningens midler, eventuelt treffe bestemmelser om å overlate forvaltning av midler til kredittinstitusjoner.
- f) For øvrig utøve myndighet som er tillagt det i vedtektene.

§ 17 - Særutvalg

Styret kan oppnevne særutvalg til behandling av spesielle saker og fastsetter i så fall dets mandat.

§ 18 - Revisor

Styret oppnevner en revisor for AFP-ordningen. Vedkommende må ikke være medlem av AFP-ordningen eller styret. Revisor skal til ubestemte tider i løpet av året kontrollere AFP-ordningens beholdninger.

Sosialdepartementet oppnevner en tilsynsmann for AFP-ordningen. Departementet gir instruks for tilsynsmannen og fastsetter godtgjørelse som utredes av AFP-ordningen.

§ 19 – Felleskontorets oppgaver

Felleskontoret for LO/NHO-ordningene - i det følgende benevnt som Felleskontoret - er sekretariat for AFP-ordningens styre og forbereder saker som skal styrebehandles.

For øvrig skal Felleskontoret sørge for å

- a) innkreve premie fra medlemsbedriftene
- b) avgjøre spørsmål om reduksjon av egenandelen – jfr. § 27, nr. 2 bokstav b, og nr. 4
- c) behandle og avgjøre krav om AFP for så vidt gjelder spørsmålet om de kollektive vilkår for pensjon etter kapittel II er oppfylt
- d) avgjøre om og eventuelt på hvilke betingelser de individuelle vilkår er oppfylt
- e) avgjøre alle andre forhold som styret har delegert i kraft av vedtektene eller på annen måte

§ 19A - Daglig leder

AFP-ordningen skal ha en daglig leder. Daglig leder ansettes av styret som også kan fastsette instruks for stillingen. Daglig leder er leder for Felleskontoret.

§ 19B – Habilitet

Styremedlem eller daglig leder er inhabil til å delta i behandlingen eller avgjørelsen av saker som har slik særlig betydning for ham eller noen som står ham nær, at han må sies å ha en fremtredende personlig eller økonomisk interesse i saken. Det samme gjelder dersom andre særegne omstendigheter foreligger som er skikket til å svekke tilliten til habiliteten.

§ 20 - Trygdeadministrasjonens oppgaver

RTV og trygdekontorene forestår den tekniske administrasjon av AFP-ordningen - registreringen av pensjonister, beregning og utbetalingen av pensjoner m.v.

KAPITTEL V - SAKSBEHANDLING

§ 21 - Veiledningsplikt

Felleskontoret skal gi tarifforganisasjonene nødvendig veiledning om AFP-ordningen generelt og om vilkårene for uttak av pensjon - særlig spørsmål knyttet til vedtektene §§ 3 til 7, herunder på en hensiktsmessig måte informere om endringer i vedtektene eller andre forhold av vesentlig betydning for arbeidstakernes rettigheter i AFP-ordningen. Det påhviler aktuelle arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner å videreformidle slik informasjon i nødvendig utstrekning og på mest mulig hensiktsmessig måte til sine medlemmer.

I konkrete enkeltsaker påhviler det Felleskontoret å veilede AFP-søkere og deres arbeidsgivere. RTV og trygdekontorene administrerer AFP-ordningen og trygdekontoret gir opplysninger om pensjonens størrelse, jfr. § 20.

§ 22 - Opplysningsplikt

Arbeidstaker og arbeidsgiver plikter å gi de opplysninger og attestasjoner som Felleskontoret og AFP-ordningens styre eller trygdeadministrasjonen trenger for sin behandling av den enkelte sak og for kontroll med innbetalingen av premier og egenandel etter § 27.

§ 23 - Framsetting av krav

Krav om AFP stiles til trygdekontoret på det sted arbeidstakeren er bosatt. Kravet settes fram på skjema utarbeidet av RTV i samarbeid med Felleskontoret.

Krav om AFP framsendes gjennom vedkommendes arbeidsgiver på uttakstidspunktet. Arbeidsgiveren skal uten unødig opphold sende saken til trygdekontoret med de nødvendige opplysninger om vedkommendes ansettelsesforhold.

§ 24 - Trygdeadministrasjonens saksbehandling

Ved mottakelsen av saken kontrollerer trygdekontoret at de forutsatte opplysninger fra arbeidsgiver om ansettelsesforholdet foreligger, og sørger for at disse opplysningene om nødvendig innhentes. Når arbeidsgivers bekreftelse foreligger, sendes saken til Felleskontoret for avgjørelse av spørsmål som knytter seg til §§ 3 til 7. Saken tas for øvrig under behandling uten å avvete Felleskontorets avgjørelse.

Før saken tas opp til avgjørelse, skal trygdekontoret påse at det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon for så vidt gjelder de vilkår for AFP som etter § 20 skal vurderes i trygdeadministrasjonen. Trygdekontoret skal videre påse at nødvendig godkjenning fra Felleskontoret foreligger.

Vedtak i saker om AFP skal meddeles arbeidstakeren skriftlig. Om vedtaket innebærer at arbeidstakerens krav avslås - helt eller delvis - skal vedtaket begrunnes. I slike tilfelle skal det også opplyses om klageadgangen og om klagefristen.

Ved trygdeadministrasjonens saksbehandling gjelder ellers saksbehandlingsreglene i folketrygdloven tilsvarende.

§ 25 - Felleskontorets saksbehandling

Ved mottak av saken fra trygdekontoret, skal Felleskontoret så snart råd er ta opp til avgjørelse spørsmålet om vilkårene jfr. §§ 3 til 7 er oppfylt. Om kravet avslås - helt eller delvis - skal det alltid gis skriftlig underretning om vedtaket med en kort begrunnelse og opplysning om klageadgang og klagefrist. Ved eventuell klage lager Felleskontoret innstilling i klagesaken til styret.

Trygdekontoret skal ha gjenpart av de avgjørelser som treffes av Felleskontoret eller styret.

§ 26 – Klage

Felleskontorets vedtak om krav om AFP kan klages inn for styret innen 6 uker etter at arbeidstakeren fikk skriftlig underretning om avgjørelsen i saken og om klageadgangen og klagefristen. Det samme gjelder klage på avslag om AFP-tillegg som nevnt i § 9 andre ledd.

Vedtak i de spørsmål som etter § 20 skal avgjøres av trygdeadministrasjonen, kan påklages innen 6 uker etter at skriftlig melding om vedtaket og om klageadgang og klagefrist er kommet fram til vedkommende. Klagen settes fram for trygdekontoret. Ved behandlingen av klagen gjelder bestemmelsene i lov av 16. desember 1966 nr. 9 om klage til Trygderetten, jfr. folketrygdloven § 21-12.

KAPITTEL VI - FINANSIERING

§ 27 - Finansiering

1. Utgiftene til AFP-ordningen fordeles mellom staten og arbeidsgiverne. Statens andel av utgiftene fastlegges i samsvar med bestemmelsene i lov om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon.
2. Arbeidsgivernes andel finansieres ved:
  - a) En avgift/premie fra bedrifter som omfattes av ordningene, jfr. §§ 3 og 4.

Avgiften fastsettes av avtalepartene og skal betales for samtlige ansatte. Det er bare arbeidstakere som faller inn under vedtektenes § 5, femte ledd det ikke skal betales premie for. Dersom en eller flere arbeidstakere i en bedrift mottar pensjon fra AFP-ordningen, består premieplikten inntil pensjonen opphører, selv om bedriften ikke lenger oppfyller de kollektive vilkårene - jfr. § 3. Grunnlaget for fastsetting av avgiften er antall arbeidstakere innmeldt i trygdekontorets arbeidstakerregister. Kvartalspremien fastsettes på grunnlag av antall ansatte ved utgangen av foregående kvartal.

Innkrevning av og betaling av premie innebærer ikke i seg selv at bedriften er omfattet av AFP-ordningen dersom vilkårene for øvrig etter disse

vedtekter ikke er oppfylt. Innbetalt premie som ikke korresponderer med deltakelse i AFP-ordningen refunderes uten renter.

- b) En egenandel for hver bedrift knyttet til hver arbeidstaker som benytter seg av AFP-ordningen.

Egenandelen som fastsettes av partene skal utgjøre minst 10 % av den enkeltes pensjon. Dersom arbeidstakeren har fylt 59 år når vedkommende ansettes i medlemsbedriften, skal arbeidsgiver ikke betale egenandel om arbeidstakeren senere benytter seg av muligheten til å ta ut AFP. Egenandelen dekkes i slike tilfeller av fondet. Har arbeidstakeren på uttakstidspunktet for AFP flere ansettelsesforhold som gir rett til AFP fra LO/NHO-ordningene, skal egenandelen fordeles forholdsmessig mellom arbeidsgiverne. Dersom det foretas etteroppgjør i medhold av § 11, skal egenandelen justeres tilsvarende om avviket anses vesentlig.

Ved fastsetting av premien etter første ledd, bokstav a, skal det tas sikte på opplegg av pensjonsfond tilstrekkelig til å dekke AFP-ordningens utgifter som er aktuelle i femårsperioden etter et eventuelt opphør av pensjonsavtalen, jfr. § 30.

Etter at en bedrift, som har vært tilsluttet annen AFP-ordning, tilsluttes denne AFP-ordning, skal arbeidsgiveren i de første to år betale en egenandel som tilsvarer differansen mellom full pensjon (inkl. AFP-tillegget) og statstilskuddet. Det samme gjelder for arbeidstakere som har vært utelukket fra deltakelse i denne AFP-ordningen, fordi de har hatt lavere pensjonsalder enn 67 år – eller har vært omfattet av en like god eller bedre pensjonsordning – (jfr. § 5, femte ledd).

3. Premie etter nr. 2 bokstav a innbetales til Felleskontoret sammen med premie til de øvrige LO/NHO-ordningene. Egenandelen etter nr. 2 bokstav b innbetales etterskottvis en gang for året på grunnlag av utsendt påkrav.

Betalingsfristen for premie skal være en måned etter kvartalsslutt/utløpet av fastsatt betalingstermin, mens fristen for egenandelen er en måned etter at krav er mottatt. Arbeidsgiveren er ansvarlig for at den fulle premie og egenandelen blir innbetalt i rett tid. Ved manglende betaling av premie eller egenandel, sender Felleskontoret en purring med en ny betalingsfrist på 14 dager. Dersom betaling fortsatt uteblir, sendes saken normalt til inkasso. Skyldig bidrag til AFP-ordningen er tvangsgrunnlag for utlegg – jfr. lov av 23.12.1988 nr. 110. § 4, 3. ledd.

4. Dersom egenandelen(e) utgjør mer enn 3 % av årlig lønnssum – for tiden post 111 A i Skattedirektoratets kodeoversikt - i en bedrift, kan styret etter søknad redusere egenandelen(e). Egenandel som knytter seg til pensjonsutbetalinger til eier skal holdes utenfor beregningen. Det samme gjelder for pensjonsuttak som går til eiers nærstående familie, jfr. § 3.
5. En bedrifts løpende egenandelsforpliktelser berøres ikke av eierskifte i den utstrekning bedriften vedblir å være tilsluttet AFP-ordningen.
6. Ved konkurs overtar AFP-ordningens fond bedriftens forpliktelse etter nr. 2.
7. Arbeidsgiverens fremtidige forpliktelser ihht. vedtektene forfaller straks,

- om beslutning om avvikling av virksomheten i den bedriften pensjonisten var ansatt i er truffet. Kravene forfaller selv om den juridiske enheten består
- om hele eller deler av bedriften overdras til nye eiere og tariffavtalen ikke videreføres

Bedriften er forpliktet til å informere Felleskontoret om ovennevnte forhold.

§ 28 - Avregning mellom RTV og AFP-ordningen

Det foretas avregning mellom RTV og AFP-ordningen minimum 8 ganger i året.

§ 29 - Anbringelse av AFP-ordningens midler

Innenfor de rammer og retningslinjer som Kredittilsynet til en hver tid måtte fastsette for private pensjonskasser, avgjør styret anbringelsen av AFP-ordningens midler.

§ 30 - Opphør av pensjonsavtalen

Ved opphør av pensjonsavtalen skal AFP-ordningen likvideres. Ved likvidasjon avsettes den forsikringstekniske kontantverdi av aktuelle pensjoner til pensjonister i kommende femårsperiode. For øvrig deles AFP-ordningens fond når alle forpliktelser er opphørt etter nærmere avtale mellom tariffpartene.

§ 31 – Tvisteløsning

Eventuelle tvister som måtte oppstå i forbindelse med praktisering av dette regelverk, skal søkes løst ved forhandlinger.

Dersom tvisten ikke lar seg løse gjennom forhandlinger, kan den bringes inn for de alminnelige domstoler, jfr. § 2. Partene – representert ved LO og NHO - er enige om at eventuelle tvister blir å avgjøre etter norsk rett og at Oslo vedtas som verneeting.

KAPITTEL VII - IKRAFTTREDEN M.V.

§ 32 - Godkjenning av endringer

Endringer i vedtektene her må godkjennes av Sosialdepartementet.

§ 33 - Ikrafttreden

Vedtektene her trådte i kraft 1. januar 1989.

Sist endret, og godkjent av Sosialdepartementet den 13. desember 2002.

Endringene trer i kraft 1. januar 2003.

Bilag 3 Avtale om sluttvederlag

Gjelder ansatte på permanent plasserte innretninger.

AVTALE OM SLUTTVEDERLAG LO - NHO

(Gjeldende fra 01.04.2004)

1.0 GENERELT

1.1 Opprettelse

Sluttvederlagsavtalen ble opprinnelig inngått mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Norsk Arbeidsgiverforening (N.A.F) – nå Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) – i det følgende Partene - jfr. Rikslønnsnemndas kjennelse av 14. juni 1966, med senere endringer, sist i forbindelse med tariffoppgjøret 2004.

Avtalen trådte i kraft 1. oktober 1966 og inngår som en del av hver enkelt tariffavtale mellom forbund tilsluttet (LO) og (NHO).

Avtalen kan av hver av Partene sies opp med 2 måneders varsel til utløp 1. april i forbindelse med tariffrevisjonen. Hvis den ikke sies opp, gjelder den videre til utløpet av neste tariffperiode.

1.2 Formål og personkrets

Hensikten med denne avtale er å yte økonomisk kompensasjon til arbeidstakere som etter fylte 50 år blir sagt opp uten at oppsigelsen skyldes eget forhold, eller når arbeidsforholdet opphører som følge av uførhet eller kronisk sykdom.

1.3 Rettstilling

Sluttvederlagsordningen er en selvstendig juridisk person med egen regnskapsføring. Sluttvederlagsordningens midler holdes skilt fra Partenes midler og hefter ikke for deres forpliktelser.

Sluttvederlagsordningen ved styret kan reise og motta søksmål. Avtalt verneting er i alle tilfelle Oslo som vedtas ved tilslutning til Sluttvederlagsordningen eller ved fremsetting av krav om AFP.

2.0 KOLLEKTIVE VILKÅR

2.1 Hvilke bedrifter som er omfattet

Omfattet av Sluttvederlagsordningen er:

- a) Tariffbundne medlemsbedrifter i NHO som har avtale med forbund innenfor LO

- b) Tariffbundne bedrifter utenfor NHO som har tariffavtale med forbund innenfor LO
- c) Tariffbundne medlemsbedrifter i NHO som ikke har tariffavtale med forbund innenfor LO, når arbeidsgiver og arbeidstakere er blitt enige om at bedriften skal slutte seg til ordningen. Slik tilslutning må godkjennes av styret for Sluttvederlagsordningen.
- d) Tariffbundne bedrifter tilhørende andre tariffområder enn de som faller inn under bokstavene a-c – forutsatt at Partene er enige om at tariffområdet skal være med. Ved brudd på eventuelle vilkår som er satt for slik tilslutning i medhold av første ledd, kan Partene etter innstilling fra styret trekke tillatelsen tilbake.
- e) Bedrifter som etter tidligere avtale hadde anledning å være tilsluttet på frivillig basis

Tilslutningen skjer automatisk om bedriften har inngått tariffavtale som omfatter Sluttvederlagsbilaget til LO/NHO.

Når en bedrift er med i Sluttvederlagsordningen, så omfatter premieplikten samtlige arbeidstakere.

2.2 Inn- og uttreden av Sluttvederlagsordningen

Tilsluttet Sluttvederlagsordningen blir bedriften fra det tidspunkt tariffavtale hvor Sluttvederlagsbilaget til LO/NHO inngår, trer i kraft. Det påhviler den relevante tarifforganisasjon å foreta tilmelding og kontrollere at vilkårene for deltakelse er tilfredsstillende. Bedrifter som er blitt medlem, må opprettholde sitt medlemskap, så lenge betingelsene for medlemskap etter tariffavtalen er tilstede. Ved oppsigelse av tariffavtalen i tariffperioden gjelder premieplikten til Sluttvederlagsordningen likevel alltid ut tariffperioden. Dette gjelder likevel ikke frivillig tilmeldte bedrifter – jfr. pkt. 2.1, bokstav e – som kan tre ut med umiddelbar virkning. Premie betales frem til uttredelsesdato.

Dersom vilkårene for deltakelse ikke lenger er oppfylt, påhviler det den relevante tarifforganisasjon umiddelbart å melde fra til Sluttvederlagsordningen. Frivillige tilmeldte bedrifter kan på eget initiativ tre ut av Sluttvederlagsordningen når de måtte ønske.

I de tilfeller hvor bedriften er tilsluttet en arbeidsgiverorganisasjon skal denne anses for relevant tarifforganisasjon. For øvrig foretas tilmelding av den aktuelle arbeidstakerorganisasjon.

3.0 INDIVIDUELLE VILKÅR

3.1 Lengden på medlemskapet

Arbeidstakeren må ha stått tilsluttet ordningen i de siste 3 måneder før oppsigelsen ble gitt. Opphører arbeidsforholdet som følge av uførhet eller kronisk sykdom, må tilslutning til ordningen ha skjedd før sluttdato - jfr. pkt. 3.6.

3.2 Om oppsigelse mm.

Sluttvederlag ytes til arbeidstakere som blir sagt opp fra sitt arbeid - helt eller delvis - på grunn av innskrenkning, nedbemanning, avvikling eller konkurs. Sluttvederlag ytes også

til arbeidstakere som innvilges uførepensjon eller som må slutte i sitt arbeid p.g.a. kronisk sykdom.

Avtale om fratreden som inngås i forbindelse med at en bedrift nedbemanner, likestilles med oppsigelse. Arbeidstakere som fristilles - uten noen bestemt fratredelsesdato - tilstås ikke sluttvederlag.

I den utstrekning det ytes etterlønn/sluttpakke, vil sluttvederlag likevel ikke kunne innvilges om arbeidstakeren har fått nytt arbeid før vedkommende er tilstått A-trygd.

3.3 Førtidspensjon (bedriftsbaserte) og AFP

Førtidspensjon, avtalt mellom bedriften og den ansatte, må være et ledd i en reell bemanningsreduksjon for at sluttvederlag skal kunne innvilges.

Sluttvederlag ytes ikke til arbeidstakere som tar ut AFP-hel eller delpensjon (AFP). Den som i løpet av de tre siste år - umiddelbart før sluttdato - har mottatt sluttvederlag – helt eller redusert, får ikke AFP-tillegg.

I tilfeller der AFP – inklusive AFP-tillegget – er blitt utbetalt i påvente av uføretrygd, mister arbeidstakeren som hovedregel retten til senere å ta ut sluttvederlag.

Om AFP-tillegget ikke er utbetalt i mer enn 6 måneder, kan retten til sluttvederlag gjenopprettes ved at utbetalt AFP-tillegg tilbakebetales.

3.4 Dødsfall og sluttvederlag

Sluttvederlag er ingen dødsrisikoforsikring. Det ytes derfor aldri sluttvederlag om det ikke før dødsfallet forelå en oppsigelse, eller at arbeidstakeren var sykmeldt som følge av kronisk sykdom, slik at det kan konstateres rett til sluttvederlag på sluttdato- jfr. kap. 3.7, men vedkommende dør før sluttvederlaget er utbetalt. Krav om sluttvederlag må være fremmet før dødsfallet.

3.5 Nye eiere - om høvelig arbeid og bibehold av opptjente rettigheter

Om en arbeidstaker som mister arbeidet - jfr. pkt. 3.2 - tilbys annet høvelig arbeid i bedriften eller i samme konsern som bedriften inngår i eller hos nye eiere, tilstås det ikke sluttvederlag.

Blir det driftsstans i forbindelse med et eierskifte mv., skal arbeidstaker likevel innvilges sluttvederlag om det går mer enn 3 måneder før vedkommende har fått ny ansettelse/reansettelse.

Ved vurderingen av spørsmålet om arbeidstakeren skal ansees å ha fått høvelig arbeid, skal det legges vekt på at hensikten med sluttvederlagsordningen er å yte vederlag til arbeids- takere som mister sin arbeidsplass. Arbeidstakere som i realiteten fortsetter sitt gamle arbeid, vil vanligvis ikke ha krav på sluttvederlag.

Det samme gjelder om arbeidstakeren selv overtar hele eller deler av bedriften, slik at vedkommende i realiteten fortsetter i sitt tidligere arbeid - for "egen regning". Ved eierskifte/oppretting av nytt driftsselskap hvor det ikke opprettes tariffavtale som omfatter Sluttvederlagsordningen gjelder følgende:

- Ansatte som fyller vilkårene for rett til sluttvederlag på tidspunktet for eierskiftet, opprettholder rettighetene ut inneværende tariffperiode.

3.6 Fastsetting av sluttdato

Sluttdatoen er normalt oppsigelsestidens utløp.

Når uførhet/eller kronisk sykdom nødvendiggjør opphør av arbeidsforholdet, skal sluttdatoen regnes å være 6 måneder etter siste arbeidsdag.

I tilfelle sluttdatoen ut fra omstendighetene kan fastsettes både etter bestemmelsen som gjelder ved oppsigelsestilfellene og bestemmelsen om gjelder for sykdomstilfellene, skal den sluttdatoen som gir høyeste ytelse velges.

3.7 Krav til alder og ansiennitet

For å kunne innvilges sluttvederlag må arbeidstakeren ved sluttdato ha fylt 50 år, men ikke ha rett til alderspensjon og dessuten:

- a) ha vært ansatt minst 10 år i sammenheng i bedriften, eller
- b) ha sammenlagt 20 år i bedriften, herav de siste 3 år i sammenheng, eller
- c) ha minst 15 års sammenhengende medlemskap i sluttvederlagsordningen umiddelbart før sluttdato, eller
- d) ha arbeidet i et fag som hører inn under overenskomsten for anleggsgagnene, fellesoverenskomsten for byggfag og elektromontører i til sammen 20 år - hvorav de siste 5 årene i sammenheng.

Arbeidstaker må på søknadstidspunktet være ansatt i en bedrift som er omfattet av Sluttvederlagsavtalen.

Ansienniteten som kreves etter dette punkt skal godtgjøres ved attestasjon fra arbeidsgiver(e) og/eller trygdekontor - om nødvendig supplert med opplysninger fra forbund/fagforening.

Om ikke uførhet/kronisk sykdom er årsak til at vedkommende måtte slutte, er det et tilleggsvilkår at vedkommende har stått tilmeldt arbeidsformidlingen i 3 måneder uten å ha blitt tilvist høvelig arbeid.

Om ansiennitet er opptjent i flere bedrifter innen et konsern, må de aktuelle bedrifter ha vært/være tilsluttet Sluttvederlagsordningen når opptjeningen fant sted for å telle med.

Om en arbeidstaker ikke arbeider i bedriften som følge av at vedkommende er permittert eller er under attføring, beholder vedkommende - i forhold til de ovennevnte ansiennitetsregler - tilknytningen til bedriften i inntil ett år, regnet fra siste ordinære arbeidsdag.

3.8 Vilkår for rett til nytt sluttvederlag

Etter at sluttvederlag er innvilget, må det gå minst 10 år før nytt sluttvederlag kan innvilges. Det er sluttdatoene og ikke tidspunktet for utbetalingen som er avgjørende for om dette vilkåret kan ansees oppfylt.

4.0 STØRRELSEN PÅ SLUTTVEDERLAGET

4.1 Sluttvederlagsatsene:

For alle med sluttdato etter 01.08.2002, gjelder følgende for 1/1 stilling (normalt 37,5 timer i uken):

50 år :	kr. 18 000,-	59 år :	kr. 33 800,-	
51 år :	kr. 18 000,-	60 år :	kr. 36 000,-	
52 år :	kr. 19 500,-	61 år :	kr. 39 000,-	
53 år :	kr. 19 500,-	62 år :	kr. 57 000,-	- om sluttdatoen er før 1/3-98 er beløpet kr. 34.200
				- om sluttdatoen er før 1/10-97 er beløpet kr 34.200
54 år :	kr. 23 300,-	63 år :	kr. 45 600,-	
55 år :	kr. 23 300,-	64 år :	kr. 34 200,-	
56 år :	kr. 26 900,-	65 år :	kr. 22 800,-	
57 år :	kr. 26 900,-	66 år :	kr. 11 400,-	
58 år :	kr. 30 000,-			

Etter skattelovens **paragraf 42, 3. ledd bokstav h** er sluttvederlaget skattefritt.

4.2 Lavere pensjonsalder enn 67 år

Ved utbetaling av sluttvederlag til arbeidstakere med lavere pensjonsalder enn 67 år, anvendes ovenstående skala tilsvarende, dog slik at det for siste året før oppnådd pensjonsaldere utbetales kr. 11.400,- for det nest siste året kr. 22.800,- osv. inntil 50-årsgrensen er nådd.

Sjømenn som har anledning til å ta ut sjømannspensjon ved fylte 60 år, regnes å ha pensjonsalder på 62 år, om de ikke er ansatt i stilling med en høyere pensjonsalder.

5.0 REDUKSJON AV SLUTTVEDERLAGSBELØPET

5.1 Deltid

Arbeidstakere som arbeider mindre enn ordinær full tid for stillingen, utbetales redusert sluttvederlag. Reduksjonen skjer forholdsmessig.

5.2 Bibehold av deler av stillingen

Om oppsigelsen bare gjelder en del av stillingen - tvungen reduksjon av både arbeidstid og lønn, reduseres sluttvederlaget tilsvarende. Det er det forholdsmessige lønnstapet som er utgangspunktet for beregningen.

Arbeidstakere som må redusere sin yrkesaktivitet som følge av uførhet/kronisk sykdom, men som fortsetter i arbeid - kombinert med uttak av redusert uføretrygd - får sluttvederlaget redusert. Det er uføregraden som legges til grunn for beregningen - 1/2 uføretrygd gir 1/2 sluttvederlag.

5.3 Sluttdato mindre enn ett år før ordinær pensjonsalder

Inntreer sluttdato mindre enn ett år før ordinær pensjonsalder for stillingen, skal sluttvederlaget sammen med sosiale ytelser, så som atferingspenger, uførepensjon, etterlattepensjon, førtidspensjon eller ledighetstrygd, ikke overstige den lønn arbeidstakeren ville ha fått utbetalt (bruttoinntekten etter at denne er redusert med direkte skatter og avgifter) ved å fortsette i arbeidet til fylte 67 år. Den som har sykepenger frem til pensjonsalder, har ikke krav på sluttvederlag.

Tilsvarende begrensninger gjelder også når pensjonsalderen er lavere enn 67 år. Bestemmelsen i første avsnitt gis da virkning i året før vedkommende kan ta ut alderspensjon.

6.0 SAKSBEHANDLING

6.1 Fremsetting av søknad

På vegne av arbeidstakeren skal bedriften/bobestyrer, på foreskrevet skjema sende søknaden om sluttvederlag til trygdekontoret i bedriftskommunen. Etter at trygdekontoret har påført de nødvendige data, videresendes søknaden til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene.

Både arbeidsgiver og arbeidstaker er pliktig til å gi de opplysninger som er nødvendig for å avgjøre søknaden.

Alle forhold som må antas å ha betydning for saken skal dokumenteres/attesteres.

Om det etter at søknaden er innsendt skjer endringer som må antas å ha betydning for behandling av søknaden, plikter både arbeidsgiver og arbeidstaker å underrette Felleskontoret for LO/NHO-ordningene.

6.2 Foreldelse - tidsfrister

Krav om sluttvederlag må være fremmet innen 3 år etter sluttdato - ellers faller kravet bort. I uføresaker må krav om sluttvederlag være fremmet innen 3 år etter at melding om uførepensjon ble gitt.

6.3 Foreldelse - dispensasjonsadgang

Det kan dispenseres fra 3-årsfristen når denne er oversittet på grunn av bedriftens forhold.

Søknader som ikke er innsendt innen 5 år fra sluttdato - jfr. kap. 3.6 - ansees alltid som foreldet.

Uvitenhet hos arbeidsgiver/arbeidstaker som fører til at sluttvederlag ikke søkes innen 3-års fristen, er ikke et forhold som anses å gi rett til fristforlengelse.

6.4 Klage

Avgjørelser truffet av Felleskontoret kan klages inn for styret i Sluttvederlagsordningen. Saker behandlet av styret kan begjæres gjenopptatt om det foreligger nye opplysninger.

Klagen må begrunnes og sendes inn til Felleskontoret innen 6 uker etter at avgjørelsen ble gjort kjent for søker.

7.0 UTBETALING

7.1 Utbetaling til søker

Om vilkårene for rett til sluttvederlag er til stede, skal utbetaling fra Sluttvederlagsfondet skje så raskt som mulig etter at fratredelsen har funnet sted.

Krav på sluttvederlag kan ikke overdras til andre.

I tilfeller hvor bedriften selv plikter å utbetale sluttvederlaget - jfr. kap. 7.3 - men unnlater å betale ut sluttvederlaget som forutsatt, har arbeidstakeren krav på betaling direkte fra Sluttvederlagsordningen. I så fall overtar ordningen arbeidstakerens krav mot bedriften.

7.2 Utbetaling til nær familie

Dersom søker dør før sluttvederlaget er utbetalt, kan utbetaling skje til ektefelle/samboer (bodd sammen i minimum 12 av de siste 18 måneder) eller til forsørgede barn under 21 år - fjernere slektninger/arvinger kommer ikke i betraktning.

7.3 Utbetaling fra bedriften

Dersom bedriften er blitt krevet, men likevel skylder premie for 2 år eller mer, plikter bedriften selv å utbetale sluttvederlaget om en ansatt oppfyller vilkårene for rett til sluttvederlag etter denne avtale. Sluttvederlaget skal også i slike tilfeller utmåles etter bestemmelsene i denne avtale.

Bedriften kan også pålegges å utbetale sluttvederlaget til en arbeidstaker som har rett til sluttvederlag etter denne avtale, om bedriften har unnlatt å melde arbeidstakeren inn i arbeidstakerregisteret.

7.4 Tilbakebetaling av urettmessig utbetalt sluttvederlag

Dersom noen får utbetalt sluttvederlag som følge av at det er gitt ufullstendige opplysninger eller at situasjonen har endret seg etter at søknaden ble innsendt, vil sluttvederlaget bli krevd tilbakebetalt.

8.0 PREMIEBETALINGEN MM.

8.1 Premien

Bedriften betaler premie for hver ansatt. Premiesatsen varierer etter arbeidstid.

Beløpene reguleres av sekretariatet i LO og arbeidsutvalget i NHO etter innstilling fra styret.

- Antall ansatte som skal være gjenstand for premieberegningen fastsettes ut fra opplysninger bedriften har gitt til trygdekontorenes Arbeidstaker-/arbeidsgiverregister.

Grunnlaget for fastsetting av avgiften er antall arbeidstakere innmeldt i trygdekontorets arbeidstakerregister. Kvartalspremie fastsettes på grunnlag av antall ansatte ved utgangen av foregående kvartal.

8.2 Innbetaling av premien

Premien innbetales kvartalsvis til Felleskontoret for LO/NHO-ordningene.

8.3 Ansvar for premieinnbetalingen

Arbeidsgiveren har - uavhengig av om vedkommende blir krevet eller ikke - selv ansvaret for at premien blir betalt som fastsatt.

8.4 Konsekvenser av manglende premieinnbetaling mm.

Om bedriften unnlater å betale innkrevet premie, sendes kravet til inkasso etter at det er sendt en purring.

Plikten til å innbetale skyldig premie opprettholdes uredusert, selv om arbeidsgiveren har måttet utbetale sluttvederlag etter bestemmelsen i kap. 7.3.

9.0 ADMINISTRASJON OG AVGJØRELSESMYNDIGHET

9.1 Styret

Styret for Fellesordningen av Avtalefestet pensjon (AFP) (AFP-ordningen) er også styre i Sluttvederlagsordningen.

Styret skal sørge for at rettigheter og plikter etter denne avtale oppfylles i tråd med hovedorganisasjonenes intensjoner.

For styrets virksomhet for øvrig gjelder §§ 14-17 og 19 B i AFP-ordningens vedtekter så langt de passer.

9.2 Felleskontoret og daglig leder

Sluttvederlagordningens daglige drift ivaretas av Felleskontoret for LO/NHO-ordningene og daglig leder i AFP-ordningen. For Felleskontorets og daglig leders virksomhet gjelder §§ 19 – 19 B i AFP-ordningens vedtekter så langt de passer.

9.3 Revisor

Styret oppnevner en revisor for Sluttvederlagsordningen. Vedkommende må ikke være medlem av Sluttvederlagsordningen eller styret. Revisor skal til ubestemte tider i løpet av året kontrollere Sluttvederlagsordningens beholdninger.

10.0 ANBRINGELSE AV SLUTTVEDERLAGSORDNINGENS MIDLER

10.1 Plasseringsalternativer

Innenfor de rammer og retningslinjer som Kredittilsynet til en hver tid måtte fastsette for private pensjonskasser, avgjør styret anbringelsen av pensjonsordningens midler.

11.0 TVISTELØSNING

Eventuelle tvister som måtte oppstå i forbindelse med praktisering av dette regelverk, skal søkes løst ved forhandlinger.

Dersom tvisten ikke lar seg løse gjennom forhandlinger, kan den bringes inn for de alminnelige domstoler, jfr. 2.

Bilag 4 Pensjon

PENSJON

Partene er enige om at pensjonsvilkårene for de ansatte skal forbedres. Da overenskomsten omfatter ansatte med forskjellig pensjonsalder og tilknytning til pensjonsordninger, må man søke å finne løsninger som vil gi omtrent de samme ytelser til alle grupper.

Norges Rederiforbunds tilleggspensjonsordning (NRT-ordning)

Det er fra 1. januar 1994 innført en tilleggspensjonsordning mellom 60 og 67 år for ansatte om bord på de flyttbare innretningene. Den årlige alderspensjon vil sammen med pensjonen fra Pensjonstrygden for Sjømenn utgjøre ca. 60 % av sluttlønnen etter 30 års medlems tid i ordningen. Rett til tilleggspensjon har ingen innvirkning på sjømannens rett til å arbeide etter fylte 60 år.

Norges Rederiforbunds tjenestepensjonsordning

Partene er enige om å iverksette en tjenestepensjonsordning gjeldende fra 67 år. Ordningen skal bestå av en alderspensjon og uførepensjon og utgjøre 60 % av regulativlønn, og med 30 års opptjeningstid for full pensjon. En ny pensjonsordning iverksettes fra 1. juli 1999.

Ansatte på permanent plasserte innretninger

Ansatte på permanent plasserte innretninger skal ha rett til å gå av ved 62 års alder, og med rett til AFP - pensjon beregnet etter de ordinære regler for denne ordningen. For disse ansatte søkes tilknytning til LO/NHO- ordningene for så vidt gjelder AFP og sluttvederlag.

Tilføyelse 2004

Partene er enige om at de som pr 1. juni 2004 er ansatt på denne overenskomsten og som pr. 1. juni 2004 har fylt 50 år skal sikres en tilleggsytelse til AFP eller til sjømannspensjon og tilleggspensjon, som gjør at den som fratrer ved fylte 60 år skal få en totalytelse som minst tilsvarer AFP tillagt 1 G, men begrenset oppad til 66 % av regulativlønn. Ordningen skal sikres gjennom et forsikringsselskap. Ordningen gjelder også nyansatte i samme aldersgruppe som dem som omfattes av denne ordningen.

For å få rettigheter etter denne ordningen må arbeidstakeren på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker på denne overenskomsten og dessuten:

1. ha fylt 60 år
2. har vært ansatt i bedriften de siste tre årene eller hatt fem års forutgående tjeneste på denne overenskomsten på avgangstidspunktet.

For ansatte som slutter i bedriften med denne ordningen kan ikke:

1. ta arbeid i konkurrerende virksomhet offshore etter fratredelse

2. ha lønnsinntekt over 2G etter at man har fratrudd

Merknad:

Rett til denne ordningen gjelder også oppsagte med gjeninntakelsesrett som blir ansatt i perioden gjeninntakelsesretten gjelder forutsatt at vilkårene som nevnt over er oppfylt.

Hovedregelen er at arbeidstakere skal være i sin ordinære jobb på avgangstidspunktet. Arbeidstakeren som må slutte i arbeid pga. sykdom, anses likevel som ansatt i bedriften i hele sykepengeperioden – maks 52 uker.

Pensjonsutvalg

Partene er enige om at det nedsettes et partssammensatt utvalg som skal utrede og eventuelt foreslå endring til dagens NRT-ordning og sjømannspensjonen. Utredningen skal gjøres i forhold til de pensjonsordninger som ligger innenfor skattelovens regler for pensjonsordninger.

Utvalget skal avslutte sitt arbeid innen 1. desember 2004 og endringer partene måtte bli enige om skal som utgangspunkt gjøres gjeldende fra 1. juni 2004.

Fra forhandlingsprotokollen 2012

På grunn av innføring av ny AFP/Folketrygdmodell og den usikkerhet som knytter seg til fremtidig sjømannspensjon er partene enige om å forlenge mandatet til det avtalefestede pensjonsutvalget jf. overenskomstens bilag 4 og Riksmeklingsmannens møtebok for oppgjøret i 2009 pkt. 2 pensjon. Krav i forbindelse med dette kan fremmes ved reguleringsforhandlingene for 2. avtaleår (2013) med mulighet til å gå til plassoppsigelse.

Pensjonsordninger for utenlandske ansatte (Protokoll pr. 19. november 1999)

Partene er enige om prinsippet at bedriftenes samlede pensjonsinnbetalinger i gjennomsnitt skal være de samme pr. utenlandsk ansatt som for norske.

Partene er enige om følgende:

De samlede pensjonsutgifter til utenlandske ansatte i inneværende tariffperiode skal utgjøre 15 % av regulativlønn for den enkelte ansatte. Prosenten er basert på den antatte gjennomsnittlige kostnaden for norske ansatte som for tiden omfatter premie til Sjømannspensjon, tilleggspensjon, "62-årsordningen" og tjenestepensjon.

De tillitsvalgte i bedriften skal være med på å drøfte bedriftens pensjonsinnbetalinger og plassering i denne forbindelse. Partene konstaterer at dette kan reise til dels svært kompliserte spørsmål både rettslig og økonomisk og anbefaler bedriftene å benytte rådgivere i prosessen.

Partene er enige om at den fastsatte prosentensats skal dekke alle bedriftenes kostnader ved etablering og drift av pensjonsordninger for de utenlandske ansatte, herunder etableringskostnader, driftskostnader og eventuell skatteplikt eller manglende fradrag på bedriftens hånd sett i forhold til de norske ordningene.

Merknad

Satsene for pensjon for utenlandske ansatte som i dag utgjør 9% av regulativlønn reguleres pr. 1.6.2012 til 15%. Bedriften skal på anmodning fra de tillitsvalgte kunne fremlegge dokumentasjon på dette. Satsen skal justeres i forbindelse med etablering av ny fremtidig sjømannspensjon og øvrige pensjonsordninger innen overenskomsten slik at ny prosentsats reflekterer reell snittkostnad for de samlede løsninger. Dette arbeidet legges til det etablerte pensjonsutvalg.

Bilag 5 Innleie av arbeidstakere og utsetting av arbeid m.m.

Partene er enige om at det er viktig å arbeide for at bransjen skal være attraktiv og seriøs, og at innleide arbeidstakere og arbeidstakere ansatt hos underleverandører har ordnede lønns- og arbeidsvilkår. Partene er opptatt av å hindre "sosial dumping" og at de utfordringene et internasjonalt marked og fri bevegelighet på arbeidsmarkedet og tjenestemarkedet medfører, behandles på en god måte, og i tråd med norsk lov- og avtaleverk og internasjonalt regelverk.

1. Innleie av arbeidstakere

Så tidlig som mulig, og før bedriften inngår avtale om å leie inn arbeidstakere i henhold til gjeldende regler i arbeidsmiljøloven kap. 14 (se §§ 14-12 og 14-13) skal omfang og behov drøftes med de tillitsvalgte, jfr. hhv. Hovedavtalenes kap. V pkt. 5.5 (Industri Energi, DSO) og kap. V avsnitt 6 (SAFE).

1.2 Avtale om arbeidsleie mellom entreprenørbedrifter

Organisasjonene anbefaler at bedriftene avtaler retningslinjer om arbeidsleie bedriftene imellom for å møte produksjonsmessige svingninger og motvirke oppsigelser og permitteringer. Det forutsettes at arbeidsleien er i samsvar med arbeidsmiljøloven § 14-13 samt øvrige lover og avtaler. Slike avtaler opprettes i forståelse med tillitsvalgte.

Ved slik innleie skal bedriften på anmodning fra de tillitsvalgte dokumentere lønns- og arbeidsvilkår som er gjeldende hos virksomheten når innleide arbeidstakere skal arbeide innen overenskomst for flyttbare innretninger pkt 1 Virkeområde.

1.3 Innleie av arbeidstakere fra bemanningsvirksomheter (vikarbyråer)

1.3.1:

Ved innleie av arbeidstakere fra bemanningsforetak/vikarbyrå gjelder arbeidsmiljøloven § 14-12.

1.3.2

Ansatte i bemanningsforetak/vikarbyrå skal, så lenge innleieforholdet varer, ha samme lønns- og arbeidsvilkår som gjelder i innleiebedriften i samsvar med AML §14-12 a, (forslag i Prop 74L).

Bestemmelsen innebærer at pensjon ikke omfattes av likebehandlingsprinsippet. Dersom bemanningsforetaket/ vikarbyrået ikke er bundet av overenskomst mellom LO og en arbeidsgiversammenslutning gjelder ikke fellesbilag 1, 2, 3 og 4 i Riggavtalen, samt Hovedavtalens kap. 14 om kontingenttrekk.

1.3.3

Innleiebedriften plikter å gi bemanningsforetaket/vikarbyrået de nødvendige opplysningene for at vilkåret om likebehandling som følger av punkt 1.3.2 kan oppfylles, samt å forplikte bemanningsforetaket/ vikarbyrået til dette vilkåret.

På anmodning fra de tillitsvalgte skal bedriften dokumentere lønns- og arbeidsvilkår som er gjeldende hos bemanningsforetaket/vikarbyrået når innleide arbeidstakere skal arbeide innen overenskomstens virkeområde.

1.3.4

Hovedavtalen kap.4 gjelder også i forhold til innleide med følgende unntak: Dersom utleiebedriften er bundet av Hovedavtalen mellom SAFE og NR og IE/LO og NR, er tvister om den utleides lønns- og arbeidsforhold et forhold mellom partene i utleiebedriften. Tillitsvalgte og bedriftsrepresentant fra innleier kan på forespørsel bistå i forhandlingene med informasjon om avtalene i innleiebedriften.

Dersom bemanningsforetaket/vikarbyrået ikke er bundet av Hovedavtalen mellom SAFE og NR og IE/LO og NR kan tillitsvalgte i innleiebedriften ta opp med innleier påstander om mislighold av likebehandlingsprinsippet i punkt 1.3.2 slik at innleier kan få avklart og eventuelt rettet opp i forholdet.

Innleide arbeidstakere skal presenteres for tillitsvalgte i innleiebedriften. Partene lokalt skal ved drøfting av innleie også drøfte ressurser til tillitsvalgtarbeid jfr. HA IE/NR punkt 4.17, HA SAFE/NR 4.6

Merknad:

Punktene 1.3.2, 1.3.3 og 1.3.4 iverksettes på samme tidspunkt som lovens endringer trer i kraft, jfr. Prop 74L (2011-2012).

1.4

Før innleie avtales og igangsettes skal selskapet forsikre seg om at utleieselskapet operer i henhold til Norsk lov og regelverk.

2. Utsetting av arbeid og entrepriseligende ordninger

Så tidlig som mulig, og før bedriften inngår avtale med underleverandør om utsetting av arbeid skal behov og omfang drøftes med de tillitsvalgte, jfr. hhv. Hovedavtalenes kap. V pkt. 5.5 (Industri Energi, DSO) og kap. V avsnitt 6 (SAFE).

Bedriften har ansvar for å påse at underleverandør bedriften inngår avtale med har arbeidsavtale med sine ansatte i hht forskrift om utsendte arbeidstakere (2005-12-16-1566 § 2). Dersom underleverandør som bedriften har inngått avtale med, benytter seg av underleverandør må denne/disse underleverandører påta seg tilsvarende forpliktelse overfor sine ansatte.

Bedriften skal på anmodning fra de tillitsvalgte dokumentere lønns- og arbeidsvilkår som er gjeldende hos underleverandør når underleverandørs ansatte arbeider innen overenskomst for flyttbare innretninger pkt 1 Virkeområde.

Ved bedrifter som jevnlig benytter underleverandører oppfordres de lokale parter til å utarbeide egne rutiner til bruk i slike sammenhenger.

3. Personvern og taushetsplikt

Det er en forutsetning at de lønns- og arbeidsvilkår som bedriften blir bedt om å dokumentere er tilstrekkelig anonymisert og ikke strider mot lov. Virksomhetens behov, eksempelvis konkurransemessige forhold, kan tilsa at informasjon ikke bør gis videre. I slike tilfeller kan arbeidsgiver pålegge tillitsvalgte og eventuelle rådgivere taushetsplikt.

Taushetsplikten gjelder også etter utløpet av vedkommendes mandatperiode. Det er ingen taushetsplikt i forhold til å gi informasjon videre til relevant offentlig myndighet.

4. Bruk av vikarer

Vikarer, jfr. Arbeidsmiljøloven § 14-9 nr. 1 b) erstatter navngitte personer for et bestemt arbeid eller tidsrom.

5. Andre forhold

I bedrifter som har, eller står i fare for å gå til oppsigelser og permitteringer vises det i denne sammenheng spesielt til regler om permittering og oppsigelse i Hovedavtalenes kap. VII (Industri Energi og DSO) og Hovedavtalen kap. VIII pkt. 8 (SAFE) og Hovedavtalen pkt. 6.4 (Industri Energi og DSO) og Hovedavtalen kap. VIII pkt. 6 (SAFE) og arbeidsmiljøloven kapittel 15.

Bilag 5A Ansatte i vikarbyråer

Bestemmelsene i dette bilaget regulerer forhold i bemanningsforetak/vikarbyrå som er omfattet av denne overenskomst jfr. overenskomstens punkt 1, 4. avsnitt.

1. Denne overenskomst kan gjøres gjeldende som tariffavtale i bemanningsforetak/vikarbyrå som har ansatte som blir leid ut, og som utfører arbeid under denne overenskomstens virkeområde.

2. Arbeidstakere skal ha en skriftlig arbeidsavtale i samsvar med bestemmelsene i arbeidsmiljøloven.

3. Det skal for alle oppdrag utstedes en skriftlig oppdragsavtale inneholdende alle relevante opplysninger om oppdragets art, innhold og varighet.

4. Oppsigelse og avskjed gjelder i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser.

5. Dersom arbeidstaker tilbys ansettelse i innleiebedriften, kan han/hun fratrukke seg etter oppsigelse når oppsigelsestiden utløper, med mindre partene blir enige om noe annet. I oppsigelsestiden har arbeidstaker rett til å fortsette arbeidet i innleiebedriften dersom oppdraget består.

6. Ved utleie til bedrift som er bundet av denne overenskomsten, gjelder lønns- og arbeidsvilkårene i innleiebedriften, jfr. Bilag 5 punkt 1.3.2.

7. Ved utleie til bedrift som ikke er bundet av denne overenskomst, gjelder lønns- og arbeidsvilkårene som er avtalt i utleiebedrift så lenge disse ikke er i strid med kravet om likebehandling i arbeidsmiljøloven.

8. Lønnsplikten løper i henhold til den ansattes arbeidsavtale. Ved permittering eller opphør av arbeidsforholdet gjelder arbeidsmiljøloven og Hovedavtalen.

Vedlegg om ferie

Avtale mellom LO og NHO om FERIE

Innledning

Det er en hovedoppgave for partene å forbedre bedriftenes konkurransevne. Ved innføring av mer fritid er det derfor en klar forutsetning at bedriftene gis muligheter til å oppveie de konkurransemessige ulemper som dette medfører med større fleksibilitet. Arbeidstakerne vil også på sin side ha forskjellige behov for avvikende arbeidstidsordninger begrunnet i ulike livsfaser, arbeids- og bosituasjon m.m. Økt fleksibilitet sammen med den femte ferieuken vil kunne bidra til mindre sykefravær og økt produktivitet.

A. Fleksibilitet

I samtlige overenskomster inntas følgende bestemmelser:

- a) "Der partene lokalt er enige om det, kan det som en forsøksordning iverksettes bedriftstilpassede ordninger som går ut over overenskomstens bestemmelser for så vidt gjelder arbeidstid og godtgjørelser for dette. Slike ordninger skal forelegges forbund og landsforening til godkjenning."
- b) "Det er adgang til å gjennomsnittsberegne arbeidstiden etter reglene i arbeidsmiljølovens § 47. Tariffavtalens parter kan bidra til at slike avtaler etableres."
- c) "Det kan foreligge individuelle behov for avvikende arbeidstidsordninger, fritidsønsker m.v. Slike ordninger avtales med den enkelte eller de tillitsvalgte, for eksempel i form av gjennomsnittsberegnet arbeidstid eller timekontoordning. Individuelle avtaler står tilbake for avtaler inngått med de tillitsvalgte."

B. Avtalefestet ferie

1. Den utvidede ferien, 5 virkedager jf. ferielovens § 15, forskutteres ved at den resterende delen innføres som en avtalefestet ordning og tas inn som et bilag i alle overenskomster.

Ekstraferie for arbeidstakere over 60 år på 6 virkedager opprettholdes, jf. ferielovens § 5 nr. 1 og 2.

Arbeidstaker kan kreve 5 virkedager fri hvert kalenderår, jf. ferielovens § 5 nr. 4. Deles den avtalefestede ferien, kan arbeidstaker bare kreve å få fri så mange dager som vedkommende normalt skal arbeide i løpet av en uke.

Dersom myndighetene beslutter å iverksette den resterende del av den femte ferieuken, skal disse dagene komme til fradrag i den avtalefestede ordningen.

2. Innfasing av den resterende del av den femte ferieuken skjer slik at 2 fridager tas ut i 2001, de øvrige i 2002.

Ferie penger beregnes i samsvar med ferielovens § 10.

Når den femte ferieuken er gjennomført skal den alminnelige prosentsats for feriepenger være 12 % av feriepengegrunnlaget, jf. ferielovens § 10 nr. 2 og 3.

Økningen foretas ved at prosentsatsen for opptjeningsåret endres slik:

2000 settes til 11,1

2001 settes til 12,0

Dersom myndighetene beslutter å utvide antall feriedager i ferieloven, er det partenes forutsetning at ovennevnte tall legges til grunn som feriegodtgjørelse for tilsvarende periode.

3. Arbeidsgiver fastsetter tidspunktet for den avtalefestede ferien etter drøftinger med de tillitsvalgte eller den enkelte arbeidstaker samtidig med fastsettelsen av den ordinære ferie.

Arbeidstaker kan kreve å få underretning om fastsettelse av den avtalefestede del av ferien tidligst mulig og senest to måneder før avviklingen, med mindre særlige grunner er til hinder for dette.

4. Arbeidstaker kan kreve å få feriefritid etter denne bestemmelsen uavhengig av opptjening av feriepenger.

Dersom driften helt eller delvis innstilles i forbindelse med ferieavvikling, kan alle arbeidstakere som berøres av stansen, pålegges å avvikle ferie av samme lengde uavhengig av opptjening av feriepenger.

5. Arbeidstaker kan kreve at den avtalefestede delen av ferien gis samlet innenfor ferieåret, jf. ferielovens § 7 nr. 2, slik at 1 ukes sammenhengende ferie oppnås. Hovedorganisasjonene oppfordrer partene til å plassere den avtalefestede ferie slik at kravet til produktivitet i størst mulig grad blir ivaretatt, for eksempel i forbindelse med Kristi Himmelfartsdag, påsken, jul- og nyttårshelgen.
6. Ved skriftlig avtale mellom bedriften og den enkelte, kan den avtalefestede ferien overføres helt eller delvis til neste ferieår.
7. For skiftarbeidere tilpasses den avtalefestede ferien lokalt, slik at dette etter full gjennomføring utgjør 4 arbeidede skift.

Merknader:

1. I overenskomster hvor ferie etter ferielovens § 15 allerede er innført, skal antall dager ikke økes som følge av innføring av den avtalefestede ferien. Iverksettelsen og den praktiske gjennomføringen av den avtalefestede ferien for de aktuelle områder, avtales nærmere mellom partene.
2. For sokkeloverenskomstene (nr. 129, nr. 125 og nr. 123) medfører ferien en reduksjon på 7,5 time pr. feriedag. Partene er enige om at ferien avvikles i friperioden i løpet av ferieåret.

Bilag 6 Felleserklæring om lokale vikar-/ressurspoolavtaler

1.1 Forankring

Partene har i sine respektive overenskomster anbefalt at det opprettes vikar-/ressurspooler med fast ansatte for å dekke normalt fravær (Overenskomstenes pkt. 20). Det er enighet om at ansatte som tjenestegjør i en slik pool også kan benyttes ved aktivitetstopper eller når andre midlertidige situasjoner krever ekstra mannskaper.

Overenskomstenes pkt. 20 gir de lokale parter anledning til å lage lokale avtaler for ansatte som tjenestegjør i en pool med bestemmelser som avviker fra overenskomstens bestemmelser. Det fastslås videre at slike avtaler skal forelegges de respektive organisasjoner for godkjenning.

1.2 Godkjenning

De sentrale parter er enige om at denne felleserklæring skal legges til grunn ved utarbeidelse av lokale poolavtaler. Det er videre enighet om at den lokale avtale trer i kraft fra inngåelse dersom de respektive organisasjoner har godkjent avtalen med en frist på 1 måned.

For å unngå unødig forsinkelse og usikkerhet knyttet til godkjenning av avtaler, er partene enige om at bedriften snarest mulig oversender inngåtte avtaler til Norges Rederiforbund, som oversender avtalene til de respektive forbund for godkjenning.

1.3 Avtalebestemmelser

De sentrale organisasjoner forventer at det i bedrifter hvor to eller flere fagforbund er representert med lokale tillitsvalgte, inngås likelydende avtale med de respektive forbunds lokale tillitsvalgte.

Godkjent avtale binder de lokale parter inntil den ved skriftlig oppsigelse er brakt til utløp. Det forutsettes at det har vært ført forhandlinger før avtalen sies opp, eventuelt at det er fremsatt krav om forhandlinger, men ikke kommet i stand innen 14 dager.

Dersom de lokale parter ikke blir enig om en ny avtale eller revidert avtale ikke godkjennes av de sentrale organisasjoner, kan den eksisterende poolavtalen sies opp med en oppsigelsestid som skal være på minimum fire måneder. Avtalen bortfaller etter utløpet av oppsigelsestiden, og de forhold som avtalen omfattet skal ordnes på grunnlag av de respektive tariffavtalers bestemmelser.

2 Opprettelse av vikar-/ressurspool

I medhold av pkt. 1.1 understreker partene at det vil være hensiktsmessig å ha en fast stamme av offshorepersonell som kan benyttes som avløsere ved sykdom, permisjoner og fravær som følge av kursdeltakelse m.v. for ansatte i fast offshorestilling. Ansatte som tjenestegjør i pool skal også kunne benyttes ved aktivitetstopper eller når andre midlertidige situasjoner krever ekstra mannskaper.

Ressurspoolens størrelse og sammensetning fastsettes av den enkelte bedrift etter drøftelser med de respektive fagforeningers representanter. Det skal ved fastsettelse av størrelsen på poolen tas hensyn til den totale bemanningens størrelse og

sammensetning, kontraktmengde, sykefravær, planlagte ekstraarbeider og lignende, samt den forventede utvikling vedrørende disse forhold.

Poolavtalene kan fastsette at det i nærmere angitte tilfeller skal være anledning til å leie ut ansatte til andre selskaper. Det skal i så fall fastsettes nærmere regler for jevnlig drøftelser m.v. i henhold til Hovedavtalen kap 5 og overenskomstens bilag 5. Dersom poolavtalen ikke inneholder slike bestemmelser må utleie fra poolen godkjennes av de sentrale organisasjoner i samsvar med pkt 1.

Partene understreker at poolens størrelse bør tas opp til drøftelse med lokale tillitsvalgte i de respektive forbund to ganger årlig.

Eventuell lokal enighet om størrelse på pool vil ikke kunne avskjære midlertidig ansatte fra å reise krav om fast ansettelse etter arbeidsmiljøloven.

Partene er enige om at opprettelse av lokal vikar-/ressurspool og inngåelse av pool-avtaler i seg selv ikke fratrukker bedriften retten til å benytte midlertidige ansettelser i situasjoner hvor arbeidsmiljøloven åpner for dette, men det understrekes at bedriften ikke kan ansette personell midlertidig for tjenestegjøring i pool, og at midlertidig ansatte derfor ikke kan være omfattet av poolavtalens bestemmelser.

3.1 Ansettelse av personell for tjenestegjøring i pool

All ansettelse i bedriften skal etter overenskomstens pkt. 2.1 skje ved skriftlig kontrakt. Ansatte som tjenestegjør i pool er fast ansatt i bedriften (jf. pkt. 2 over) på samme vilkår som bedriftens øvrige ansatte, med eventuelle avvik som fremkommer av godkjente pool-avtaler. Det forutsettes at ansatte som tjenestegjør i pool ikke skal benyttes fast i permanente stillinger på innretningene.

Det følger av grunnlaget for etablering av vikar-/ressurspool at avvik fra de respektive overenskomster vil kunne omhandle rett til fast arbeidssted og rett til fast arbeidsplan.

Ansatte som tjenestegjør i ressurspool opptjener lønns- og bedriftsansienitet på lik linje med andre ansatte. Ansatte uten skriftlig ansettelseskontrakt vil ikke være omfattet av poolavtale, og avvik fra overenskomst som fremgår av poolavtaler vil ikke omfatte slike ansatte.

Ansatte som tjenestegjør i fast stilling kan overføres til ressurspool i forbindelse med større omlegginger, nedbemanning, mv etter avtale med de lokale klubber.

Ved rekruttering til ressurspool skal personell som i en viss utstrekning har blitt benyttet som vikarer eller lignende med midlertidig tilsetting vurderes for ansettelse.

3.2 Overføring fra pool til stilling med fast arbeidsplan

Når det innen bedriften blir ledig stilling på fast arbeidsplan offshore skal kvalifiserte ansatte i samme stilling med lengst bedriftsansienitet som tjenestegjør i vikar-/ressurspoolen, tilbys stillingen. Ved ledig høyere innplasserte stillinger vil ansatte som tjenestegjør i poolen bli vurdert på lik linje med øvrige kandidater.

4. Lønnsbetingelser

Det betales fast månedslønn etter gjeldende tariffavtale til ansatte som tjenestegjør i ressurspool. Ansatte som tjenestegjør i ressurspool skal være ansatt i den stilling som representerer hovedtyngden av utført arbeid av den enkelte.

Variable tillegg, ulempekompensasjoner samt alle andre ytelser (som i den lokale avtale ikke avregnes i timer) utover den faste månedslønn, utbetales på bakgrunn av godkjente timelister.

5. Arbeidstid og avregning

Årsverket for offshorearbeidere er 1460 timer. Det kan i den enkelte bedrift i de respektive poolavtaler avtales at årsverket skal være 1582 timer dersom bemanningsbehovet tilsier dette og det vil være ressursmessig forsvarlig. Ved bruk av årsverk på 1582 timer skal den faste månedlige tarifflønn og timelønnsatsene oppjusteres med 7 % iht. protokoll fra lønnsoppgjøret 2006.

5.1 Årsavregning

Avregning mot årsverk skal foretas minst en gang innenfor et kalenderår, på et i poolavtalen fastsatt tidspunkt. Timer oppgjort med ventetidsgodtgjøring eller overtidsbetaling (for eksempel godtgjørelse for arbeid og pålagte kurs i eventuelle friperioder, arbeid utover 12 timer pr. dag og kompensasjon for forlenget tur offshore) regnes ikke med i årstimeverket.

- 1) For lite arbeidede timer innenfor årsavregningsperioden strykes.
- 2) Ved den årlige avregning kompenseres for mye arbeidet tid i forhold til årstimeverket med overtidsbetaling.
- 3) Det kan i lokal poolavtale inntas bestemmelser om avspasering av plusstimer og innarbeiding av minustimer. I alle tilfelle skal tidspunkt for avspasering av plusstimer, og eventuelt innarbeiding av minustimer avtales skriftlig med den ansatte. Det kan i lokalavtale ikke pålegges innarbeiding av mer enn 84 minustimer, og slik innarbeiding skal gjøres innenfor maksimalt 12 uker etter avregningstidspunktet.

5.2 Delavregninger

De lokale parter kan i poolavtalen fastsette at det skal være to eller flere avregningsperioder i året. I slike tilfeller kan man ved den eller de mellomliggende avregninger i avtalen fastsette at overtidstimer eller for lite arbeidede timer kan overføres til påfølgende perioder innenfor samme årverksavregningsperiode.

I perioder den ansatte ikke er disponibel for arbeid i ressurspoolen på grunn av sykefravær, permisjon, militærøvelse, permittering eller lignende, registreres dette på årsverket med 4 timer (ved årsverk 1460 timer) eller med 4,33 timer (ved årsverk 1582 timer) pr. dag.

Samme beregningsmåte benyttes for å beregne pro rata årsverk både for personell som etter avtale (jf. pkt. 3 over) blir overført til pool, eller som av andre grunner ikke er

tilgjengelig for arbeid i poolen i en avregningsperiode. Beregningsmåten benyttes også i perioder ansatte som tjenestegjør i pool tildeles fast arbeidsplan/skiftplan.

Pålagte kurs på land godtgjøres med 8 timer overtidsgodtgjørelse pr. kursdag eller avregnes mot årsverket med 12 timer pr. kursdag, avhengig av hva som er avtalt i den lokale poolavtale. Der det er avtalt disponibelplan godtgjøres pålagte kurs i friperiodene med 8 timers overtidsgodtgjørelse.

Når ansatte overføres fra pool til fast stilling på innretning foretas avregning fra pool mot årsverket som fastsatt i eller i medhold av 5.1 ovenfor fra den dag man reiser ut første gang for en hel turnusperiode i henhold til ny arbeidsplan. For personell som tjenestegjør i vikar-/ressurspool hvor ansettelsesforholdet avsluttes foretas denne avregningen fra poolen ved utløpet av oppsigelsestiden, dersom annet ikke er avtalt. I den grad det er mulig søkes for lite arbeidet tid tatt igjen i oppsigelsestiden.

6. Fleksibilitet

Tjenestegjøring i ressurspoolen betinger at den ansatte er innstilt på å arbeide fleksibelt innenfor årsverk/disponibelperioder.

Partene understreker betydningen av forutsigbarhet for de ansatte. En løsning kan være at ansatte som sysselsettes i ressurspooler tilbys disponibelplaner som viser når den ansatte skal være disponibel for arbeidsgiver, og når den ansatte skal ha fri. Slike planer bør sikre den ansatte fri i minimum 1/3 av den totale tid, og disponibelperiodene bør ikke overstige 6 uker. Partene har forståelse for at det i enkelte bedrifter lokalt vil være formålstjenlig å avtale alternative måter å tilfredsstille kravet om forutsigbarhet på, for ansatte som tjenestegjør i vikar-/ressurspool.

Det forutsettes at bedriftene respekterer 1/3 regelen slik denne er uttrykt i offshore-regelverket. Videre forutsettes det at det i de lokale avtaler inntas bestemmelser om tilkallingstid og presisering av krav til tilgjengelighet. Partene understreker dog at slike bestemmelser og presiseringer ikke kan være av en slik karakter at det kan oppfattes som om den ansatte er omfattet av hjemmevaksordning.

Hovedavtalen

HOVEDAVTALE
MELLOM
NORGES REDERIFORBUND

på den ene side og

LANDSORGANISASJONEN I NORGE og
INDUSTRI ENERGI

på den annen side

Opprinnelig avtale av 26.9.1974 mellom LO/Norsk Sjømannsforbund og
Norsk Boreriggeierforening senest revidert 17. desember 2009.

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAPITTEL I ORGANISASJONSRETTE	4
1.1 ORGANISASJONSRETTE	4
KAPITTEL II FORHANDLINGSRETT OG FREDSPLIKT	4
2.1 FORBUD MOT ARBEIDSKAMP	4
2.2 LOKAL TVISTELØSNING	4
2.3 STEDLIGE FORHANDLINGER MELLOM ORGANISASJONENE	4
2.4 TVISTEFORHANDLINGER MELLOM HOVEDORGANISASJONENE	5
2.5 KONTAKT MED DEN ANNE ORGANISASJONS MEDLEMMER	5
2.6 FORHANDLINGSMØTEFRISTER	5
2.7 FORHANDLINGSSPRÅK	5
KAPITTEL III TILLITSVALGTE, ANTALL OG VALG	5
3.1 PLASSTILLITSVALGTE	5
3.2 FAGFORENING	5
3.3 BEDRIFTSTILLITSVALGTE	6
3.4 ARBEIDSUTVALGET	6
3.5 STUDIETILLITSVALGT	6
3.6 LIKESTILLINGS- OG SOSIALTILLITSVALGTE	6
3.7 FAGFORENINGSSTYRETS STØRRELSE	6
3.8 KONSERNUTVALG	6
3.9 HVEM SOM KAN VÆRE TILLITSVALGT	7
3.10 TILLITSVALGT SOM SLUTTER	7
3.11 MELDING VED VALG AV TILLITSVALGT	7
3.12 BEGREPET TILLITSVALGT	7
KAPITTEL IV ARBEIDSGIVER OG TILLITSVALGTE RETTER OG PLIKTER	7
4.1 HOVEDORGANISASJONENES FELLESEKTLÆRING OM TILLITSVALGTE	7
4.2 FORFLYTNING AV TILLITSVALGTE	8
4.3 OPPSIGELSE ELLER AVSKJED AV TILLITSVALGT	8
4.4 TILLITSVALGTES RETTIGHETER	8
4.5 PRESENTASJON AV NYANSATTE	8
4.6 ALLMANNAMØTE OG OPPSLAG	9
4.7 BEDRIFTSTILLITSVALGTES RETT TIL Å FORPLIKTE	9
4.8 TILLITSVALGTES OG ARBEIDSGIVERS PLIKTER	9
4.9 TILLITSVALGTES SAKSGANG	9
4.10 BEDRIFTS- OG KONSERN TILLITSVALGTES ADGANG TIL BEDRIFTE	9
4.11 PLASSTILLITSVALGTES RETT TIL Å FORLATE ARBEIDET	10
4.12 MØTER I ARBEIDSTIDE	10
4.13 ADGANG FOR REPRESENTANTER FOR LO ELLER INDUSTRI ENERGI	10
4.14 TJENESTEFRI TIL FORHANDLINGER, MØTER, KURS, OFFENTLIGE VERV ETC.	10
4.15 PERMISJON FOR Å TA TILLITSVERV I FAGORGANISASJONEN	11
4.16 PARTENES REPRESENTASJON VED FORHANDLINGER	11
4.17 ARBEIDSFORHOLD OG GODTGJØRELSE FOR TILLITSVALGTE	11
4.18 ARBEIDSGIVERS REPRESENTANT PÅ ARBEIDSPLASSE	13
4.19 ARBEIDSGIVERS REPRESENTANT I BEDRIFT/KONSERN	13
4.20 FORHANDLINGSFULLMAKTER	13
4.21 TILLITSVALGTE ELLER ARBEIDSGIVERS REPRESENTANT SOM GJØR SEG SKYLDIG I GROVT BRUDD PÅ HOVEDAVTALE	13
KAPITTEL V SAMARBEIDSFORHOLD	13
5.1 MÅLSETTING	13
5.2 REGELMESSIG ORIENTERING AV ANSATTE	14
5.3 ETABLERING AV ARBEIDSGRUPPER ETC	14
5.4 SAMARBEID OM TILTAK FOR YRKESHEMMEDE	14
5.5 DRØFTELSER OG MØTER VEDRØRENDE FORHOLD VED BEDRIFTE	14

5.6	MÅNEDLIGE MØTER	14
5.7	INFORMASJON TIL TILLITSVALGTE HOS UNDERENTREPRENØR	15
5.8	NYE EIERE AV BEDRIFTEN	15
5.9	SAMARBEID I KONSERNER	15
5.10	EUROPEISKE SAMARBEIDSUTVALG	15
5.11	KONTAKTMØTER MED STYRET FOR EIERSELSKAPET	15
5.12	TILGANG TIL BEDRIFTENS REGNSKAP	16
5.13	HENSIKTEN MED INFORMASJONSPLIKTEN	16
5.14	BRUDD PÅ REGLENE OM INFORMASJON OG DRØFTELSE	16
KAPITTEL VI SYSSELSETTING		17
6.1	ARBEIDSTAKERNES ARBEIDSFORHOLD, OPPSIGELSE OG AVSKJED	17
6.2	BEDRIFTSANSIENNITET VED INNSKREKNINGER I ARBEIDSTOKKEN	18
6.3	OPPSIGELSESTID VED MANGLENDE INFORMASJON	18
6.4	FORTRINNSRETT TIL NYANSETTELSE ETTER INNSKREKNINGER	18
6.5	UTVIDET ARBEIDSTID FOR DELTIDSANSATTE	18
6.6	ANSATTE SOM HAR VIST UTILBØRLIG OPPTREDEN	18
KAPITTEL VII PERMITTERING		19
7.1	VILKÅR	19
7.2	PRINSIPPER.....	19
7.3	VARSEL	19
7.4	PLIKT TIL Å KONFERERE MED TILLITSVALGTE	20
7.5	PERMITTERINGSVARSELETS FORM OG INNHOLD	20
7.6	MISHOLD AV VARSLINGSFRISTER	20
7.7	PERMITTERINGSBEVIS	21
7.8	TILKNYTNING TIL ARBEIDSGIVER	21
7.9	ARBEIDSPLIKT UNDER OPPSIGELSESTID	21
7.10	ARBEIDSTAKER SOM IKKE BLIR GJENINNTATT	21
7.11	VARSEL VED INNTAK AV ANSATT MED ANNET ARBEID	21
7.12	BEDRIFTSTILLITSVALGTE	21
7.13	OPPHØR AV ARBEIDSFORHOLDET	21
KAPITTEL VIII SLUTTATTEST		21
8.1	ANSATTE SOM SLUTTER ETTER LOVLIG OPPSIGELSE	21
8.2	SLUTTATTEST ETTER AVSKJEDIGELSE	22
KAPITTEL IX SÆRAVTALER		22
9.1	SÆRAVTALERS GYLDIGHET	22
9.2	UTLØPSBESTEMMELSER FOR SÆRAVTALER	22
9.3	SÆRAVTALER SOM FØLGER TARIFFAVTALEN	22
KAPITTEL X VERNEOMBUD OG HOVEDVERNEOMBUD		22
10.1	TILRETTELEGGING AV VERNEARBEID	22
10.2	FORFLYTTING AV VERNEOMBUD	23
10.3	VERNEOMBUDENES SAMARBEID VED FLERE ARBEIDSGIVERE	23
10.4	VALG OG ANTALL VERNEOMBUD	23
10.5	KOORDINERENDE VERNEOMBUD VED ALVORLIGE ULYKKER OFFSHORE	23
10.6	VERNEOMBUDETS RETT TIL Å FORLATE ARBEIDET	23
10.7	OVERTID FOR VERNEARBEID PÅ FRITID	23
10.8	VALG AV KOORDINERENDE HOVEDVERNEOMBUD	23
10.9	KOORDINERENDE HOVEDVERNEOMBUD OG/ELLER HOVEDVERNEOMBUD PÅ HELTID/DELTID	24
KAPITTEL XI ARBEIDSMILJØUTVALG		24
11.1	ARBEIDSMILJØUTVALG GENERELT	24
11.2	REPRESENTASJON.....	24
11.3	GODTGJØRELSE VED MØTER I AMU	24
KAPITTEL XII OPPLÆRING OG PERMISJON FOR UTDANNING		24

12.1	ARBEIDSMILJØOPPLÆRING	24
12.2	KOMPETANSEUTVIKLING	25
12.3	PERMISJONER FOR UTDANNING	25
KAPITTEL XIII PERSONALARKIV OG KONTROLLTILTAK		26
13.1	REGISTRERING AV PERSONOPPLYSNINGER	26
13.2	UTFORMING AV KONTROLLTILTAK	26
KAPITTEL XIV KONTINGENTTREKK		27
14.1	KONTINGENTTREKK	27
14.2	INNHOOLD I TREKKLISTER	27
14.3	ANSVAR FOR FEIL TREKK	27
KAPITTEL XV NY TARIFFAVTALE I TARIFFPERIODEN		27
15.1	NYE BEDRIFTER I NR	27
15.2	AVVIK I FORHOLD TIL DEN TARIFFAVTALE SOM GJØRES GJELDENDE	28
15.3	TVISTENEMND	28
15.4	ENDREDE FORHOLD VED VIRKSOMHET	28
15.5	TARIFFTOMT ROM	28
15.6	BEDRIFT SOM VED INNMELDING I NR ER BUNDET AV SÆROVERENSKOMST	28
KAPITTEL XVI KONFLIKTER		28
16.1	PLASSOPPSIGELSE	28
16.2	PLASSOPPSIGELSE FOR INNRETNINGER UTENFOR NORGE	29
16.3	PLASSOPPSIGELSENS OMFANG	29
16.5	ARBEIDSSTANSENS IVERKSETTELSE	29
16.6	TRANSPORT TIL LAND UNDER ARBEIDSSTANS	29
16.7	LØNSFORHOLD UNDER ARBEIDSSTANS	29
16.8	AVSTEMNINGSREGLER OVER TARIFFORSLAG	29
KAPITTEL XVII SYMPATIAKSJONER		30
17.1	RETT TIL Å GÅ TIL SYMPATIAKSJON	30
17.2	FORHANDLINGER OG VARSEL	30
17.3	STØTTE TIL ARBEIDSTAKERE I BEDRIFTER UTENFOR NR	30
17.4	UBETINGET PLASSOPPSIGELSE	30
17.5	BETINGET PLASSOPPSIGELSE - KONFLIKT TIL VERN AV ORGANISASJONSRETTE	30
17.6	SYMPATIAKSJON SOM LEDD I BOIKOTT	30
KAPITTEL XVIII ARBEID UNDER KONFLIKT		31
18.1	AVTALER OM SIKKERHETSBEEMANNING M.M.	31
18.2	VARIGHET AV AVTALER OM SIKKERHETSBEEMANNING M.M.	31
18.3	FELLESBESTEMMELSER	31
KAPITTEL XIX FELLESBESTEMMELSER		32
19.1	TOLKNINGSTVISTER	32
19.2	PARTSFORHOLD	32
19.3	VIRKEOMRÅDE	32
19.4	VARIGHET	32
VEDLEGG I		34
<i>Protokolltilførsel av 2002 om endring av eksisterende Felleserklæring om tillitsvalgte .....</i>		<i>34</i>
<i>Protokolltilførsel av 2012 om endring av fordelingsnøkkel i Felleserklæring om tillitsvalgte .....</i>		<i>34</i>
<i>Rammeavtale om likestilling mellom kvinner og menn i arbeidslivet .....</i>		<i>35</i>

KAPITTEL I ORGANISASJONSRETTE

1.1 Organisasjonsretten

Partene anerkjenner gjensidig arbeidsgivernes og arbeidstakernes frie foreningsrett.

Et velorganisert arbeidsliv er en styrke for arbeidstakernes og arbeidsgivernes organisasjoner og for samfunnet som helhet. I kraft av å representere brede interesser ivaretar Landsorganisasjonen og arbeidsgiverorganisasjonene et samfunnsmessig helhetssyn.

For å fylle sine roller er det viktig for LO og NR å ha bred oppslutning. I Hovedavtalen og arbeidstvistloven er organisasjonenes demokratiske rettigheter nedfelt. Et sentralt prinsipp i nasjonal og internasjonal rett på arbeidsrettens område er retten for arbeidstakere og arbeidsgivere til å organisere seg og gjennom kollektive avtaler ivareta sine interesser.

For at organiserte arbeidstakere og arbeidsgivere skal sikres bred oppslutning og derigjennom fylle sin funksjon som sentrale samfunnsaktører, er det av avgjørende betydning at det i forhandlings- og konfliktsituasjoner vises respekt for organisasjonenes interesser og at ingen av partene opptrer på en måte som svekker hverandres posisjon.

KAPITTEL II FORHANDLINGSRETT OG FREDSPLIKT

2.1 Forbud mot arbeidskamp

Hvor det er tariffavtale, må arbeidsstans eller annen arbeidskamp ikke finne sted. Oppstår det tvist om forståelsen av en tariffavtale eller krav som bygger på en tariffavtale, blir saken å avgjøre av Arbeidsretten, hvis partene ikke blir enige etter reglene i pkt. 2.2 - 2.4.

2.2 Lokal tvisteløsning

All uenighet skal søkes løst på lavest mulig nivå i organisasjonen. Tvister mellom en bedrift og arbeidstakere skal søkes løst ved forhandling mellom bedriften og de bedriftstillitsvalgte. Fra disse møter skal det settes opp forhandlingsprotokoll som undertegnes av begge parter.

Protokolltilførsel.

Bestemmelsen er ikke til hinder for at møter/drøftelser kan foregå pr. telefon når det er hensiktsmessig og partene er enige om det.

2.3 Stedlige forhandlinger mellom organisasjonene

Blir en ikke enige ved forhandlinger etter pkt. 2.2, kan tariffavtalens parter, eventuelt begge hovedorganisasjoner, bli enige om å fortsette forhandlingene på stedet etter at en ansvarlig representant fra hver av organisasjonene er tilkalt.

2.4 Tvisteforhandlinger mellom hovedorganisasjonene

Blir en ikke enige ved forhandlinger etter pkt. 2.2 og 2.3, eller hvis slike forhandlinger ikke finner sted, eller hvis det gjelder en tvist mellom organisasjonene, har hver av partene plikt til å bringe tvisten inn for vedkommende forbund eller Landsorganisasjonen i Norge og Norges Rederiforbund, eller de underorganisasjoner disse bemynder.

2.5 Kontakt med den annen organisasjons medlemmer

Det er ikke adgang for hovedorganisasjonene eller deres underorganisasjoner til å tre i direkte forbindelse med den annen organisasjons medlemmer om lønns- og arbeidsforhold uten i forståelse med den annen organisasjon.

2.6 Forhandlingsmøtefrister

Forhandlingsmøte sentralt eller lokalt skal holdes så snart som mulig og senest 14 dager etter at en av partene har fremsatt skriftlig krav om det.

2.7 Forhandlingspråk

Såfremt partene ikke blir enige om noe annet skal all skriftlig kontakt mellom partene og forhandlinger hvor der føres protokoll/referat foregå på norsk. Dette er ikke til hinder for at representanter som deltar i forhandlingene kan benytte et annet språk enn norsk, men oversettelse skal da finne sted umiddelbart.

KAPITTEL III TILLITSVALGTE, ANTALL OG VALG

3.1 Plasstillitsvalgte

Ved hver arbeidsplass hvor Industri Energi har medlemmer kan det velges plasstillitsvalgte for de organiserte arbeidstakere. Det kan velges en plasstillitsvalgt for hver 15 medlem, dog minimum 3. De plasstillitsvalgte kan opprette eget gruppestyre bestående av 3 personer. I bedrifter med bare en arbeidsplass hvor Industri Energi har opprettet fagforening for angjeldende gruppe arbeidstakere velges ikke plasstillitsvalgte.

De ansatte i ressurspool/kompetansepool inngår forholdsmessig i beregningsgrunnlaget for plasstillitsvalgte på den enkelte enhet. (Eksempel: 10 medlemmer i poolen og 2 enheter, gir 5 i beregningsgrunnlaget på hver enhet). Det kan alternativt lokalt avtales valg av egne tillitsvalgte for denne gruppen arbeidstakere.

3.2 Fagforening

I bedrift eller konsern med arbeidstakere organisert i Industri Energi, uansett om virksomheten omfattes av nærværende hovedavtale, kan Industri Energi opprette en eller flere fagforening med forhandlingsrett etter kap. II.

Protokolltilførsel:

Retten til å opprette flere foreninger innen samme forbund er dekket iht. pkt. 3.2.

Partene er innforstått med at ordlyden i pkt. 3.2 kan bli en økonomisk belastning for bedriftene. Det er derfor viktig at det ikke anvendes en urimelig praktisering av bestemmelsen.

3.3 Bedriftstillitsvalgte

Foreningens styremedlemmer betraktes som bedriftstillitsvalgte.

3.4 Arbeidsutvalget

Foreningens leder, nestleder og sekretær representerer foreningen overfor bedriften og benevnes arbeidsutvalg. Foreningens leder, nestleder og sekretær representerer foreningen overfor bedriften og benevnes arbeidsutvalg. Foreningen avgjør i det enkelte tilfelle om disse skal representere foreningen enkeltvis, to eller samlet.

Ved leders fravær fungerer nestleder, eller i dennes fravær, sekretær.

Dette begrenser ikke den lokale fagforenings rett til å ha flere nestledere og sekretærer, når for eksempel sammensetningen av medlemsmassen gjør dette ønskelig. Det kan i slike tilfeller være den aktuelle sak som avgjør foreningens valg av hvilke tre som skal utgjøre arbeidsutvalget.

3.5 Studietillitsvalgt

Blant fagforeningens styremedlemmer kan det også velges en studietillitsvalgt som skal ta seg av yrkesopplæring i forståelse med bedriftsledelsen samt faglig opplysningsvirksomhet. Før opplæringstiltak settes i gang, skal studietillitsvalgte tas med på råd.

3.6 Likestillings- og sosialtillitsvalgte

Det kan også velges likestillingstillitsvalgt og sosialtillitsvalgt blant fagforeningens styremedlemmer. Hvor det velges sosialtillitsvalgt, skal denne bistå de ansatte i saker av sosial karakter som har tilknytning til forhold på bedriften/konsernet.

3.7 Fagforeningsstyrets størrelse

Fagforeningens styre skal bestå av 3 medlemmer hvor den representerer inntil 50 medlemmer, og videre ett styremedlem for hver påbegynte 50 medlemmer.

Hvor bedriften bare består av en arbeidsplass og det derfor ikke velges plasstillitsvalgte, skal fagforeningens styre bestå av 3 medlemmer når den representerer inntil 50 medlemmer, og videre ett styremedlem for hver påbegynte 15 medlemmer.

Et fagforeningsstyre skal ikke overstige 12 medlemmer.

3.8 Konsernutvalg

Hvor et konsern består av enheter som ikke dekkes av fagforeningens organisasjonsområde kan det opprettes et konsernutvalg bestående av tillitsvalgte for de enheter som utgjør konsernet. I konserner med mer enn 200 ansatte i Norge, på

norsk sokkel eller på norsk registrert innretning i utlandet og hvor LO har medlemmer, kan en av de tillitsvalgte i konsernets bedrifter velges som konserntillitsvalgt. Konserntillitsvalgt har samme rettigheter og plikter overfor konsernet som bedriftstillitsvalgte har overfor bedriften.

Protokolltilførsel.

Med konsern menes sammenslutning av juridisk og/eller administrative selvstendige enheter (f.eks aksjeselskaper og eller divisjoner) som finansielt, og delvis også administrativt og kommersielt danner enheter.

3.9 Hvem som kan være tillitsvalgt

Tillitsvalgte skal velges blant anerkjente dyktige arbeidstakere, med erfaring og innsikt i arbeidsforholdene. De skal så vel mulig velges blant arbeidstakere som har arbeidet i bedriften eller konsernet de to siste år. De tillitsvalgte skal være over 20 år.

Arbeidstakere som i særlig grad skal være arbeidsgiverens representant kan ikke velges som tillitsvalgt – så som arbeidstakere i særlig betrodd stilling som overordnet leder innenfor bedriften, som personlig sekretær for bedriftsledelsen eller som skal representere arbeidsgiveren i forhandlinger om eller ved avgjørelsen av lønns- og arbeidsvilkår for underordnet personale, kan ikke velges som tillitsvalgt for underordnet personale.

3.10 Tillitsvalgt som slutter

Hvis en plasstillitsvalgt slutter på den arbeidsplass han er valgt, opphører han å fungere som sådan. Det samme gjelder bedriftstillitsvalgt som slutter i bedriften.

3.11 Melding ved valg av tillitsvalgt

Bedriften skal innen 14 dager ha skriftlig melding om navnene på dem som er valgt som tillitsvalgte. En arbeidstaker kan ikke kreves anerkjent som tillitsvalgt før slik melding er gitt. Inntil det er mottatt melding om nyvalg, blir de tidligere valgte tillitsvalgte å anse som tillitsvalgte. Det er ikke adgang for arbeidstakere å velge andre til å opptre i stedet for de valgte tillitsvalgte i saker som sorterer under disse.

3.12 Begrepet tillitsvalgt

Hvor det i denne hovedavtale brukes begrepet "tillitsvalgt", menes tillitsvalgt i medhold av dette kapittel.

KAPITTEL IV ARBEIDSGIVER OG TILLITSVALGTE RETTER OG PLIKTER

4.1 Hovedorganisasjonenes felleserklæring om tillitsvalgte

Partene er enige om at det er av avgjørende betydning for gode forhold på arbeidsplassen at samarbeidet mellom bedriftens representanter og de tillitsvalgte foregår i rasjonelle og betryggende former og at de tillitsvalgte settes i stand til å ivareta sine oppgaver etter Hovedavtalen og gjeldende lovverk og som tillitsvalgt for sin

organisasjon på en effektiv måte. Under henvisning til dette er partene enige om at forholdene skal legges til rette for at tillitsvalgte skal få utført sitt arbeid som tillitsvalgte. I denne sammenheng skal det, dersom en av partene ønsker det, opprettes avtale om de vilkår som skal gjelde for arbeid som tillitsvalgt. Når det gjelder vilkår for tillitsvalgtarbeid etter denne bestemmelse, vises til pkt. 4.17.

Partene vil understreke betydningen av at så vel arbeidstakerne som bedriften har representanter med best mulig forutsetning for behandling av samarbeidsspørsmål. Partene vil innenfor sine medlemsområder gjennom opplysnings- og kursvirksomhet søke å dyktiggjøre sine representanter for de oppgaver som påhviler dem etter Hovedavtalen.

Protokolltilførsel 28.august 2002 til Partenes felleserklæring om tillitsvalgte:

Ved midlertidig nedbemanning på grunn av driftsinnskrenkninger i bedriften, skal de lokale parter forhandle om i hvilken grad man finner det nødvendig å endre bedriftens eksisterende tillitsvalgtopplegg. I den forbindelse skal det tas hensyn til nedbemanningens forventede varighet.

4.2 Forflytning av tillitsvalgte

Forflytning av tillitsvalgte skal bare skje når det er nødvendig av driftsmessige årsaker. Før endring finner sted, skal vedkommende tillitsvalgte og fagforeningen orienteres om endringen og årsaken til den.

Ved permanent forflytning skal vedkommende tillitsvalgt og fagforeningen orienteres om endringen og årsaken til denne minst fire uker før forflytning, slik at eventuell uenighet kan protokolleres og tas opp med Industri Energi.

4.3 Oppsigelse eller avskjed av tillitsvalgt

Oppsigelse eller avskjed av tillitsvalgte kan ikke skje uten saklig grunn. Forhold som har oppstått i forbindelse med den tillitsvalgtes legitime utførelse av tillitsvervet anses ikke å være saklig grunn. I tillegg til ansiennitet og andre grunner det er rimelig å ta hensyn til, skal det legges spesiell vekt på den spesielle stilling tillitsvalgte har i bedriften.

4.4 Tillitsvalgtes rettigheter

Arbeidstakernes tillitsvalgte i bedriften godkjennes som representanter og talsmenn for de organiserte arbeidstakere. Tillitsvalgte har rett til å ta seg av og søke ordnet i minnelighet klagemål som de enkelte arbeidstakere mener å ha overfor bedriften eller som bedriften mener å ha overfor de enkelte arbeidstakere.

4.5 Presentasjon av nyansatte

Ledelsen skal sørge for å orientere AU om nyansettelser. Bedriftens lokale representant skal snarest mulig presentere de nyansatte for den plasstillitsvalgte.

Nyansatte skal snarest mulig også presenteres for fagforeningens leder og/eller de bedriftstillitsvalgte. Dersom bedriften arrangerer møter for nyansatte skal fagforeningen gis muligheter for å presentere seg.

På anmodning skal de bedriftstillitsvalgte hver måned få utlevert en liste over ansatte innen det aktuelle overenskomstområde på bedriften. Listen skal inneholde navn, arbeidssted og ansettelsestidspunkt.

4.6 Allmannamøte og oppslag

De bedriftstillitsvalgte skal på forhånd og så tidlig som mulig orienteres om saker vedrørende arbeidsforholdene som bedriften ønsker å informere hele eller deler av arbeidsstokken om ved møte eller ved oppslag.

4.7 Bedriftstillitsvalgtes rett til å forplikte

De bedriftstillitsvalgte har rett til å forplikte arbeidstakerne i spørsmål som angår hele arbeidsstokken eller grupper arbeidstakere i den utstrekning tariffavtale ikke er til hinder for det. Det er forutsetningen at de bedriftstillitsvalgte, hvis de anser det nødvendig, legger saken frem for sine arbeidskamerater før de tar standpunkt til spørsmålet. Bedriften skal ha svar uten ugrunnet opphold.

4.8 Tillitsvalgtes og arbeidsgivers plikter

De tillitsvalgte har i likhet med arbeidsgiveren og den som overfor arbeidstakerne opptre på bedriftens vegne, plikt til å gjøre sitt beste for å vedlikeholde et rolig og godt samarbeid på arbeidsstedet. Dette gjelder således under arbeidet og under konferanser mellom bedriften og tillitsvalgt, ved avgivelse av opplysninger til egne organisasjoner, ved orientering av kolleger og ved opptreden overfor den annen parts organisasjon. Det samme gjelder under utførelse av annen funksjon som tillitsvalgt.

I likhet med arbeidsgiveren skal de tillitsvalgte påse at de plikter som påhviler partene etter tariffavtale, arbeidsreglement og gjeldende lovgivning blir fulgt i den utstrekning disse oppgaver ikke er spesielt henlagt under andre organer. Det er derfor uforenlig med arbeidsgivernes og de tillitsvalgte plikter å tilskynde eller medvirke til ulovlig konflikt. Tillitsvalgte har heller ikke adgang til å nedlegge sine verv i forbindelse med slik konflikt.

4.9 Tillitsvalgtes saksgang

Når de tillitsvalgte har noe å fremføre, skal de henvende seg direkte til arbeidsgiveren eller dennes representant på arbeidsplassen.

4.10 Bedrifts- og konserntillitsvalgtes adgang til bedriften og rett til å forlate arbeidet

De bedrifts- og konserntillitsvalgte skal ha uhindret adgang til bedriftens, arbeidsplasser/avdelinger i den utstrekning det er nødvendig for å utføre vervet som tillitsvalgt. Så langt det er mulig skal bedriften medvirke til at det gis slik adgang herunder plass på helikopter til/fra enheten. De skal gi leder for den arbeidsplassen/avdelingen de kommer til, beskjed om hvem de ønsker å snakke med. Dersom de må forlate sin arbeidsplass skal de sørge for at nærmeste overordnede får melding om årsaken.

4.11 Plasstillitsvalgtes rett til å forlate arbeidet

De plasstillitsvalgte skal også uhindret kunne utføre sitt tillitsverv. Med tillatelse fra sin nærmeste overordnede kan de i denne forbindelse forlate sin arbeidsplass.

4.12 Møter i arbeidstiden

Når de plasstillitsvalgte i forståelse med den lokale ledelse, eller de bedriftstillitsvalgte i forståelse med bedriften, er av den oppfatning at særlig viktige saker ved den enkelte arbeidsplass eller bedrift krever omgående behandling, skal det gis adgang til å holde møter i arbeidstiden uten trekk i lønn, når ikke særlig viktige arbeidsmessige hensyn hindrer det. Hvis lokal ledelse og/eller bedriften avviser en anmodning om å få holde møter som nevnt i dette punkt, kan de tillitsvalgte kreve å få skriftlig begrunnelse for avslaget.

4.13 Adgang for representanter for LO eller Industri Energi

Når representanter for LO eller Industri Energi, ønsker adgang til en arbeidsplass for å ivareta tariffmessige gjøremål, skal bedriften medvirke til at det gis slik adgang når det er mulig. Dette endrer ikke bestemmelsene i pkt. 2.5. Partene blir enige om hvem som i slike forbindelser skal anses som representanter for LO eller Industri Energi.

4.14 Tjenestefri til forhandlinger, møter, kurs, offentlige verv etc.

De tillitsvalgte i bedriften og arbeidstakere med tillitsverv innen fagorganisasjonen skal ikke nektes tjenestefrihet uten tvingende grunn når de blir innkalt til møter og forhandlinger av sin organisasjon eller skal delta i fagkurs eller annen faglig opplysningsvirksomhet, herunder også deltakelse i faglige delegasjoner eller nyttes som forelesere eller når de skal virke som kursledere ved organisasjonens faglige tillitsvalgtkurs. Det samme gjelder for ansatte som skal ivareta offentlige verv, når disse ikke kan skjøttes utenfor arbeidstiden.

Med møter og forhandlinger menes:

Forbundsstyremøter, landsstyremøter, landsmøter, kongresser, overenskomstforhandlinger og forhandlings- informasjons- og drøftelsesmøter etter Hovedavtalens Kap.II, samt styremøter, årsmøter og tillitsmannskonferanser i fagforening.

Merknad til protokollen fra Industri Energi:

"Partene legger for øvrig til grunn at tolkningene av bestemmelsene om bedriftens forpliktelse til å dekke reise-, oppholds- og lønnsutgifter samsvarer med fortolkningen av Hovedavtalene mellom SAFE og NR".

Arbeidstakere som skal utdannes til tillitsverv som nevnt foran, skal også i rimelig utstrekning gis tjenestefrihet når de skal delta i fagkurs eller annen faglig opplysningsvirksomhet. Forespørsel om tjenestefrihet i henhold til forannevnte bestemmelser skal rettes til bedriftens ledelse så tidlig som det etter omstendighetene er mulig.

Merknad 2006:

Det gis rett til permisjon for skolering i styrearbeid av inntil en ukes varighet av ansattes representanter i bedriftens styre iht. aksjeloven / offshorestyre. Den valgte representant skal ha dekket tapt arbeidsfortjeneste i forbindelse med kurs godkjent av bedriften.

Merknad:

Partene understreker så sterkt de kan viktigheten av at slike forespørsler tas opp med bedriften så tidlig som mulig for at blant annet vikar skal kunne fremskaffes.

Alle tillitsvalgte må ta tilbørlig hensyn til at virksomheten ikke lider skade og at maskiner ikke blir stoppet i sin regulære drift.

4.15 Permisjon for å ta tillitsvern i fagorganisasjonen

I bedrifter hvor forholdene ligger til rette for det, gis arbeidstakere som blir valgt til eller ansatt i et lønnet tillitsvern i fagorganisasjonen rett til permisjon uten lønn for den tid man er valgt.

4.16 Partenes representasjon ved forhandlinger

Til forhandlinger med tillitsvalgte kan arbeidsgiveren møte enten selv eller ved stedfortreder som han utpeker innen bedriftsledelsen. Arbeidsgiveren eller hans stedfortreder kan tilkalle andre av bedriftsledelsen for å ta del i forhandlingene. De tillitsvalgte kan tilkalle representanter fra de berørte arbeidstakere, og konserntillitsvalgte i saker av konsernmessig karakter. Der det bare er én tillitsvalgt, eventuelt bare én tilstede, kan vedkommende i tillegg ta med en annen arbeidstaker til forhandlinger.

4.17 Arbeidsforhold og godtgjørelse for tillitsvalgte

Vilkårene for tillitsvalgtarbeid avpasses etter arbeidets omfang. Ved drøftelser etter dette avsnitt tas det hensyn til arbeidsplassens muligheter, bedriftens størrelse, struktur, driftsform, tekniske karakter, informasjons- og kommunikasjonsteknologiske utrustning, organisasjonstilslutning, tariffområder e.l.

Tillitsvalgte skal ha adgang til informasjons- og kommunikasjonsmessig utrustning i det omfang som er vanlig på arbeidsplassen. På innretninger der Industri Energi har mer enn 50 medlemmer skal det dersom det er praktisk mulig, og etter nærmere avtale tilrettelegges for en egen arbeidsplass/kontorplass for de plasstillitsvalgte. Slik arbeidsplass kan deles med andre grupperinger om bord, dog slik at de Industri Energi-tillitsvalgte som minimum skal ha eget låsbart skap til disposisjon. Hvis fagforeningens størrelse tilsier tillitsvalgte på hel-/deltid, skal foreningen gis eget kontor i land, og som er utstyrt i samsvar med vanlig standard i bedriften.

De tillitsvalgte skal få nødvendig tid til å utføre sine oppgaver i henhold til Hovedavtalen innenfor ordinær arbeidstid uten tap av inntekt.

Tillitsvervet skal ikke føre til at den tillitsvalgte i hel-/deltid får en lavere inntekt (herunder overtid, og nattillegg, kurs- og møtegodtgjørelse, samt faste og variable tillegg etter tariffavtalen) enn det som er gjennomsnittet for den best betalte halvdel i gruppen av arbeidstakere på den innretningen den tillitsvalgte kommer fra. Ved beregning av

gjennomsnittsinntekt skal det for de som benytter arbeidstidsordning med 1.460 timer pr. år som regulativlønn legges til 8,35 % på lønnsatsene.

Dersom en tillitsvalgt ønsker det skal det opprettes avtale om at man i stedet skal legge følgende ordning til grunn; Tillitsvervet skal ikke føre til at den tillitsvalgte i hel-/deltid får en lavere inntekt (regulativlønn basert på 1.460 timer pr. år med tillegg av 7 % på lønnsatsene). Tap av overtid samt godtgjørelse for merarbeid kompenseres med et tillegg på minimum 12 %.

Tillitsvalgte i hel/deltid skal når de arbeider på land selv kunne disponere sin arbeidstid. De skal dog ha en årlig arbeidstid tilsvarende bedriftens landadministrasjon med mindre bedriften og de tillitsvalgte blir enige om noe annet.

Ved møter mellom representanter for bedriften og de tillitsvalgte samt for andre oppgaver den tillitsvalgte har i henhold til Hovedavtalen, og som faller innenfor deres arbeidstid, gis fri uten tap av inntekt. Når slike møter faller på offshoreansattes fritid og i friperioder betales minimum i henhold til pkt. 9.2 i overenskomst for flyttbare innretninger på norsk kontinentalsokkel. Bedriften betaler i slike sammenhenger transportutgiftene i forbindelse med nødvendig reise fra og til arbeidssted og/eller den enkeltes hjemsted. Dersom møtet legges slik at overnatting er nødvendig, skal bedriften dekke nødvendig kost og losji. Ved inngåelse eller fornyelse av en lokal avtale på bedriften om tillitsvalgtarbeid, er det anledning til i denne å avtale at det ikke skal utbetales overtidstillegg som fastsatt i nevnte pkt. 9.2. for tillitsvalgte som møter på årsmøter og tillitsvalgtkonferanser på sin fritid.

For minimum 4 styremøter i fagforeningen pr. år gis styremedlemmene fri og godtgjøres i henhold til ovennevnte.

Etter samme regler kan fagforening som organiserer ansatte som har sitt arbeid på innretning, avholdet ett 2-dagers årsmøte og en 2-dagers tillitsvalgtkonferanse i løpet av året. Til årsmøte og tillitsvalgtkonferansen møter fagforeningens styremedlem og de plasstillitsvalgte. Innenfor denne rammen av møteberettigete kan fagforeningen velge å innkalle unge medlemmer i stedet. Alternativt kan fagforeningen velge å bytte ut en av de to nevnte møte/konferanse med en konferanse for unge medlemmer.

Dersom en av partene forlanger det skal det føres lokale forhandlinger om vilkår og eventuelt dekning av merutgifter for tillitsvalgtarbeid ut over hva som her er nevnt, herunder spørsmål om hel/deltid for tillitsvalgte.

Tillitsvalgte på heltid/deltid skal ha rett til å vende tilbake til sin tidligere stilling når de slutter som tillitsvalgt. Ved tilbakeføring til tidligere stilling skal bedriften og den tillitsvalgte i samarbeid tilrettelegge for eventuell nødvendig kvalifisering i tråd med den utvikling som har vært i stillingen i perioden. Ansiennitet og lønn skal beregnes som om de var i sin stilling i hele perioden de virket på heltid/deltid. Tillitsvalgte på heltid/deltid skal også ut fra erfaring, kompetanse og ansiennitet vurderes på lik linje med andre ansatte ved ansettelse av personell (opptrykk) til høyere stilling. En slik vurdering skal skje på årlig basis.

For tillitsvalgt som følger disponibelplan skal det opprettes egen avtale som ivaretar intensjonene i ovennevnte.

For konserntillitsvalgt skal det settes opp egen avtale vedrørende rettigheter og plikter som ikke reguleres i denne Hovedavtale. Avtalen kan blant annet inneholde bestemmelser om ansettelsesforhold, arbeidsgiveransvar, lønnsforhold og valg/valgperiode.

4.18 Arbeidsgivers representant på arbeidsplassen

Bedriftens øverste leder på arbeidsplassen er bedriftens representant som tillitsvalgte kan henvende seg til når annet ikke er meddelt. Hvis øverste leder eller utnevnt representant ikke umiddelbart kan ta stilling til henvendelsene fordi han vil foreta nærmere undersøkelser, skal han foreta disse umiddelbart.

4.19 Arbeidsgivers representant i bedrift/konsern

I bedrift/konsern som består av flere arbeidsplasser skal det også utnevnes en representant fra den sentrale ledelsen i bedriften som forbindelse mellom arbeidsgiver og de bedriftstillitsvalgte. Bedriften skal gi leder for den lokale forening skriftlig meddelelse om navnet på denne.

4.20 Forhandlingsfullmakter

Bedriftens og arbeidstakernes representanter skal ha fullmakt til å føre reelle forhandlinger, jfr. pkt. 4.4 og pkt. 4.19 ovenfor.

4.21 Tillitsvalgte eller arbeidsgivers representant som gjør seg skyldig i grovt brudd på hovedavtalen

Hvis en tillitsvalgt gjør seg skyldig i grovt brudd på sine plikter etter hovedavtalen, kan NR overfor LO eller Industri Energi kreve at vedkommende fratrer som tillitsvalgt. I tilfelle LO og/eller Industri Energi ikke innrømmer berettigelsen av kravet, avgjøres tvisten av Arbeidsretten. Hvis en tillitsvalgt etter dette må fratre, har arbeidstakerne plikt til straks å velge ny tillitsvalgt.

Er det arbeidsgiverens representant som har gjort seg skyldig i grovt brudd på hovedavtalen, kan LO eller Industri Energi overfor NR kreve at vedkommende fratrer som arbeidsgiverens representant overfor arbeidstakerne. I tilfelle NR ikke innrømmer berettigelsen av kravet, avgjøres tvisten av Arbeidsretten. Dersom vedkommende må fratre som arbeidsgiverens representant overfor arbeidstakerne, har arbeidsgiveren plikt til straks å utpeke ny representant. Dette endrer ikke plattformsjefens ansvar og myndighet etter gjeldende lovgivning.

KAPITTEL V SAMARBEIDSFORHOLD

5.1 Målsetting

Partene har i denne avtalen utformet bestemmelser som tar sikte på å legge forholdene til rette for et samarbeid mellom bedriften og arbeidstakerne. For arbeidstakerne samlet og det enkelte menneske er det av den største betydning at samfølelsen mellom den ansatte og bedrift er sterk og levende og dette er også en nødvendig forutsetning for en effektiv virksomhet. For å oppnå en slik samfølelse er det viktig å ha hensiktsmessige

former for drøftelse av felles problemer og for gjensidig orientering om de spørsmål som er av interesse for bedriften og for dem som er ansatt i den.

Gjennom medinnflytelse og samarbeid skal arbeidstakerne ved sin erfaring og innsikt være med på å øke effektiviteten, nedsette driftsomkostningene, bedre konkurransevnen, redusere belastningen på det ytre miljø og innenfor gjeldende offentlige bestemmelser utforme en mer tilfredsstillende arbeidsplass og en arbeidsorganisasjon som både er effektiv og som møter menneskets behov for selvutvikling. Dermed er de også med på å skape de økonomiske forutsetninger for bedriftens fortsatte utvikling og for trygge og gode arbeidsforhold til beste for såvel bedriftene som for arbeidstakerne.

For den enkelte bedrift er det av den største betydning at partene i drøftelser finner frem til praktiske former for medbestemmelse og medinnflytelse i samsvar med intensjoner og bestemmelser i det offentlige lov- og forskriftsverk og i avtaleverket.

5.2 Regelmessig orientering av ansatte

Bedriftens ledelse skal holde arbeidstakerne regelmessig orientert om forhold som har umiddelbar sammenheng med deres arbeidsplass og den daglige drift.

5.3 Etablering av arbeidsgrupper etc.

Ved etablering av arbeids-, prosjekt- og styringsgrupper som ikke er en fast del av organisasjonsformen, skal de berørte ansatte sikres reell innflytelse. Tillitsvalgte skal sikres reell innflytelse på gruppens sammensetning og mandat.

De tillitsvalgte utpeker selv de ansattes representant(er) blant de berørte ansatte.

5.4 Samarbeid om tiltak for yrkeshemmede

Arbeidsgiver skal samarbeide om tiltak etter arbeidsmiljøloven § 13 nr. 5 med den yrkeshemmede og - hvis denne samtykker - med de tillitsvalgte og eventuelt attføringsutvalg i bedriften.

5.5 Drøftelser og møter vedrørende forhold ved bedriften

Bedriftens ledelse skal så tidlig som mulig drøfte med fagforeningens arbeidsutvalg spørsmål som vedrører bedriftens økonomiske og driftsmessige stilling og utvikling, forhold som har umiddelbar sammenheng med arbeidsplassen og den daglige drift, bruk av innleid arbeidskraft, utsetting av arbeid, og de alminnelige lønnsforhold ved bedriften. Videre skal bedriften drøfte med arbeidsutvalget omlegginger som er av viktighet for arbeidstakerne og deres arbeidsforhold, herunder viktige endringer i produksjonsopplegg og metoder, sysselsettingsspørsmål, herunder planer om utvidelser og innskrenkninger, fusjon, fisjon, helt eller delvis salg av virksomhet, nedleggelse eller rettslig omorganisering.

5.6 Månedlige møter

Slike møter jmf. pkt. 5.5, skal holdes så tidlig så mulig og minst 1 gang i måneden hvis det ikke er enighet om noe annet, og for øvrig når de tillitsvalgte ber om det.

5.7 Informasjon til tillitsvalgte hos underentreprenør

Bedriften skal også se til at tillitsvalgte hos eventuelle underentreprenører får tilsvarende informasjon jmf. pkt. 5.5.

5.8 Nye eiere av bedriften

Bedriftens ledelse skal sørge for møte mellom de tillitsvalgte og de nye eiere om overdragelse og om tariffavtalen fortsatt skal gjelde. Vurderer bedriften å nedlegge virksomheten, skal mulig videre drift, herunder om de ansatte vil overta virksomheten drøftes med arbeidsutvalget i fagforeningen.

Ved eierskifte i aksjeselskap skal ledelsen straks den får sikker kunnskap om det, informere tillitsvalgte såfremt erververen overtar mer enn 1/10 av aksjekapitalen eller aksjer som representerer mer enn 1/10 av stemmene i selskapet, eller blir eier av mer enn 1/3 av aksjekapitalen eller aksjer som representerer mer enn 1/3 av stemmene. Ledelsen skal medvirke til at nye eiere så raskt som mulig orienterer de ansatte om sine planer.

5.9 Samarbeid i konserner

Hvis planer om utvidelser, innskrenkninger eller omlegginger også kan få vesentlig betydning for sysselsettingen i bedrifter innen konsern, skal konsernledelsen så tidlig som mulig drøfte disse spørsmål med et koordinerende utvalg av tillitsvalgte i konsernet, uten hensyn til om bedriftene er bundet av felles overenskomst. Konsernledelsen kan tilkalle representanter for ledelsen innen de bedrifter saken gjelder. Slike drøftelser skal også finne sted om spørsmål som gjelder konsernets økonomiske og produksjonsmessige stilling og utvikling.

Representanter for arbeidstakerne skal gis mulighet for å fremme sine synspunkter før konsernledelsen treffer sine beslutninger. I de tilfelle konsernledelsen ikke finner å kunne ta hensyn til arbeidstakerrepresentantene anførsler, skal den grunnngi sitt syn. Fra konferanser skal det settes opp protokoll som undertegnes av begge parter.

Industri Energi og NR understreker betydningen av et anstendig og bærekraftig arbeidsliv. Partene viser i denne forbindelse til de prinsipper OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og FNs Global Compact bygger på. Aktuelle bedrifter oppfordres til å legge slike prinsipper til grunn for sin virksomhet hjemme og ute.

5.10 Europeiske samarbeidsutvalg

Partene er også enige om at det i foretak eller konserner med virksomhet i flere land er behov for kontakt og samarbeidsordninger. Det vises her til det enhver tid gjeldende regelverket om europeiske samarbeidsutvalg m.v.

5.11 Kontaktmøter med styret for eierselskapet

I bedrift som eies av selskap (aksjeselskap, andelslag mv.) skal det - med mindre partene er enige om en annen ordning - holdes kontaktmøte mellom styret og de tillitsvalgte når det ytres ønske om det. Møtene skal styrke samarbeid og tillit ved å

drøfte spørsmål av interesse for bedriften og arbeidstakerne og gi de tillitsvalgte anledning til å fremføre sine synspunkter direkte overfor eierens representanter i styret. Flest mulig styremedlemmer og tillitsvalgte bør være med. Bedriftens leder eller dennes stedfortreder deltar i møtene og innkaller og arrangerer disse. Møtene skal ikke gripe inn i reglene for behandling av tvister, jfr. kap. II. Fra møtene settes opp notat som undertegnes av partene.

5.12 Tilgang til bedriftens regnskap

Bedriftens regnskap skal forelegges de tillitsvalgte på forespørsel. Årsoppgjøret skal forelegges de tillitsvalgte straks det er fastsatt. De tillitsvalgte skal videre gis innsyn i forhold som vedrører bedriftens økonomiske situasjon i den grad de tillitsvalgte har bruk for slik informasjon for å ivareta medlemmenes interesser. Ved innføring av lønnssystemer i bedrifter som forutsetter innsikt i økonomiske forhold som har betydning for systemet, skal de tillitsvalgte ha innsyn som muliggjør dette. Det samme gjelder lønnssystem som bygger på arbeidsvurdering. Her skal de tillitsvalgte være med når kriteriene i et slikt system utarbeides. Dersom de tillitsvalgte ønsker å benytte ekstern rådgiver, skal bedriftens ledelse informeres om dette. Tillitsvalgte kan ta opp om bedriften helt eller delvis skal dekke utgiftene. Benytter de tillitsvalgte i forståelse med bedriften rådgiver ved gjennomgang av regnskaper, årsoppgjør mv. skal vedkommende ha adgang til nødvendig materiale og informasjon. Får rådgiver adgang til konfidensielle opplysninger, skal de ikke anvendes utenom oppdraget.

Protokolltilførsel:

Med regnskaper menes regnskap som er pålagt oversendt myndigheter og/eller aksjonærer. Bedriften kan om nødvendig pålegge de bedriftstillitsvalgte taushetsplikt om opplysninger som de har fått om bedriftens økonomiske situasjon etter pkt. 5.12, 2. punktum. Slik taushetsplikt gjelder også i forhold til den tillitsvalgtes medlemmer.

5.13 Hensikten med informasjonsplikten

Partene viser til at informasjonsplikten etter det dette kapittel bygger på de ansattes naturlige krav på å få en orientering om sin fremtidige arbeidssituasjon, og deres tillitsvalgtes mulighet til å ivareta deres interesser i denne forbindelse. Hovedorganisasjonene vil derfor påpeke nødvendigheten av at partene i det enkelte bedrift tar denne informasjonsplikten alvorlig.

5.14 Brudd på reglene om informasjon og drøftelser

Hovedorganisasjonene understreker viktigheten av at Hovedavtalens bestemmelser om informasjon og drøftelser overholdes. Partene har derfor funnet det hensiktsmessig å etablere et regelverk som ivaretar dette.

Ved grovt brudd på reglene om informasjon og drøftelser i Hovedavtalens Kap. V, pkt. 5 – 9 kan det ilegges bot etter bestemmelsene i denne paragraf. Dersom de tillitsvalgte mottar konfidensiell informasjon etter reglene i Kap. V, pkt. 5 – 9 skal grove brudd på de tillitsvalgtes lojalitetsplikt behandles etter reglene i denne paragraf.

Dersom det gjøres gjeldende at det foreligger grovt brudd som nevnt i 2. avsnitt, skal partene følge de saksbehandlingsregler som fremgår av Hovedavtalens Kap. 2.

Dersom partene har sluttført forhandlingene etter Hovedavtalens Kap. 2, og det er uenighet om det foreligger et brudd som nevnt i 2. avsnitt, kan organisasjonene innen 1 måned etter forhandlingenes avslutning bringe tvisten inn for den nemnd som er omhandlet i 6. avsnitt.

Dersom det gjennom enighet er på det rene at det foreligger et grovt brudd i henhold til disse bestemmelser, kan partene bli enige om hvilke sanksjoner dette skal medføre. Blir partene ikke enige om sanksjoner, kan en av partene bringe tvisten inn for sanksjonsnemnda i henhold til 6. avsnitt nedenfor.

Partene skal i fellesskap oppnevne en nemnd bestående av fem medlemmer. Partene oppnevner to medlemmer hver. Nemndas leder oppnevnes av Riksmeklingsmannen.

Regler for saksbehandlingen fastsettes av nemnda .

Nemnda skal grunngi sin avgjørelse og kan ilegge en bot. Ved fastsettelse av botens størrelse skal det legges vekt på utvist skyld, bruddets grovhet, økonomisk evne og forholdene ellers. Det skal videre legges vekt på om den innklagede har rettet opp eller forsøkt å rette opp det påståtte grove brudd. Boten kan ikke overstige kr 300.000,-.

Nemnda avgjør saken med endelig virkning.

Nemndas funksjonstid er tilsvarende hovedavtaleperioden.

Boten skal tilfalle hovedorganisasjonenes opplysnings- og utviklingsfond og deles med en halvdel på hver.

Bestemmelsene i denne paragraf innebærer ingen innskrenkning i partenes adgang til å kreve erstatning for økonomisk tap for øvrig.

Protokolltilførsel:

Partene er enige om at dette punkt er innført som en prøveordning i hovedavtalens avtaleperiode, og at partene før utløpet av avtaleperioden skal evaluere erfaringene med bestemmelsene.”

KAPITTEL VI SYSSELSETTING

6.1 Arbeidstakernes arbeidsforhold, oppsigelse og avskjed

Før bedriften treffer sine beslutninger i saker som angår arbeidstakernes sysselsetting og arbeidsforhold, skal dette drøftes med de tillitsvalgte.

I de tilfeller bedriftsledelsen ikke finner å kunne ta hensyn til de tillitsvalgtes anførsler, skal den grunngi sitt syn. Fra konferansene skal det settes opp protokoll som undertegnes av begge parter.

I saker som omfattes av dette punkt skal arbeidsutvalget informeres om årsaken til disposisjonen og de juridiske, økonomiske og arbeidsmessige konsekvenser disposisjonen antas å innebære for arbeidstakerne.

Før arbeidsgiver beslutter å si opp eller avskjedige arbeidstaker, skal saken hvis praktisk mulig drøftes med arbeidstakeren og med den tillitsvalgte med mindre arbeidstakeren ikke ønsker det. Oppsigelse i forbindelse med innskrenkning skal under enhver omstendighet drøftes med de tillitsvalgte. Partene er enige om at arbeidstakere som innkalles av bedriften kan ta med seg tillitsvalgt, jf § 4-4, 2. setning.

Ledige og nyopprettede stillinger som skal utlyses eksternt, skal normalt også kunngjøres internt på en slik måte at de ansatte i bedriften gis anledning til å søke.

6.2 Bedriftsansiennitet ved innskrenkninger i arbeidsstokken

Ved oppsigelse på grunn av innskrenkninger/omlegginger skal bedriftsansiennitet under ellers like forhold følges. Hvis bedriften i forbindelse med innskrenkninger i arbeidsstyrken finner grunn til å fravike ansienniteten og de tillitsvalgte er av den oppfatning at dette ikke er saklig begrunnet, kan spørsmålet bringes inn for forhandlinger mellom organisasjonene. Hvis de tillitsvalgte innen 3 dager etter konferansen er holdt krever forhandlinger, utstår de omtvistede oppsigelser inntil det har vært forhandlet mellom organisasjonene.

6.3 Oppsigelsestid ved manglende informasjon

Er informasjonsplikten etter kapittel V og VI ikke oppfylt i forhold til hva som er relevant for oppsigelsen, har arbeidstaker som sies opp rett til 2 måneders vanlig fortjeneste fra og med den dag de tillitsvalgte ble informert om oppsigelsen selv om fratreden skjer på et tidligere tidspunkt. Har arbeidstaker som sies opp lenger oppsigelsesfrist enn 1 måned til slutten av en kalendermåned, har vedkommende rett til minst 3 måneders lønn (vanlig fortjeneste).

6.4 Fortrinnsrett til nyansettelse etter innskrenkninger

Ved ansettelse av nye arbeidstakere i det første året etter at det er gjennomført innskrenkninger, skal de arbeidstakere som måtte fratre ha fortrinnsrett til ansettelse med mindre det foreligger saklig grunn til å fravike dette, slik som fastsatt i lovgivningen. Tidligere opparbeidet tjenestearsiennitet bibeholdes. Ved fravik skal det på forhånd konfereres med de tillitsvalgte.

6.5 Utvidet arbeidstid for deltidsansatte

Når bedriften har behov for mer arbeidskraft, skal den også ta i betraktning at enkelte deltidsansatte kan ha ønske om utvidet arbeidstid.

6.6 Ansatte som har vist utilbørlig opptreden

Arbeidstakere har ikke plikt til å arbeide sammen med eller under ledelse av personer som har vist slik utilbørlig opptreden at de etter alminnelig oppfatning i arbeidslivet eller samfunnslivet for øvrig bør kunne kreves fjernet. Dersom slike forhold oppstår skal det

snarest opptas drøftelser mellom partene. Fører disse drøftelsene ikke til enighet, må arbeidsstans eller annen form for arbeidskamp ikke finne sted, men tvisten skal behandles videre i samsvar med reglene i kap. II.

KAPITTEL VII PERMITTERING

7.1 Vilkår

Permittering kan foretas:

- a) Når partene har truffet avtale om det i samsvar med pkt. 4.7.
- b) Når ulike naturomstendigheter eller andre uforutseelige hendinger nødvendiggjør at driften helt eller delvis må innstilles.
- c) Når bedriften mangler beskjeftigelse og for så vidt tilfellet ikke omfattes av b), samt ved skip eller innretnings verkstedopphold av over 30 dagers varighet.
- d) Når konflikt som omfatter en del av bedriftens arbeidstakere medfører at andre arbeidstakere ikke kan sysselsettes på rasjonell måte.
- e) Når saklig grunn ellers gjør det nødvendig for bedriften

7.2 Prinsipper

Under ellers like forhold foretas permitteringer etter ansiennitet i bedriften innen det enkelte tariffområdet på norsk sokkel. Denne bestemmelse er ikke til hinder for bruk av rullerende permittering.

Bedrifter som innen samme tariffområde på norsk sokkel har flere innretninger, eventuelt har oppdrag på flere innretninger, skal omplassere ansatte til de andre innretningene, om nødvendig til fortrenghet for ansatte med kortere ansiennitet på de andre innretningene.

Dette gjelder ikke dersom bedriften på permitteringstidspunktet sannsynliggjør at permitteringstiden vil bli av kortere varighet enn 12 uker. I slike tilfeller kan permittering iverksettes på angjeldende innretning alene. Dersom det på et senere tidspunkt viser seg at permitteringstiden likevel vil bli av lengre varighet enn 12 uker, skal bedriften, med mindre partene blir enige om noe annet, umiddelbart omplassere permitterte med lengst ansiennitet, om nødvendig til fortrenghet for ansatte med kortere ansiennitet på de andre innretningene.

7.3 Varsel

Ved permitteringer skal det gis 14 dagers skriftlig varsel pr. rekommandert brev til de enkelte arbeidstakere, med mindre de tillitsvalgte og bedriften blir enige om en annen hensiktsmessig ordning, f.eks. varsel ved oppslag på lett synlig sted på arbeidsplassen. Varselfristen regnes fra kl. 2400 den dag varselet gis. Ved permittering i henhold til pkt. 7.1 b), skal dog varselet være 2 dager.

Den under dette punkts første avsnitt nevnte frist kommer ikke til anvendelse dersom avtale eller arbeidsreglement gir adgang til å bruke kortere varsel.

Fristen gjelder heller ikke ved permittering som skyldes konflikt i annen bedrift eller tariffstridig konflikt i eget bedrift. Også i disse tilfeller plikter dog bedriften å gi det varsel som er mulig.

Ved ulegitimert fravær av et slikt omfang at det fratrar bedriften muligheten av å beskjeftige arbeidstakere på en økonomisk forsvarlig måte på samme arbeidsplass eller med et annet arbeid i bedriften, skal den under dette punkts første avsnitt nevnte frist heller ikke komme til anvendelse.

7.4 Plikt til å konferere med tillitsvalgte

Før det gis varsel om permittering, skal det konfereres med de tillitsvalgte i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel. Fra konferansen skal det settes opp protokoll som undertegnes av begge parter. Det samme gjelder dersom bedriften ved gjeninntagelse etter permittering vil følge andre regler enn de som ble fulgt ved permitterings iverksettelse.

Når det etter reglene i punkt 7.3 første avsnitt skal gis arbeidstakerne en frist før permitteringen settes i verk, begynner fristen først å løpe etter at slik konferanse er holdt.

7.5 Permitteringsvarselets form og innhold

Varslet skal angi permitteringstidens begynnelse (jf. dog bestemmelsene om betinget varsel) og sannsynlige lengde. Dersom dette ikke er mulig, skal det fastsettes et tidspunkt hvor behovet for fortsatt permittering tas opp til drøftelse med de tillitsvalgte. Dette skal minst skje hver annen måned.

Merknad:

Partene viser til at permitteringsinstituttet bygger på en forutsetning om forbigående varighet. Partene understreker derfor nødvendigheten av at bedriften og de tillitsvalgte fortløpende vurderer om vilkårene for fortsatte permitteringer er til stede, eller om det må gjennomføres oppsigelser.

Varsel i forbindelse med konflikt ved bedriften (pkt. 7.1 d)) skal så langt råd er angi hvilke arbeidstakere som vil bli berørt av den eventuelle permittering, og de enkelte arbeidstakere som permitteres skal få bestemt underretning så lang tid forut som mulig.

7.6 Mishold av varslingsfrister

Hvis bedriften iverksetter permittering uten å overholde de varselfrister som er nevnt i pkt. 7.3 første avsnitt skal den betale arbeidstakerne vanlig fortjeneste til varselfristens utløp.

7.7 Permitteringsbevis

Når arbeidstakere blir permittert, skal de på anmodning få skriftlig bevis fra arbeidsgiveren. Beviset skal angi grunnen til permittering og der det er mulig, permitteringstidens begynnelse og sannsynlige lengde.

7.8 Tilknytning til arbeidsgiver

Når arbeidstakere i samsvar med disse bestemmelser er permittert, er de fortsatt knyttet til bedriften og har rett og plikt til å begynne i bedriften igjen så lenge arbeidsforholdet ikke er formelt oppsagt etter ellers gjeldende regler.

7.9 Arbeidsplikt under oppsigelsestid

Bringer bedriften arbeidsforholdet til opphør i permitteringstiden, plikter arbeidstakeren å utføre arbeid for bedriften i denne tid med mindre det er inngått ny arbeidsavtale som er til hinder for dette. Faller arbeidsplikten av denne grunn bort, bortfaller betaling for oppsigelsestiden.

7.10 Arbeidstaker som ikke blir gjeninntatt

Blir en arbeidstaker, hvis arbeidsforhold ikke er sagt opp i permitteringstiden, ikke gjeninntatt etter permitteringstidens utløp, plikter bedriften å betale vedkommende lønn for gjeldende oppsigelsestid. Dersom en arbeidstaker som er permittert ut over 3 måneder og inntil videre sier opp for å gå over i annet arbeid, kan han fratruke uten oppsigelsesfrist.

7.11 Varsel ved inntak av ansatt med annet arbeid

Arbeidstaker som har annet arbeid i permitteringsperioden skal gis minst 5 dagers varsel før gjeninntakelse.

7.12 Bedriftstillitsvalgte

Ved permitteringer skal de bedriftstillitsvalgte anses å ha lengst ansiennitet i relasjon til pkt. 7.2.

7.13 Opphør av arbeidsforholdet

Reglene i kapittel 7 er ikke til hinder for at arbeidsgiveren eller arbeidstakeren bringer arbeidsforholdet til opphør etter ellers gjeldende regler.

KAPITTEL VIII SLUTTATTEST

8.1 Ansatte som slutter etter lovlig oppsigelse

Når en arbeidstaker forlater en bedrift etter lovlig oppsigelse enten det skjer etter eget ønske eller han blir oppsagt, uansett av hvilken grunn, skal han ha en attest for hvor lenge han har arbeidet i bedriften i henhold til gjeldende lovgivning. Hvis arbeidstakeren

krever det, skal det i attesten dessuten opplyses hvilke arbeidsoppgaver han har hatt i bedriften.

8.2 Sluttattest etter avskjedigelse

Arbeidstaker som blir avskjediget har også rett til sluttattest, men arbeidsgiveren kan da uten nærmere angivelse anføre på attesten at arbeidstakeren er avskjediget. Hvis arbeidstakeren ønsker det, skal arbeidsgiver i så fall først konferere med de tillitsvalgte.

KAPITTEL IX SÆRAVTALER

9.1 Særavtalers gyldighet

Skriftlige særavtaler om lønns- eller arbeidsvilkår inngått mellom bedriftsledelsen og arbeidstakernes representanter, binder partene inntil de ved skriftlig oppsigelse er brakt til utløp. Dette gjelder dog ikke hvis særavtalen er i strid med den tariffavtale som på organisasjonsmessig måte er opprettet for bedriften.

9.2 Utløpsbestemmelser for særavtaler

En særavtale kan når som helst sies opp til utløp med minst 1 - en - måneds varsel hvor det ikke i særavtalen eller tariffavtalen er fastsatt noe annet. Det forutsettes at det har vært ført forhandlinger før oppsigelse finner sted, eventuelt at forhandlinger er krevet og ikke kommet i stand innen 14 dager.

9.3 Særavtaler som følger tariffavtalen

Særavtaler som det er avtalt eller forutsatt skal gjelde så lenge bedriftens tariffavtale løper, gjelder videre for neste tariffperiode, dersom man ved en tariffrevisjon ikke er blitt enig om at særavtalen skal falle bort eller endres.

Har særavtalen samme varighet som bedriftens tariffavtale, kan det i tariffperioden kreves lokale forhandlinger om revisjon av særavtalen. Oppnås ikke enighet kan saken bringes inn for organisasjonene etter Hovedavtalens pkt. 2.3 og 2.4. Oppnås fortsatt ikke enighet kan hver av de lokale parter med samme oppsigelsestid som for tariffavtalen bringe særavtalen til opphør ved tariffavtalens utløpstid.

Arbeidstvistlovens § 6 nr. 3, siste ledd, gjelder tilsvarende ved oppsigelse av særavtale som følger bedriftens tariffavtale. De lønns- og arbeidsvilkår som følger av særavtalen gjelder derfor så lenge forhandling og mekling om ny tariffavtale pågår.

KAPITTEL X VERNEOMBUD OG HOVEDVERNEOMBUD

10.1 Tilrettelegging av vernearbeid

Vernearbeidet skal organiseres og drives i samsvar med bestemmelsene i gjeldende lov med tilhørende forskrifter. Forholdene skal legges til rette for de valgte verneombud slik at lovens intensjoner blir etterlevd.

10.2 Forflytting av verneombud

Forflytning av verneombud skal bare skje når det er nødvendig av driftsmessige årsaker. Før endringen finner sted, skal vedkommende verneombud orienteres om endringen og årsaken til den.

Ved permanent forflytning skal vedkommende verneombud og fagforeningen orienteres om endringen og årsaken til denne minst fire uker før forflytning, slik at eventuell uenighet kan protokolleres og tas opp med Industri Energi.

10.3 Verneombudenes samarbeid ved flere arbeidsgivere

Verneombudene for rederi-, operatør-, entreprenør-, og underentreprenørbedrifter skal samarbeide når det gjelder løsningen av problemer der flere arbeidsgivere er involvert. Denne bestemmelsen hverken avløser eller griper inn i verneombudets rettigheter eller ansvar etter loven og/eller forskriftene.

10.4 Valg og antall verneombud

Vedrørende antall, tilstedeværelse og valg av verneombud og hovedverneombud vises til lovgivningen.

10.5 Koordinerende verneombud ved alvorlige ulykker offshore

I tilfelle alvorlige ulykker offshore, og dersom ulykken er av en slik art at offentlige myndigheter finner det nødvendig å gå offshore, skal koordinerende hovedverneombud kontaktes så tidlig som mulig og gis høy prioritet med hensyn til transport til ulykkesstedet.

10.6 Verneombudets rett til å forlate arbeidet

Verneombudene har uhindret adgang til sitt verneområde. Må vedkommende forlate arbeidsplassen, skal den nærmeste overordnede underrettes på forhånd eller snarest mulig.

10.7 Overtid for vernearbeid på fritid

Verneombud skal ha overtidssbetaling i samsvar med gjeldende overtidssatser når de må påta seg vernearbeid utenfor ordinær arbeidstid. Dette gjelder ikke opplæringskurser.

10.8 Valg av koordinerende hovedverneombud

I bedrifter hvor det er flere hovedverneombud skal det velges ett eller flere koordinerende hovedverneombud. Koordinerende hovedverneombud utpekes av fagforeningen der hvor den organiserer mer enn halvparten av de ansatte med stemmerett til valg av verneombud. Dersom to eller flere fagforeninger til sammen organiserer flertallet utpeker disse det koordinerende hovedverneombud. Dersom ingen fagforening alene eller sammen med andre organiserer halvparten av de ansatte velges

koordinerende hovedverneombud av hovedverneombudene. Den som er valgbar som hovedverneombud er også valgbar som koordinerende hovedverneombud.

10.9 Koordinerende hovedverneombud og/eller hovedverneombud på heltid/deltid

Partene ønsker å poengtere at det i bedriften skal legges til rette for at verneapparatet skal settes i stand til å ivareta sine oppgaver både i bedriften og på den enkelte innretning. Ut fra de lokale forhold i den enkelte bedrift skal det legges til rette for at det kan etableres koordinerende hovedverneombud/hovedverneombud på heltid/deltid. Spesielt i bedrifter med flere enheter innen hovedavtalens virkeområde er det viktig at den koordinerende rollen blir ivaretatt ved at det settes av nok resurser.

Hovedverneombud på heltid/deltid har samme betingelser og godtgjøres som tillitsvalgt på heltid/deltid.

KAPITTEL XI ARBEIDSMILJØUTVALG

11.1 Arbeidsmiljøutvalg generelt

Arbeidsmiljøutvalgene skal organiseres og virke i samsvar med gjeldende lov med tilhørende forskrifter. Forholdene skal legges til rette for arbeidsmiljøutvalgene slik at intensjonene i den gjeldende lovgivning blir etterlevd. Partene understreker viktigheten av det forebyggende helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet i bedriftene.

11.2 Representasjon

Arbeidsgiveren og de ansatte skal være representert slik som fastsatt i lovgivningen.

11.3 Godtgjørelse ved møter i AMU

Når møter i arbeidsmiljøutvalget og andre møter med arbeidsgiver relatert til vervet som AMU-representant finner sted i et medlems ordinære arbeidstid, skal medlemmet ikke ha fradrag i lønnen. For møter i den enkeltes fritid om bord betales vedkommende som for sikkerhetsmøter etter tariffavtalen. Landansatte som møter i sin fritid godtgjøres med overtidsbetaling.

For møter i det enkelte medlems fritid betales vedkommende som for sikkerhetsmøter etter tariffavtalen. Faller slike møter i offshoreansattes friperiode betales med overtid for medgått tid, dog minimum 4 timer.

KAPITTEL XII OPPLÆRING OG PERMISJON FOR UTDANNING

12.1 Arbeidsmiljøopplæring

Arbeidstakerrepresentanter i arbeidsmiljøutvalg, verneombud og førstelinjes arbeidsleder innenfor hvert verneområde skal gis opplæring i henhold til denne bestemmelse. Nytt personale som skal ha opplæring bør ha påbegynt grunnopplæringen innen 6 måneder, og i alle fall innen 12 måneder.

Grunnopplæringen skal gis trening i arbeidsmåter i verne- og miljøarbeid, innsikt i arbeidsmiljøloven og kunnskaper om faktorer som støy, ergonomi, belysning, klima, helsefarlige stoffer, organisering og tilrettelegging av arbeidet, psykososiale forhold som mobbing og seksuell trakassering samt ulykkesvern. Opplæringen skal så langt som det er mulig ta utgangspunkt i deltakernes eget arbeidsmiljø, og fremme samarbeidet med verne- og helsepersonalet. Fortrinnsvis skal det opplæringsmateriale som er utarbeidet av partene i fellesskap brukes, men annet materiell kan benyttes. Alt personale som omfattes av denne avtale skal gjennomgå grunnopplæringen med varighet på minst 40 timer.

Det skal gis ytterligere opplæring i emner som er av særlig betydning for arbeidsmiljøet i den enkelte virksomhet. Det skal i denne forbindelse gis særlig anledning til videreopplæring av hovedverneombud.

Arbeidsmiljøutvalget utarbeider hvert år en plan for miljøopplæringen i bedriften som inngår som en del av bedriftens handlingsprogram for utbedring av arbeidsmiljøet. Planen skal omfatte hvem som skal ha opplæring, hvilken opplæring som skal gis, og hvem som skal ha ansvaret for at opplæringen blir gitt. Bedriftsledelsen kan gi arbeidsmiljøutvalget fullmakt til å fastsette gjennomføringen av opplæringen.

Opplæring skal fortrinnsvis skje i arbeidstiden. Dersom gjennomføringen av opplæring innenfor ordinær arbeidstid innebærer et betydelig hinder for bedriften, kan opplæringen skje utenom vanlig arbeidstid. Arbeidsgiver skal dekke alle utgifter i forbindelse med opplæring etter denne avtale, som kursutgifter, eventuelle oppholds- og reiseutgifter og tapt arbeidsfortjeneste. Reise- og oppholdsutgifter bør holdes så lavt som mulig. Arbeidstakere som ikke er ansatt på full tid skal ha lønn for det antall timer kurset varer. Er opplæringen lagt i fritiden, skal lønn betales som om det gjaldt ordinær arbeidstid, uten overtidstillegg.

12.2 Kompetanseutvikling

Etter- og videreutdanning er et særlig viktig virkemiddel i utviklingen av bedriftens konkurransevne.

Den enkelte bedrift skal legge frem sine mål for fremtidig utvikling som grunnlag for kartlegging av behov for kompetanse. Det er bedriftens ansvar, i samarbeid med de ansatte, å foreta kartleggingen og initiere eventuelle tiltak. Kartleggingen oppdateres vanligvis en gang pr. år. Der hvor det er gap mellom bedriftens nåværende kompetanse og fremtidige behov, forutsettes dette dekket med aktuelle opplæringstiltak eller med andre virkemidler. Kostnadene til etter- og videreutdanning i samsvar med bedriftens behov er bedriftens ansvar. Bedriften og de ansatte har alle ansvar for at eventuelt kompetansegap blir tilfredsstillende dekket.

12.3 Permisjoner for utdanning

Hvis det i forbindelse med utdanning som er av verdi både for vedkommende og bedriften, er nødvendig med hel eller delvis permisjon, skal dette innvilges med indre særlige grunner er til hinder for det.

Arbeidstaker som har vært i arbeidslivet i minst 3 år og som har vært tilsatt hos arbeidsgiveren de 2 siste år, har rett til utdanningspermisjon iht. Aml. § 12-11.

Ved behandling av slik permisjonssøknad skal alle ansatte eller grupper av ansatte vurderes etter de samme kriterier, også når det gjelder eventuell økonomisk støtte. Ansatte som på eget initiativ og ut fra egne ønsker og behov har sikret finansiering av egen etter- og videreutdanning, bør få permisjon dersom ikke økonomiske eller produksjonsmessige grunner hindrer dette

Søknad om permisjon bør besvares innen 3 uker. Dersom søknaden avslås, skal dette begrunnes.

Når en ansatt kommer tilbake til bedriften etter endt utdanning av inntil 3 års varighet, har den ansatte – dersom dette er praktisk mulig – rett til et arbeid som er likeverdig med det vedkommende hadde før utdanningen ble påbegynt. Dersom utdanningen varer mer enn 3 år, inngås særskilt avtale om hvilken type arbeid vedkommende skal gå tilbake til.

Ansatte som har utdanningspermisjon og som avbryter sin utdanning, har rett til å gå tilbake til arbeid i bedriften så snart dette er praktisk mulig.

Bestemmelsene her innskrenker ikke rettigheter nedfelt i Aml. kap. 12.

KAPITTEL XIII PERSONALARKIV OG KONTROLLTILTAK

13.1 Registrering av personopplysninger

Ved den enkelte bedrift skal det drøftes mellom partene hvilke personopplysninger bedriften kan registrere, hvordan opplysningene skal oppbevares og hvordan de kan brukes. All registrering må ha et saklig formål. Personalarkivet skal behandles konfidensielt. De regler som praktiseres må være i samsvar med bestemmelser gitt i lovgivningen.

13.2 Utforming av kontrolltiltak

Behov, utforming og innføring av interne kontrolltiltak skal drøftes på bedriften. Fjernsynsovervåking må være saklig begrunnet ut fra hensynet til virksomheten i det overstående foretak. Slik overvåking bør i størst mulig utstrekning unngås. Med jevne mellomrom bør partene revurdere iverksatte kontrolltiltak. Skal bedriften igangsette kontrolltiltak som omfattes av lov om vaktelskaper skal det benyttes godkjent vaktelskap i henhold til samme lov.

Partene viser for øvrig til arbeidsmiljølovens kapittel 9 om kontrolltiltak i virksomheten.

KAPITTEL XIV KONTINGENTTREKK

14.1 Kontingenttrekk

Bedriften skal sørge for trekk av ordinær og ekstraordinær fagforeningskontingent samt premie til forsikringsordninger som partene har avtalt det skal foretas trekk til, for de arbeidstakere som er organisert i Industri Energi for den tid de mottar lønn. De tillitsvalgte eller forbundet skal levere bedriften oppgave over de organiserte arbeidstakere som trekkordningen skal gjelde for. De tillitsvalgte og deres organisasjon er ansvarlig for at oppgaven til enhver tid er korrekt.

Partene kan lokalt avtale at bedriften fordeler fagforeningskontingenten mellom forbundet og den lokale fagforening i henhold til fordelingsnøkkel levert til bedriften av forbundet.

14.2 Innhold i trekklist

Hvor det er praktisk mulig etter bedriftens datasystem skal trekklistene inneholde fødselsnummer (11 siffer), navn, trukket beløp og meldinger. Under rubrikken meldinger bør anføres tilmeldt i perioden, sluttet i perioden, til eller fra første gangs militærtjeneste/siviltjeneste, trukket hittil, overgang til uføretrygd, alderspensjon eller AFP og/eller annet partene blir enige om. Trekklist sendes Industri Energi månedlig. Der det er praktisk mulig skal de være alfabetiske og også sendes på diskett. For bedrifter som har problemer med å følge disse regler fullt ut, avtaler partene nødvendige tilpasninger.

14.3 Ansvar for feil trekk

Partene er enige om at det ikke foreligger noe økonomisk ansvar for NR, bedriftene eller noen som er ansatt i disse, for kontingentbeløp som p.g.a. feil eller misforståelser måtte være forsømt trukket. Industri Energi kan ta opp med NR tilfeller hvor en bedrift etter IEs mening ikke har foretatt trekk av kontingent i samsvar med disse bestemmelser.

KAPITTEL XV NY TARIFFAVTALE I TARIFFPERIODEN

15.1 Nye bedrifter i NR

Bedrifter som med hele eller deler av sin virksomhet inntreer i NR i løpet av en tariffperiode går inn under bestående tariffavtale mellom LO og NR for samme art virksomhet hvis NR eller LO krever det. Når det gjelder bedømmelsen av virksomhetens art skal det tas hensyn til drifts- og arbeidsforhold og utførelsen av arbeidet. Bedriftens betegnelse skal ikke være avgjørende idet man først og fremst skal ta sikte på få den tariffavtale som produksjons- og bransjemessig er naturligst for bedriften.

NR skal pr. 1. februar hvert år oversende en oppdatert liste over hvilke medlemsbedrifter som har virksomhet innenfor partenes overenskomstområde(r) og angi hvilke bedrifter overenskomsten(e) er gjort gjeldende for.

15.2 Avvik i forhold til den tariffavtale som gjøres gjeldende

Der vedkommende tariffavtales lønnssetser ikke naturlig kan anvendes umiddelbart eller mangler lønnssetser for enkelte kategorier, eller hvor særegne forhold gjør det påkrevet å ta med bestemmelser som ikke finnes i den tariffavtale som gjøres gjeldende, opptas forhandlinger mellom organisasjonene.

15.3 Tvistenemnd

Kan partene ikke bli enige slik som forutsatt i pkt. 15.1 og 15.2, avgjøres dette spørsmål av en nemnd med en representant for hver av partene og med en nøytral oppmann som oppnevnes av partene i fellesskap. Blir disse ikke enige, oppnevner Riksmeglingsmannen oppmann. Dreier valget seg om avtaler hvor ingen andre forbund i LO er part, oppnevner Industri Energi LO's partsrepresentant.

15.4 Endrede forhold ved virksomhet

Ovennevnte regler (15.1 - 15.3) legges også til grunn dersom endringer i produksjonens art, arten av utførelsen av arbeidet eller arbeidsforholdene, gjør at den tariffavtale som er gjeldende ikke lenger er den som passer best på bedriften.

15.5 Tariffomt rom

Finner partene eller nemnda at ingen av de påberopte tariffavtaler er anvendbare, blir tvisten å behandle etter arbeidstvistlovens § 6 - 3.

15.6 Bedrift som ved innmelding i NR er bundet av særoverenskomst

Er en nyinnmeldt virksomhet i henhold til norsk lov bundet av en særoverenskomst, skal denne gjelde frem til den opphører. Bedriften skal sørge for at særoverenskomsten blir sagt opp til opphør så snart som mulig.

KAPITTEL XVI KONFLIKTER

16.1 Plassoppsigelse

NR og LO vil ved tariffrevisjonen eller ved varsel om arbeidsstans etter Arbeidstvistloven godta som gyldig plassoppsigelse for arbeidstakerne, et varsel utvekslet mellom begge organisasjoner eller de tilsluttede forbund, når hovedorganisasjonen har fått melding om oppsigelsen. Begge parter forplikter seg til å gi disse oppsigelser med minst 14 dagers varsel. Plassoppsigelsen skal i form og innhold være i samsvar med Arbeidstvistlovens § 28.

Varsel om plassfratredelse (plassoppsigelsens endelige omfang) skal gis med minst 4 dagers frist, og senest i forbindelse med krav om avslutning av meklingen etter arbeidstvistlovens § 36.

Varsel om utvidelse av konflikten skal likeledes av hver av partene gis med minst 4 dagers frist.

Dersom et meklingsforslag forkastes kan plassfratredelse iverksettes med 4 dagers varsel, med mindre partene blir enige om noe annet. Varselet kan gis før svarfristens utløp.

16.2 Plassoppsigelse for innretninger utenfor Norge

For innretninger som ikke befinner seg i norsk havn, norsk sjøterritorium eller den del av kontinentalsokkelen som er undergitt norsk statshøyhet, kan plassoppsigelse tidligst varsles når arbeidsstansen forøvrig er inntrådt i henhold til reglene i pkt. 16.5. Plassoppsigelsesvarsel skal da gis med minst 14 dagers varsel. Denne bestemmelse kommer ikke til anvendelse hvis det ikke befinner seg noen operativt bemannede innretninger som omfattes av denne hovedavtale i det omhandlede område på det aktuelle tidspunkt.

16.3 Plassoppsigelsens omfang

Industri Energi forplikter seg til ikke å foreta plassoppsigelse for ansatte som tjenestegjør i stilling som plattformsjef. Plassoppsigelse kan heller ikke gis for innretninger utenfor Nord-Europeisk farvann (syd for Brest).

16.4 Utveksling av opplysninger ved plassoppsigelse

På forespørsel fra bedriften skal de tillitsvalgte i den enkelte bedrift eller Industri Energi sentralt innen 48 timer gi en samlet opplysning om hvem som omfattes av oppsigelsen. LO eller Industri Energi kan i den forbindelse forlange en fullstendig liste over ansatte som omfattes av avtalen. Opplysningen er endelig dersom partene ikke blir enig om noe annet.

16.5 Arbeidsstansens iverksettelse

Arbeidsstansen gjelder fra kl. 2400 den dag den er varslet til.

16.6 Transport til land under arbeidsstans

De som omfattes av oppsigelsen og som befinner seg om bord på innretning har dog først rett til å komme til land når dette tidligst kan skje uten ekstra transportutgifter, dog senest ved utløpet av deres normale oppholdsperiode. Inntil avreise fra innretningen skal de forpleies på vanlig måte.

16.7 Lønnsforhold under arbeidsstans

Det utbetales ikke lønn for den tid arbeidsstansen varer. Lønn beregnes til 1/11 månedslønn pr. dag vedkommende skulle vært i arbeid. Så lenge arbeid etter pkt. 18.3 pågår, regnes arbeidsstansen ikke å gjelde i lønsmessig forstand for de som er i arbeid.

16.8 Avstemningsregler over tarifforslag

Ved eventuelle avstemninger skal kun de delta som er bundet av overenskomsten.

Denne bestemmelse endrer dog ikke den rett hver av partene har til å lede og avslutte tariffoppgjøret og konflikter etter de lover eller vedtekter som gjelder til enhver tid i organisasjonene.

KAPITTEL XVII SYMPATIAKSJONER

17.1 Rett til å gå til sympatiaksjon

Bestemmelsene om fredsplikt i tariffavtalene innskrenker ikke bedriftens eller arbeidstakernes rett til å delta i en arbeidsstans i Norge som blir satt i verk til støtte for en annen lovlig konflikt i Norge, når samtykke er gitt av NR eller LO. Før samtykke blir gitt skal det forhandles mellom disse organisasjoner om utvidelse av hovedkonflikten.

17.2 Forhandlinger og varsel

Forhandlingsmøte skal være holdt innen 4 dager etter at det er reist krav om det.

Varselet for arbeidsstans skal være som bestemt i punkt 16.1.

17.3 Støtte til arbeidstakere i bedrifter utenfor NR

Ved sympatistreik hos medlemmer av NR til støtte for arbeidstakere ved bedrifter som ikke står tilsluttet noen arbeidsgiverorganisasjoner, skal varselfristen være 3 uker. Hvis LO erklærer sympatistreik blant NRs medlemmer på grunn av konflikt ved en bedrift som ikke står som medlem av NR, skal LO samtidig erklære sympatistreik ved tilsvarende uorganiserte bedrifter, hvis slike finnes, dog skal antallet arbeidstakere som medtas i sympatistreiken ved de andre bedrifter omtrentlig motsvare arbeidstakerantallet på de i NR innmeldte arbeidsplasser. Hovedorganisasjonene kan bli enige om unntak fra denne regel.

Den adgang LO har til å erklære sympatistreik ved bedrifter tilsluttet NR til støtte for krav overfor uorganiserte bedrifter, er avhengig av at kravene ikke går videre enn NRs tariffavtaler for tilsvarende virksomhet.

17.4 Ubetinget plassoppsigelse

Plassoppsigelse etter dette kapittel skal være ubetinget, hvis ikke hovedkonflikten gjelder retten til å få arbeidsvilkårene fastsatt i tariffavtales form ved bedrifter hvor minst halvdelen av de ansatte i den del av virksomheten og/eller det stillingssjiktet det kreves avtale for er organisert i forbund tilsluttet LO.

17.5 Betinget plassoppsigelse - konflikt til vern av organisasjonsretten

Har konflikten til mål å verne organisasjonsretten, har LO eller Industri Energi rett til å nytte betinget plassoppsigelse uansett medlemstall.

17.6 Sympatiaksjon som ledd i boikott

Ovenstående bestemmelser 17.1 - 17.5 vedrører ikke arbeidstakernes rett til å gå til arbeidsnedleggelse som ledd i en lovlig boikott.

KAPITTEL XVIII ARBEID UNDER KONFLIKT

18.1 Avtaler om sikkerhetsbemanning m.m.

Hovedorganisasjonene forutsetter, hvor det er behov, at det på den enkelte bedrift, eventuelt innenfor det enkelte overenskomstområde, i god tid før tariffutløp, slutes avtaler som regulerer forhold som er knyttet til driftens avslutning og gjenopptakelse på teknisk og vernemessig forsvarlig måte, samt arbeid som er nødvendig for å avverge fare for liv og helse eller betydelig materiell skade. Dersom det foreligger offentlige bestemmelser om slike avtaler, skal avtalen tilfredsstillende disse.

Stedlige avtaler om dette utarbeides av bedriften og de bedriftstillitsvalgte. Hvis det ikke oppnås enighet ved lokale forhandlinger, kan saken bringes inn for overenskomstpartene. Hvis det ikke oppnås enighet i disse forhandlinger, eller hvis en av overenskomstpartene ikke godkjenner den stedlige avtale, kan saken bringes inn for hovedorganisasjonene. Overenskomstpartene kan underkjenne inngåtte stedlige avtaler, dog ikke i strid med begrensningene for oppsigelse i pkt 18.2.

18.2 Varighet av avtaler om sikkerhetsbemanning m.m.

Avtaler som nevnt i pkt. 18.1 gjelder inntil ny tariffavtale trer i kraft og videre inntil ny avtale er inngått. Avtalen kan sies opp med 14 dager varsel, dog ikke senere enn en måned før utløp av den aktuelle tariffavtale.

18.3 Fellesbestemmelser

Disse fellesbestemmelser anses som en integrert del av den lokale avtale i den grad de er aktuelle for vedkommende bedrift eller arbeidsplass.

Alt arbeid skal foregå normalt frem til det tidspunkt arbeidsstansen skal gjelde fra.

Dersom arbeidskonflikten medfører at driften ikke kan fortsette, skal man deretter umiddelbart begynne å nedtrappe virksomheten i den grad og på den måte som dette er sikkerhetsmessig forsvarlig eventuelt ut fra sikkerhetsmessige grunner pålagt av vedkommende norske eller lokale myndigheter eller operatør.

Dersom operatøren og/eller bedriften forlanger det skal forbindelse mellom borehullet og boreinnretningen opphøre, dvs. stigerør, føringsliner og kompensasjonsanordninger være fjernet og utblåsningsventil eventuelt tatt opp slik at boreinnretningen kan forlate området om nødvendig.

På losjiinnretning skal alle innlosjerte sendes til land så snart dette er praktisk mulig. Inntil avreise fra innretningen skal de forpleies på vanlig måte.

For andre typer innretninger skal det i lokal avtale fastsettes prosedyrer for påkrevet sikringsarbeid.

(NRs forslag om plikt til å bringe innretningen til land ble frafalt da NR betraktet det å være gjeldende rett. Industri Energi hevdet at arbeidsplikten under konflikt ikke strekker seg lenger enn til nødvendig sikringsarbeid. Dette er bakgrunnen for at Industri Energi

avviser å ta inn en forpliktelse om å medvirke til å ta innretningen til land. Innretningen kan ikke forlanges forflyttet utover det som er nødvendig av sikkerhetsmessige hensyn.)

For offshoreinnretning gjelder at både bedriften og de ansatte har plikt til å følge vedkommende myndigheters bestemmelser om sikkerhets bemanning om bord. Hvor slike bestemmelser ikke gjelder, skal det i lokal avtale fastslås hvordan sikkerhetsbemanningen skal ved på den enkelte innretning. Man skal i denne forbindelse sammenligne innretningen med tilsvarende innretninger som har offentlig fastsatt sikkerhetsbemanning. Sikkerhetsbemanningen skal utføre arbeid som er nødvendig for å avverge fare for menneskeliv eller betydelig materiell skade eller som pålegges av vedkommende myndighet. Herunder kommer også forpleining av innlosjerte på losjiinnretninger som er nødvendig av tilsvarende grunner. For innretning som er underlagt Sjøfartsloven er det spesifikk fastsatt at plattformsjefen har ansvaret for å vurdere hva som er sikkerhetsmessig forsvarlig og nødvendig.

KAPITTEL XIX FELLESBESTEMMELSER

19.1 Tolkningstvister

Twist om forståelsen av denne Hovedavtalen kan innbringes for Arbeidsretten. Søksmålsrett etter avtalen har bare NR og LO.

19.2 Partsforhold

Hovedavtalen gjelder mellom Norges Rederiforbund med innmeldte enheter på den ene side og Landsorganisasjonen i Norge, Industri Energi og samtlige forbundets foreninger (avdelinger) på den annen side.

Partsforholdet i de enkelte tariffavtalene blir ikke berørt eller endret på noen måte ved Hovedavtalen.

19.3 Virkeområde

Hovedavtalen er første del av alle tariffavtaler som er eller blir opprettet mellom de Industri Energi og NR.

Hovedavtalen gjelder også for de i NR anmeldte (norsk registrerte) flyttbare offshoreinnretninger som er i virksomhet på utenlandske sokler i den grad dette fremgår av tariffavtalen.

19.4 Varighet

Denne avtale som trer i kraft 1. januar 2010, gjelder til 31. desember 2013 og videre 2 år ad gangen hvis ikke en av partene skriftlig sier den opp med 6 - seks - måneders varsel.

Stavanger, 17. desember 2009

NORGES REDERIFORBUND
LANDSORGANISASJONEN I NORGE/
INDUSTRI ENERGI

Vedlegg 1

Protokolltilførsel av 2002 om endring av eksisterende Felleserklæring om tillitsvalgte

Ved midlertidig nedbemanning på grunn av driftsinnskrenkninger i bedriften, skal de lokale parter forhandle om i hvilken grad man finner det nødvendig å endre bedriftens eksisterende tillitsvalgtopplegg. I den forbindelse skal det tas hensyn til nedbemanningsens forventede varighet.

Protokolltilførsel av 2012 om endring av fordelingsnøkkel i Felleserklæring om tillitsvalgte

Minst 50 medlemmer	0,50 årsverk
Minst 100 medlemmer	1,00 årsverk
Minst 250 medlemmer	2,00 årsverk
Minst 400 medlemmer	2,00 årsverk + kontorsekretær
Minst 500 medlemmer	2,00 årsverk + kontorsekretær, alternativt 3,00 årsverk uten kontorsekretær
Minst 700 medlemmer	3,00 årsverk + kontorsekretær (det maksimale antallet)

I bedrifter med mer enn 400 medlemmer som pr. 1. juni 2012 allerede har ansatt kontorsekretær, kan denne beholdes uavhengig av ovennevnte fordelingsnøkkel. Med medlemmer menes her fast ansatte som direkte er omfattet av hovedavtalen og som bedriften trekker kontingent for.

I bedrifter med over 1400 medlemmer skal det forhandles om en eventuell økning av ett årsverk dersom det fremsettes krav om dette.

Øvrige bestemmelser i henhold til Felleserklæringen av 29. juni 1998 med senere redigeringer.

Vedlegg 2

Rammeavtale om likestilling mellom kvinner og menn i arbeidslivet

I. Formål

Å arbeide med likestilling er viktig er viktig for å ta i bruk de menneskelige ressursene og for å fremme verdiskapning.

Som et ledd i å oppnå likestilling, må alle arbeidstakere – uavhengig av kjønn – gis like muligheter til å bruke sine evner og anlegg, det må likestilles med hensyn til ansettelse, lønn, opplæring og avansement.

Arbeidet med likestilling er et lederansvar og må være forankret i virksomhetens toppledelse og følges opp av øvrig ledelse, som må måles på oppnådde resultater. Partene konstaterer at:

- Likestilling gjelder holdninger og normer
- Likestilling krever samarbeid mellom ledelse og tillitsvalgte
- Likestilling krever at en ser sammenhengen mellom arbeidsliv, familieliv og samfunnsliv
- Likestilling skal nedfelles i strategi- og plandokumenter

II. Hovedorganisasjonenes plikter

Hovedorganisasjonenes arbeid med likestilling er forankret i lov og avtaleverk, samt internasjonale konvensjoner og direktiver.

Hovedorganisasjonenes arbeid med likestilling skal baseres på en helhetlig tankegang. Det forutsettes derfor at likestillingsperspektivet integreres i de enkelte fagområder og at dette fremgår av hovedorganisasjonenes strategi- og plandokumenter.

Hovedorganisasjonene og deres tilsluttede organisasjoner forutsettes å medvirke i det lokale arbeid, ved for eksempel å gi faglig assistanse ved det lokale utviklingsarbeid, utarbeide informasjonsmateriell, arrangere kurs/konferanser, stille foredragsholdere til disposisjon etc.

Det er partenes ansvar å arbeide for gjennomføring av rammeavtalens prinsipper, og partene skal selv ta initiativ til tiltak og aktiviteter som kan fremme likestilling.

Det anbefales at felles likestillingsarbeid i Industri Energi – NR-regi prioriterer å se på sammenhengen mellom arbeidsliv, kjønnsroller på arbeidsmarkedet, fremme kvinners deltakelse i beslutningsprosesser og utarbeide virkemidler for å takle kjønnsbaserte lønnsforskjeller.

III. Det lokale arbeid

1. Partenes ansvar

Likestilling har med kultur og tradisjon å gjøre og kan ikke ses isolert fra bedriftens øvrige virksomhet. Likestilling kan oppnås gjennom handling, integrert i et utviklingsarbeid i den enkelte bedrift. Partene understreker betydningen av et

planmessig og målrettet arbeid som er kommet til uttrykk i bedriftenes strategi- og plandokumenter.

2. Organiseringen av arbeidet lokalt

Partene lokalt har et felles ansvar for gjennomføring av likestilling og skal spesielt legge vekt på tiltak for

- at kvinner og menn tildeles kvalifiserte oppgaver på lik linje
- at kvinner og menn gis like muligheter for avansement i virksomheten
- rekruttering av kvinner til lederstillinger på alle nivå
- bedre fordeling og organisering av arbeidstid slik at det fremmer likestilling

En kartlegging og analyse av likestillingstilstanden i bedriften, herunder lønn spesifisert for kvinner og menn, må gjennomføres som et første skritt i dette arbeidet, og danne utgangspunktet for formulering av visjon, målsetting og handlingsplaner med tiltak.

Kartlegging og analyse må skje i samsvar med personopplysningsloven.

Det er av betydning å se sammenhengen mellom arbeidsliv og familieliv, og at foreldrepermisjonen fordeles bedre mellom foreldrene.

Det anbefales at felles likestillingsarbeid i Industri Energi/NR regi prioriterer oppfølging av avtalen om Tiltaksramme for likestilling inngått mellom de europeiske arbeidslivspartene UNICE/UEAMPE, CEEP og ETUC om å se på sammenhengen mellom arbeidsliv, kjønnsroller på arbeidsmarkedet, fremme kvinners deltakelse i beslutningsprosesser og utarbeide virkemidler for å takle kjønnsbaserte lønnsforskjeller.

IV. Forhandlingsrett og forhandlingsplikt

Tvister om forståelse av denne rammeavtale og de lokale likestillingsavtaler behandles etter Hovedavtalens § 2.

Merknad:

Partene viser til ILO-konvensjon nr. 100 om lik lønn for arbeid av lik verdi, og konvensjon nr. 111 om diskriminering i spørsmål om ansettelse og yrkesutdanning, samt ILOs deklarasjon om likestilling mellom kvinner og menn og aksjonsplanen for iverksettelse av denne deklarasjonen. Partene henviser videre til Lov om likestilling mellom kjønnene